

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa

o stave a úrovni výchovy a vzdelávania
v školách a v školských zariadeniach
v Slovenskej republike
v školskom roku 2011/2012

Bratislava november 2012

Obsah

Úvod	7
Závery na úvod	9
1 Kontrolné zistenia ŠŠI	14
1.1 Materské školy	14
1.1.1 Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania	14
1.1.2 Výchova a vzdelávanie začlenených detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	17
1.1.3 Rozvíjanie digitálnej gramotnosti vo výchovno-vzdelávacej činnosti	18
1.1.4 Rozvíjanie pohybových spôsobilostí detí	18
1.1.5 Kontrola plnenia opatrení	19
1.1.6 Výrazne pozitívne zistenia a oblasti vyžadujúce zlepšenie	21
1.1.7 Podnety a odporúčania	22
1.2 Základné školy	24
1.2.1 Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania	24
1.2.2 Školská integrácia	27
1.2.3 Uplatňovanie výchovy k ľudským právam	29
1.2.4 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia	31
1.2.5 Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti	34
1.2.6 Finančná gramotnosť	36
1.2.7 Bezpečnosť školského prostredia a prevencia negatívnych javov v správaní žiakov	37
1.2.8 Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka	40
1.2.9 Kontrola plnenia opatrení	41
1.2.10 Výrazne pozitívne zistenia a oblasti vyžadujúce zlepšenie	42
1.2.11 Podnety a odporúčania	43
1.3 Stredné školy	45
1.3.1 Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v strednej odbornej škole	45
1.3.2 Školská integrácia v strednej odbornej škole	50
1.3.3 Uplatňovanie výchovy k ľudským právam na gymnáziu a v strednej odbornej škole	52
1.3.4 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v strednej odbornej škole	54
1.3.5 Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti na gymnáziu a v strednej odbornej škole	56
1.3.6 Finančná gramotnosť v strednej odbornej škole	58
1.3.7 Bezpečnosť školského prostredia a prevencia negatívnych javov v správaní žiakov v strednej odbornej škole	60
1.3.8 Externá časť a písomná forma internej časti maturitnej skúšky na gymnáziu, v strednej odbornej škole a v konzervatóriu	63

1.3.9	Ústna forma internej časti maturitnej skúšky na gymnáziu a v strednej odbornej škole	64
1.3.10	Kontrola plnenia opatrení na gymnáziu a v jazykovej škole	66
1.3.11	Kontrola plnenia opatrení v strednej odbornej škole	67
1.3.12	Výrazne pozitívne zistenia a oblasti vyžadujúce zlepšenie	68
1.3.13	Podnety a odporúčania	69
1.4	Školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	72
1.4.1	Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania na gymnáziu a v strednej odbornej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením	72
1.4.2	Kontrola plnenia opatrení	76
1.4.3	Výrazne pozitívne zistenia a oblasti vyžadujúce zlepšenie	77
1.4.4	Podnety a odporúčania	78
1.5	Základné umelecké školy	79
1.5.1	Kontrola plnenia opatrení	79
1.6	Centrá voľného času	80
1.6.1	Kontrola plnenia opatrení	80
2	Podania vybavované ŠŠI	82
3	Prílohy	87
3.1	Počet vykonaných inšpekcí z hľadiska zriaďovateľa a druhu inšpekcie	87
3.2	Zoznam škôl a školských zariadení, v ktorých boli vykonané komplexné a následné inšpekcie	88
3.2.1	Materské školy	88
3.2.2	Základné školy	93
3.2.3	Gymnázia	100
3.2.4	Stredné odborné školy	101
3.2.5	Školy pre žiakov so ŠVVP	103
3.2.6	Jazykové školy	104
3.2.7	Centrá voľného času	104

Použité skratky

BOZ	bezpečnosť a ochrana zdravia
CPPPaP	centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
CVČ	centrum voľného času
ČG	čitateľská gramotnosť
EČ	externá časť
FG	finančná gramotnosť
G	gymnázium
IKT	informačno-komunikačné technológie
IVVP	individuálny výchovno-vzdelávací program
IŽ	integrovaný žiak
JŠ	jazyková škola
KI	komplexná inšpekcia
KŠÚ	krajský školský úrad
LP	ľudské práva
MPC	metodicko-pedagogické centrum
MS	maturitná skúška
MŠ	materská škola
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
NI	následná inšpekcia
NÚCEM	Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania
OA	obchodná akadémia
o. z.	organizačná zložka
PC	osobný počítač
PFIČ MS	písomná forma internej časti maturitnej skúšky
PK	predmetová komisia
PMK	predmetová maturitná komisia
SJL	slovenský jazyk a literatúra
SJSL	slovenský jazyk a slovenská literatúra
SOŠ	stredná odborná škola
SR	Slovenská republika
SŠ	stredná škola
SZP	sociálne znevýhodnené prostredie
ŠIOV	Štátny inštitút odborného vzdelávania
ŠKD	školský klub detí
ŠkVP	školský vzdelávací program
ŠMK	školská maturitná komisia
ŠPÚ	Štátny pedagogický ústav
ŠŠI	Štátna školská inšpekcia
ŠVP	štátny vzdelávací program
ŠVVP	špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby
TI	tematická inšpekcia
ÚFIČ	ústna forma internej časti
UO	učebné osnovy
UP	učebné plány

VJM	vyučovací jazyk maďarský
VJN	vyučovací jazyk národností
VJS	vyučovací jazyk slovenský
VJU	vyučovací jazyk ukrajinský
VVČ	výchovno-vzdelávacia činnosť
ZŠ	základná škola
ZÚ	záujmový útvar
ZUŠ	základná umelecká škola
ZZ	zdravotné znevýhodnenie
ŽŠR	žiacka školská rada

Úvod

Správa o stave a úrovni výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach v SR v školskom roku 2011/2012 (ďalej len správa) je 13. správou v poradí, ktorú spracovala Štátna školská inšpekcia na základe výsledkov inšpekčnej činnosti. V zmysle § 12 ods. 3 písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 7 písm. a) vyhlášky MŠ SR č. 137/2005 Z. z. o školskej inšpekcii ju hlavný školský inšpektor predkladá ministrovi školstva SR do konca novembra 2012.

Predložená správa je súhrnom poznatkov a zistení o výsledkoch kontroly z **30** inšpekčných úloh, ktoré vyplynuli z hlavných úloh ŠŠI, uznesenia vlády SR, z prijatých **19** požiadaviek MŠVVaŠ SR - sekcie regionálneho školstva, NÚCEM, návrhov a podnetov zriaďovateľov. Úlohy boli rozpracované do Plánu inšpekčnej činnosti ŠŠI na školský rok 2011/2012, ktorý schválil hlavný školský inšpektor. Niektoré úlohy sleduje ŠŠI dlhodobo.

Inšpekcie sa vykonali v **1 983** školách a školských zariadeniach, čo predstavuje 35,3 % zo siete škôl a školských zariadení v SR. Z hľadiska členenia inšpekčného výkonu to predstavuje **369** komplexných, **698** tematických, **115** informatívnych a **801** následných inšpekcií, čo je v porovnaní s minulým školským rokom o **369** viac.

Kontrolovaných bolo **1 693** štátnych (29,63 % zo siete) a **290** neštátnych (41,60 % zo siete) škôl.

Z hľadiska štruktúry správa obsahuje kontrolné zistenia, informácie o podaniach vybavovaných ŠŠI a prílohy.

Kontrolné zistenia podľa druhov škôl a školských zariadení, ktoré vychádzajú z realizácie inšpekčných úloh, sa týkajú najmä:

- » posúdenia stavu a úrovne kvality výchovy a vzdelávania, podmienok riadenia v kontrolovaných školách a školských zariadeniach v SR, vrátane posúdenia súladu školských vzdelávacích programov so štátnymi vzdelávacími programami;
- » rozvíjania digitálnej gramotnosti, pohybových spôsobilostí, vzdelávania začlenených detí so ŠVVP v materských školách;
- » vzdelávania žiakov zo SZP, rozvíjania čitateľskej a finančnej gramotnosti, bezpečnosti školského prostredia a prevencie negatívnych javov v správaní sa žiakov, školskej integrácie, uplatňovania výchovy k ľudským právam v základných a v stredných odborných školách, celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka ZŠ a maturitných skúšok v stredných školách;
- » kontroly odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách.

Na základe inšpekčných zistení boli pre jednotlivé druhy škôl identifikované výrazne pozitívne zistenia a oblasti vyžadujúce zlepšenie. Zo zistených nedostatkov vyplynuli podnety a odporúčania smerom k riaditeľom škôl a školských zariadení, zriaďovateľom, školským zariadeniam výchovného poradenstva a prevencie, MŠVVaŠ SR a jeho priamo riadeným organizáciám.

Informácie o **podaniach vybavovaných ŠŠI** vyplývajú zo **141** prešetrených sťažností, z ktorých bolo **72** opodstatnených, **61** neopodstatnených a pri ostatných sťažnostiach sa opodstatnenosť nedala zistiť.

Prílohy obsahujú tabuľkový prehľad o vykonaných inšpekciách a zoznam škôl, v ktorých sa uskutočnili komplexné inšpekcie a inšpekcie zamerané na kontrolu odstránenia zistených nedostatkov.

Správy z jednotlivých úloh za SR v plnom znení ŠŠI zaslala MŠVVaŠ SR - sekcii regionálneho školstva a príslušným inštitúciám a zverejnila na svojom webovom sídle www.ssiba.sk.

Výsledky zistení boli publikované v odbornej i regionálnej tlači, prezentované na poradách riaditeľov škôl, na pracovných stretnutiach štátnych aj neštátnych škôl.

Tabuľka 1 Počet vykonaných inšpekcií z hľadiska zriaďovateľa a vyučovacieho jazyka

Druh školy	Počet škôl			Vyučovací jazyk						spolu SR	% zo siete škôl
	štátne	súkromné	cirkevné	VJM	VJS/VJM	VJU	VJS/VJU	VJN	bilingválne		
Materské školy	401	25	13	50	10	0	1	0	0	439	15,3
Základné školy	847	19	50	63	12	2	0	1	1	916	41,6
Gymnázia	102	31	41	9	5	1	0	0	16	174	70,2
Stredné odborné školy	264	84	14	6	28	0	0	0	0	362	76,4
Konzervatóriá	2	2	0	0	0	0	0	0	0	4	25
Školy pre žiakov so ŠVVP	37	0	0	2	2	0	0	0	0	37	47,4
Základné umelecké školy	4	1	0	0	0	0	0	0	0	5	1,7
Centrá voľného času	30	7	4	0	4	0	0	0	0	41	18,4
Iný druh školy/školského zariadenia	4	1	0	0	0	0	0	0	0	5	21,8
Spolu	1 691	170	122	130	61	3	1	1	17	1 983	35,3

Záverý na úvod

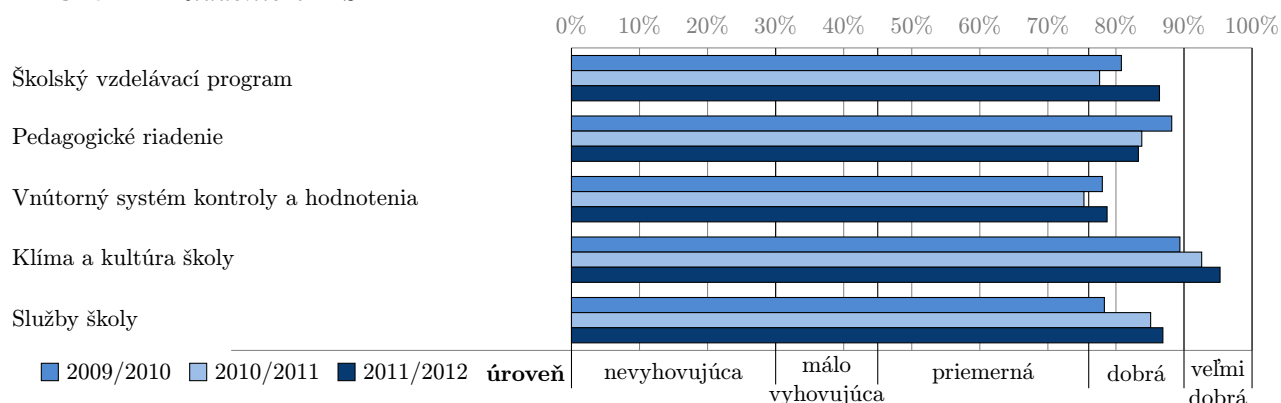
Stav výchovy a vzdelávania v školskom roku 2011/2012 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa výrazne nezmenil. V kontrolovaných subjektoch nastalo mierne zlepšenie v niektorých sledovaných oblastiach a kritériách hodnotenia, v iných pretrvávajú neuspokojivý stav, na ktorý dlhodobo upozorňujeme. Predpokladáme, že časový horizont štyroch rokov od nastolenej školskej reformy nie je dosť dlhý na uskutočnenie všetkých zmien, ktoré reforma priniesla a na realizáciu zmien v takom rozsahu, aby sa kvalita škôl výrazne zlepšila.

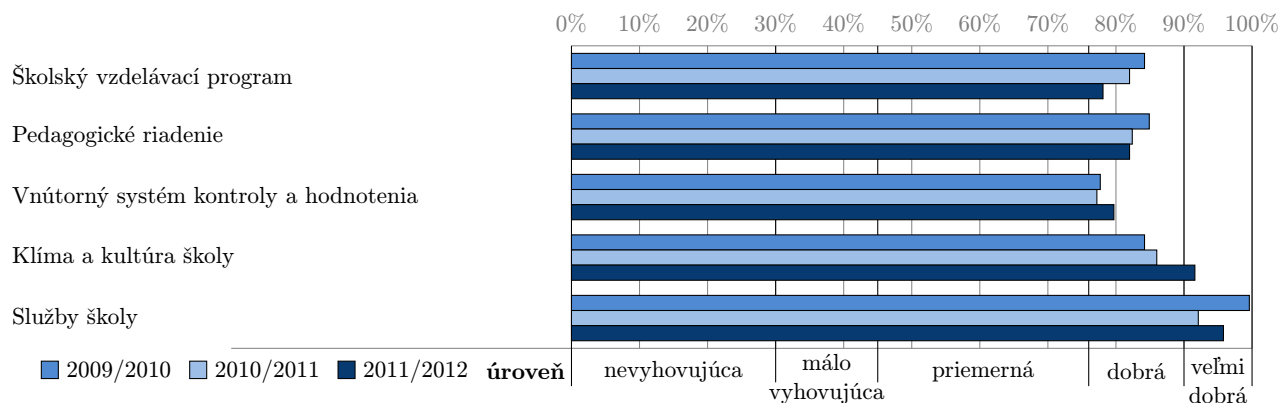
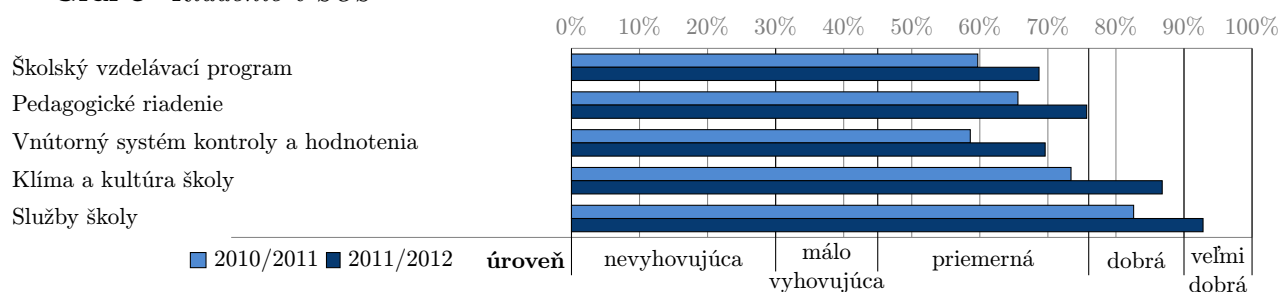
V **oblasti riadenia** jednoznačne k **silným stránkam** patrili služby školy poskytovaním kvalifikovaného poradenstva a ponukou širokého spektra záujmových aktivít pre žiakov na využívanie ich voľného času s ohľadom na záujmy či nadanie jednotlivcov. **Zlepšenie** aj v tomto školskom roku si vyžadoval vnútorný systém kontroly a hodnotenia. Často v ňom chýbali určené stratégie, priority, kauzálna analýza javov, nástroje hodnotenia. Formálnou sa javila hlavne kontrola výchovno-vzdelávacieho procesu, kvalitu ktorého ovplyvňovalo aj nedostatočné využívanie odborného a pedagogického potenciálu poradných orgánov riaditeľa školy. Odbornosť vyučovania bola najlepšie zabezpečená v materských školách, v základných školách sa neodborne vyučovali predmety informatika, prvý cudzí jazyk, niektoré výchovné predmety a v stredných odborných školách chýbali učitelia niektorých odborných predmetov.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že v **školských vzdelávacích programoch** nastal pozitívny posun. Premyslene stanovené vlastné ciele boli orientované na poskytovanie všeobecno-vzdelávacieho základu potrebného pre celoživotné vzdelávanie, ale aj na vybavenie žiakov odbornými kompetenciami, teoretickými i praktickými vedomosťami a zručnosťami. K **najslabším** častiam opätovne patrili akceptácia rámcových učebných plánov, vypracovanie či plnenie učebných osnov s následným dopadom na zníženie úrovne edukácie. Vyhotovené školské vzdelávacie programy i napriek zisteným nedostatkom umožňovali v prevažnej väčšine subjektom realizovať výchovu a vzdelávanie v súlade s princípmi a s cieľmi zadanými školským zákonom a príslušnými štátnymi vzdelávacími programami.

Úroveň riadenia v MŠ, ZŠ a SOŠ sledovanú od školského roku 2009/2010 znázorňujú nasledovné grafy.

Graf 1 Riadenie v MŠ

Graf 2 Riadenie v ZŠ**Graf 3 Riadenie v SOŠ**

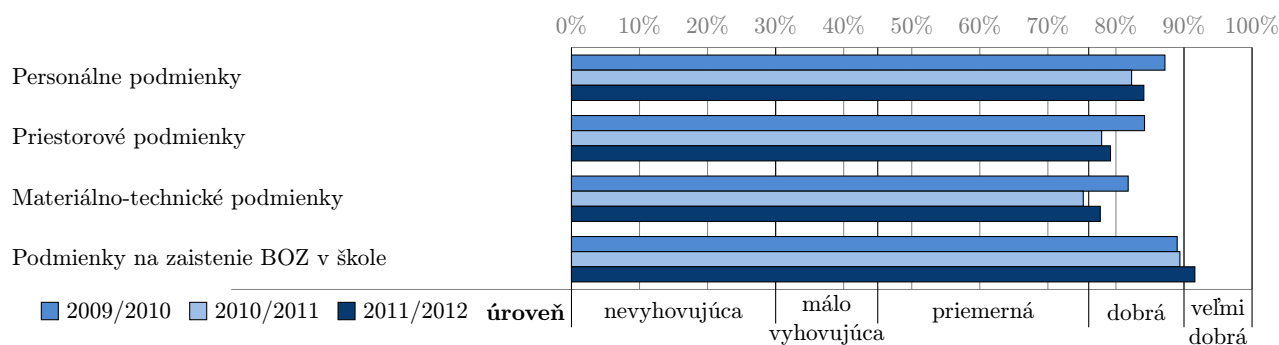
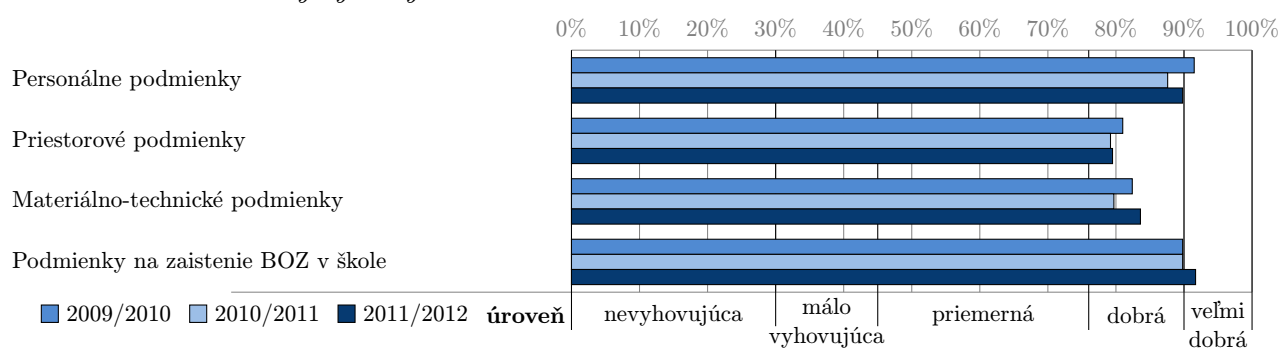
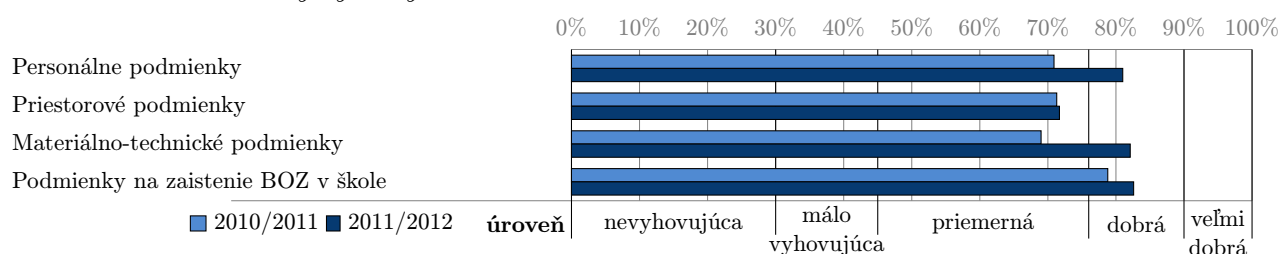
Poznámka:

V školskom roku 2009/2010 sa riadenie v SOŠ nesledovalo.

Vo vzťahu k zameraniu a k počtu žiakov mali školy zväčša postačujúce priestorové podmienky, ktoré vyhovovali požiadavkám výchovy a vzdelávania. Subjekty charakterizovala dobrá vybavenosť didaktickou technikou, prevažne dostatok učebných i kompenzačných pomôcok. K **závažným zisteniam** patrilo neprimerane nízke využívanie prostriedkov IKT v čase vykonaných hospitácií. Naďalej pretrvával problém najmä s chýbajúcimi aktuálnymi odbornými učebnicami. V SOŠ nie všetky odborné učebne spĺňali požiadavky z hľadiska materiálno-technického vybavenia.

Rozdielna pozornosť bola venovaná **bezpečnosti školského prostredia**, vytváraniu priaznivej socio-emočnej atmosféry vyučovania, prevencii negatívnych javov v správaní žiakov. Aj keď v príslušnej pedagogickej dokumentácii danú problematiku školy zapracovali, výsledky z dotazníkov pre žiakov výskyt šikanovania preukázali. Niektorí respondenti uvádzali, že riešiť problémy s ňou súvisiace by pomohla častejšia otvorená komunikácia s učiteľmi, bezprostredné eliminovanie nežiaducich prejavov správania, dôsledné a pravidelné monitorovanie situácie.

Úroveň podmienok výchovy a vzdelávania v MŠ, ZŠ a SOŠ sledovanú od školského roku 2009/2010 znázorňujú nasledovné grafy.

Graf 4 Podmienky výchovy a vzdelávania v MŠ**Graf 5** Podmienky výchovy a vzdelávania v ZŠ**Graf 6** Podmienky výchovy a vzdelávania v SOŠ

Poznámka:

V školskom roku 2009/2010 sa podmienky výchovy a vzdelávania v SOŠ nesledovali.

Pre **výchovno-vzdelávací proces** boli príznačné prevládajúce tolerantné vzťahy medzi učiteľom a žiakmi, podnetná pracovná atmosféra, ktorú zvyčajne určoval charakter pedagógom ponúkaných činností. Skôr ojedinele sa vyskytujúce nevhodné správanie jednotlivcov na vyučovacích hodinách bolo najčastejšie vyvolané uplatňovaním málo príťažlivých foriem práce (čo potvrdili aj výsledky hospitácií v stredných školách), niekde aj nedostatočným rešpektovaním učiteľov.

Prostredníctvom **7 987** vykonaných **hospitácií** sme sledovali akceptovanie vzdelávacích potrieb jednotlivcov, vrátane žiakov so ŠVVP i rozvíjanie kľúčových kompetencií. Učitelia venovali pozornosť hlavne pracovným návykom a zručnostiam, poznávacím spôsobilostiam a v základných školách i spôsobilostiam komunikačným. Rozvoj ďalších sledovaných kompetencií bol väčšinou náhodný, niekedy málo premyslený, nespĺňal pôvodný zámer vyučovacích hodín. Pedagógovia často využívali IKT ako učebnú pomôcku na sprostredkovanie nového

učiva, čím však digitálna gramotnosť žiakov nebola rozvíjaná.

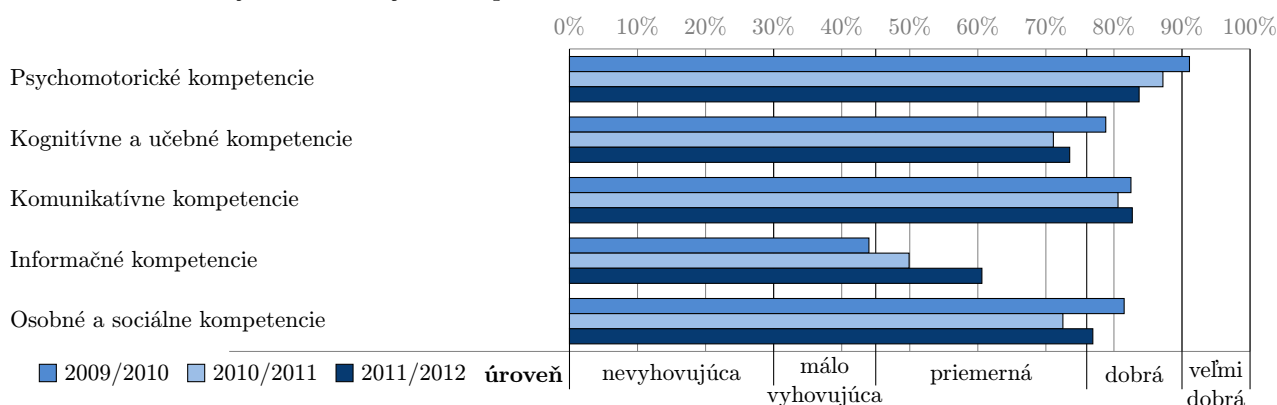
V SOŠ boli zistené vážne nedostatky pri vysvetľovaní učiva spojené s nezrozumiteľnosťou výkladu, s mechanickým a neprímerane dlhým diktovaním učiva, s používaním nesprávnej odbornej terminológie, s nevyhovujúcou organizáciou hodiny, občas aj s úplnou absenciou učebných pomôcok i v prípade, že si to charakter preberanej témy vyžadoval.

Na podporu **rozvíjania čitateľskej gramotnosti** subjekty zvyčajne nemali vypracovanú celoškolskú stratégiu. K negatívnym zisteniam patrila skutočnosť, že v SOŠ na viac ako tretine hospitovaných hodín školskí inšpektori nezaznamenali žiadnu formu práce s textom v akejkoľvek jeho podobe. Väčšina učiteľov nebola odborne pripravená na rozvíjanie tejto kompetencie, v základných školách bola situácia o niečo lepšia.

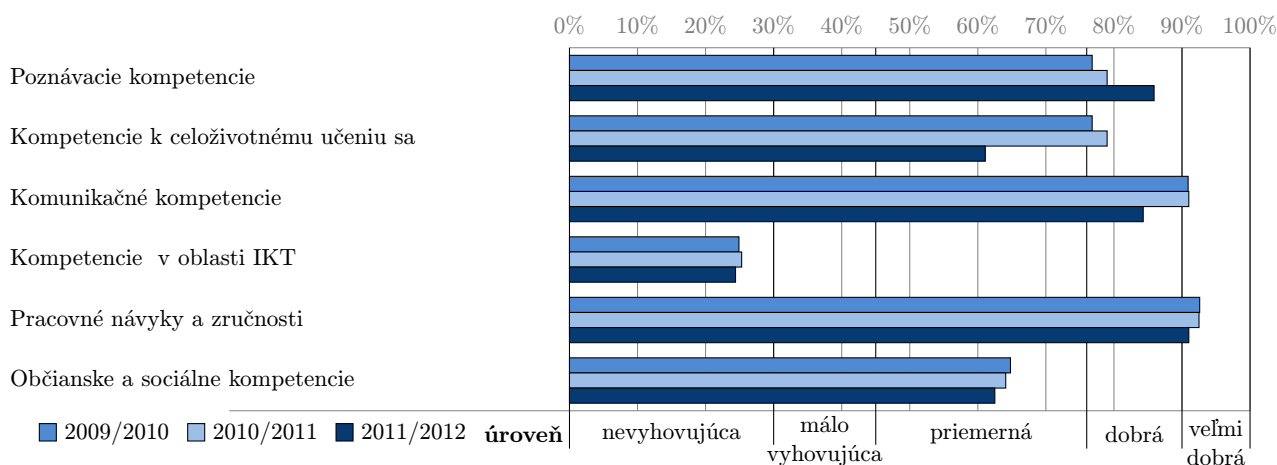
Stratégiu rozvíjania finančnej gramotnosti nevenovala väčšina škôl náležitú pozornosť, **Národný štandard finančnej gramotnosti** implementovala do ŠkVP približne tretina subjektov.

Úroveň rozvíjania kľúčových kompetencií v MŠ, ZŠ a SOŠ sledovanú od školského roku 2009/2010 znázorňujú nasledovné grafy.

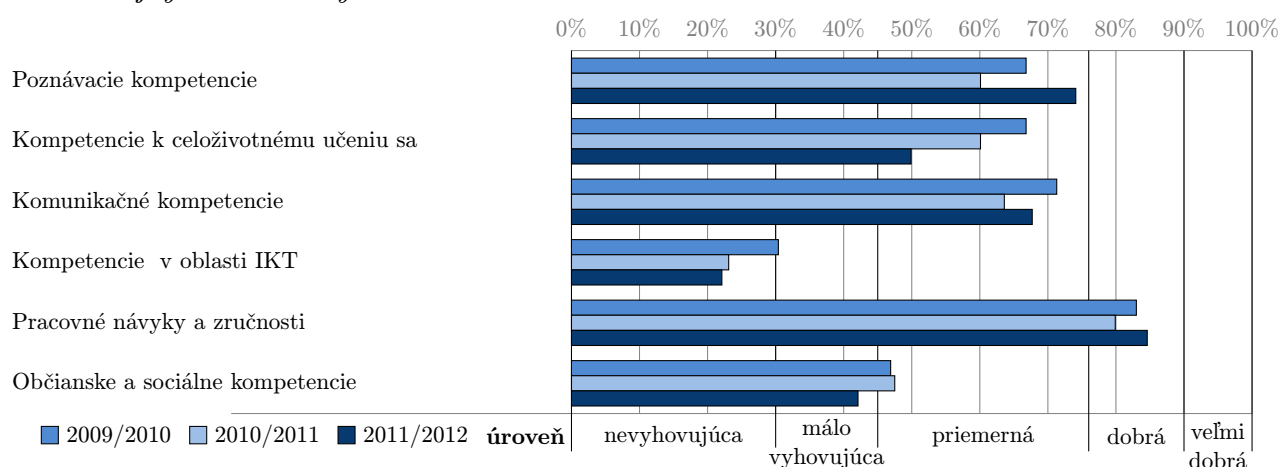
Graf 7 Rozvíjanie kľúčových kompetencií detí v MŠ

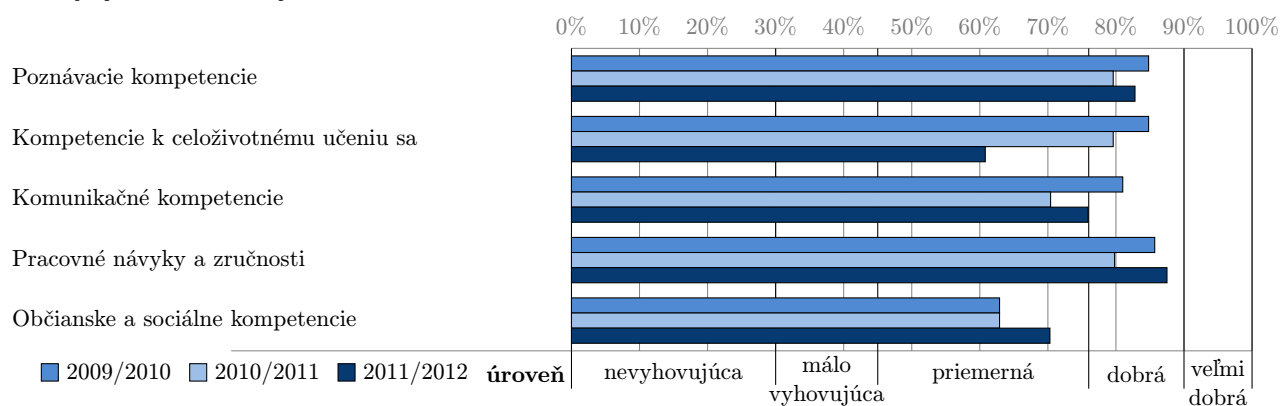
Graf 8 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v ZŠ

Graf 9 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v predmetoch teoretického vzdelávania v študijných a v učebných odboroch v SOŠ

Graf 10 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v predmetoch praktickej prípravy v študijných a v učebných odboroch v SOŠ

Pre zlepšenie úrovne a kvality škôl a školských zariadení školská inšpekcia uložila kontrolovaným subjektom opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Väčšina riaditeľov **opatrenia splnila** (približne 90 %), kvalita ich splnenia bola overená následnými inšpekciami.

Tabuľka 2 Akceptácia/splnenie uplatnených opatrení

Prehľad uplatnených opatrení										
Spolu	6 037									
z toho	odporúčania		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené ŠŠI		upozornenia		záväzný pokyn	
Počet	2 331		2 716		865		88		37	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	2 031	87,1	2 482	91,4	772	89,2	67	76,1	19	51,4

Na základe zistení v jednotlivých druhoch škôl Štátna školská inšpekcia predkladá prostredníctvom tejto správy návrhy a odporúčania všetkým zainteresovaným.

1 Kontrolné zistenia ŠŠI

1.1 Materské školy

1.1.1 Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania

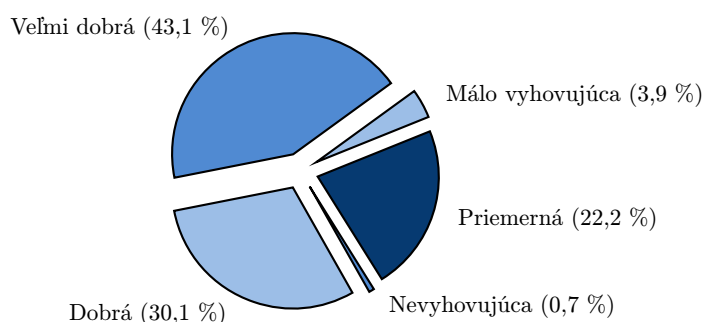
ŠŠI skontrolovala **239** MŠ (8,34 % z celkového počtu MŠ v SR), z toho bolo **228** štátnych, **10** cirkevných a **1** súkromná. Inšpekcie zamerané na kontrolu stavu a úrovne pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania vykonali školskí inšpektori v **153** MŠ, súlad ŠkVP so ŠVP kontrolovali v **86** školách.

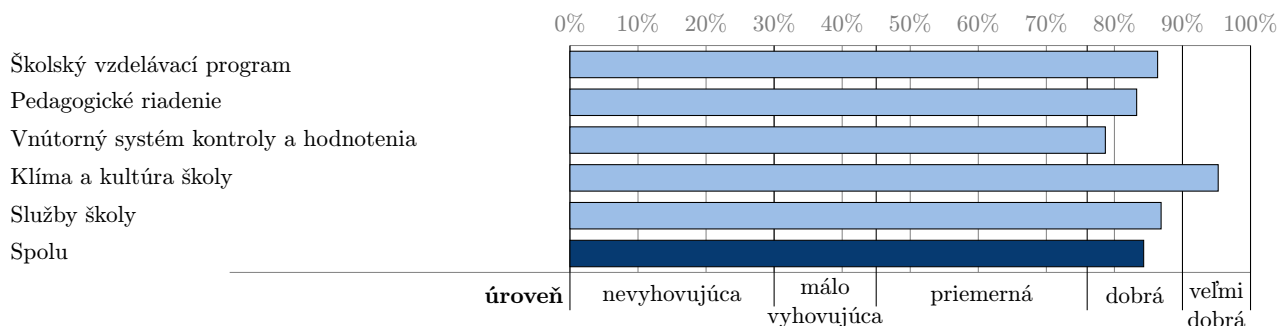
Riadenie školy

Školské vzdelávacie programy vlastnými cieľmi výchovy a vzdelávania, postupnosťou informácií a špecifických cieľov umožňovali uskutočňovať výchovno-vzdelávaciu činnosť v súlade so školským zákonom a štátnym vzdelávacím programom. Opätovnými nedostatkami boli neaktuálne, chýbajúce údaje a časti. Nevypracovanie učebných osnov najmenej v rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom ŠVP, nesúrodosť charakteristiky obsahových celkov s jednotlivými témami, výkonovými štandardmi a predimenzovanie vzdeláva-

cích štandardov malo dopad na plánovanie a realizovanie VVČ. **Vnútorne predpisy** škôl zadanými pravidlami uľahčovali riadenie škôl, proces výchovy a vzdelávania a umožňovali dosiahnutie stanovených zámerov. Nie vždy rešpektovali platné právne predpisy, pedagogicko-organizačné pokyny, miestne a regionálne podmienky škôl. **Poradné orgány riaditeľa** spolupracovali najmä na zabezpečovaní aktivít školy, revidovaní ŠkVP a tvorbe dokumentácie školy. Zapisnice z rokovaní málo vypovedali o riešení výchovno-vzdelávacích problémov a internom vzdelávaní, čo pedagogickí zamestnanci potvrdili v rozhovoroch. **Riaditelia** zabezpečili **odbornosť predprimárneho vzdelávania**, podporovali zvyšovanie profesijných kompetencií učiteľov a umožňovali **organizovanie rôznorodých aktivít** v súlade s plánom práce školy a ŠkVP. Vypracovali **systém vnútornej kontroly a hodnotenia** a rozhodovali podľa platných predpisov. Niektorí určili diskriminačné podmienky prijímania, čím obmedzili **rovnoprávny prístup detí k výchove a vzdelávaniu** v MŠ. Nedostatky boli vo vecnosti informácií a citácií právnych predpisov výrokovej časti rozhodnutí (14 %). Časová tieseň, obavy z narušenia pracovných vzťahov i formalizmus boli príčinami nedostatočného monitorovania a využívania odstránených nedostatkov na skvalitnenie predprimárneho vzdelávania. Materské školy **spolupracovali** so zákonnými zástupcami, inými školami a zriaďovateľmi. Udržovali priaznivú **atmosféru** a rôznorodými aktivitami **prezentovali** opodstatnenosť predprimárneho vzdelávania. *Riadenie bolo na dobrej úrovni.*

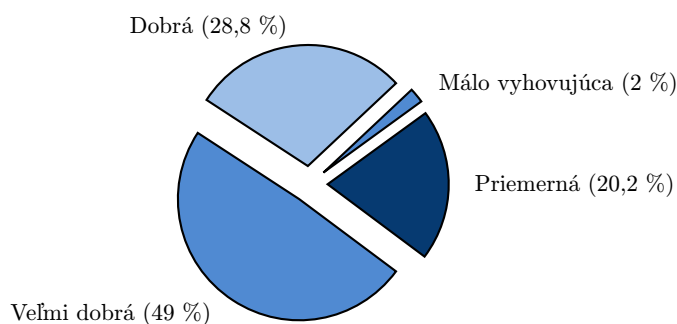
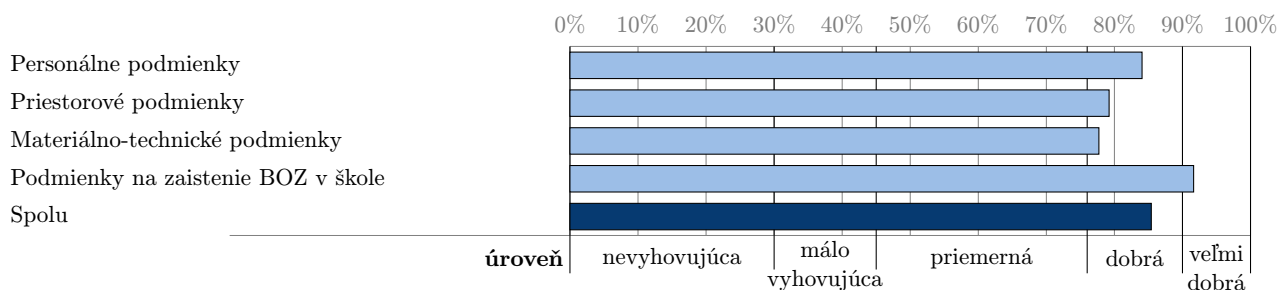
Graf 11 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti riadenia školy

Graf 12 Riadenie školy

Podmienky výchovy a vzdelávania

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon riadiacej funkcie. V rámci možností, v spolupráci so zriaďovateľmi, sponzormi a finančnými prostriedkami získanými z rôznorodých projektov obnovovali a rozširovali spektrum **didaktických pomôcok**, rekonštruovali budovy a revitalizovali školské areály. Riaditelia vydali školské poriadky školy s rozpracovanými **podmienkami na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí**. Pozornosť venovali **preventívno-výchovným programom** a **denným poriadkom** s vyváženým striedaním hry a učenia sa detí. Niektoré školy deklarovali osobitosti zaškolenia a **bezbariérovosť** (17,6 %) priestorov napriek tomu, že **deti so ŠVVP** nevzdelávali. *Podmienky výchovy a vzdelávania boli v školách na dobrej úrovni.*

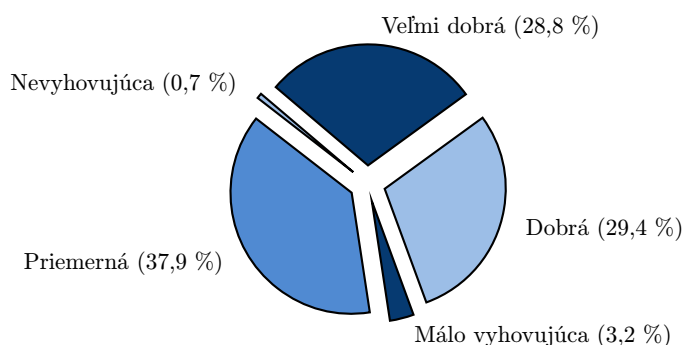
Graf 13 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti podmienok výchovy a vzdelávania**Graf 14** Podmienky výchovy a vzdelávania

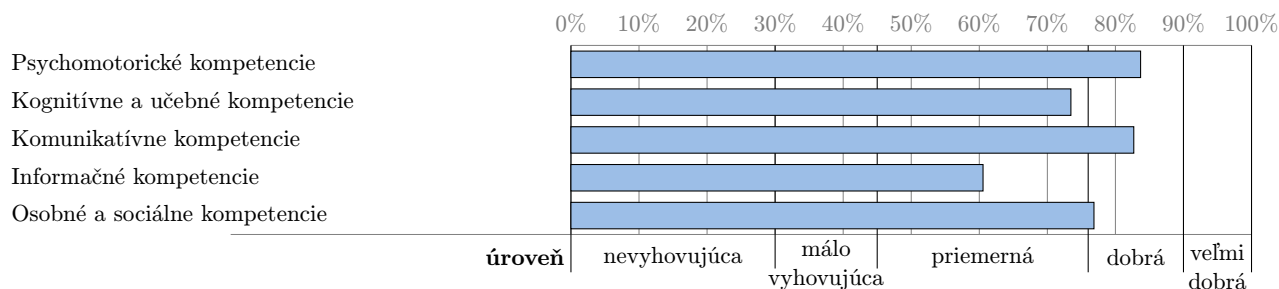
Stav a úroveň vyučovania a učenia sa

Učitelia vytvárali deťom vhodné, podnetné učebné prostredie na získavanie informácií a skúseností. Dopadom nie vždy premyslene operacionalizovaných cieľov v pláne výchovno-vzdelávacej činnosti boli nejednoznačne formulované individuálne a spoločné cieľové požiadavky. Nerešpektovaním rovnocennosti organizačných foriem, rozvojového potenciálu a aj momentálnych, osobných dispozícií detí bolo obmedzované ich situačné rozhodovanie sa, zodpovednosť a prospešnosť v riešení učebných problémov i v zastávaní rolí. Dominancia učiteľov bola príčinou nezájmu detí o činnosti, o interpretovanie vlastných myšlienok a skúseností. Deti s radosťou manipulovali s pomôckami, dodržiavali všeobecné i dohodnuté pravidlá. Bezprostredne komunikovali, diskutovali, vyjadrovali sa umeleckými a pohybovými výrazovými prostriedkami, napodobňovali činnosti súvisiace s ľudskou prácou. Zvedavosť, spontánnosť a skúsenosti detí nadobudnuté v inom ako školskom prostredí obohatili učebné situácie. Rôznorodými aktivitami i v modifikovanom prostredí učitelia podporovali **psychomotorické kompetencie** detí. Zaraďovali pohybové aktivity aj viackrát v priebehu dňa a dôsledne podporovali deti v sebaobslužných činnostiach. Niektorí nevyužívali dostupné telovýchovné náčinie, náradie a sezónne pomôcky. Pozornosť je potrebné venovať rozvíjaniu grafomotorických zručností detí cieľným využívaním širokého spektra nástrojov a materiálov. Učitelia zabezpečovaním interaktivity v získavaní, objavovaní a spracovaní informácií napomáhali rozvíjaniu **kognitívnych, učebných a informačných kompetencií** detí. Najčastejšie v hrách a hrových činnostiach im umožňovali narábať s rôznorodými, obsahom primeranými knihami, časopismi a digitálnymi technológiami. V menšej miere zadávali problémové úlohy, o ktorých mohli deti samostatne uvažovať a riešenia zdôvodňovať. **Komunikatívne kompetencie** a **predčitateľskú gramotnosť** detí podporovali najčastejšie rozhovormi, uvažovaním nahlas, jazykovými príbehmi, hrami so skladačkami a obrázkovými kartami. Vlastným konaním, empatiou a podporovaním vzájomného rešpektovania sa, spolupatričnosti, kooperovania a kolaborovania napomáhali rozvoju **osobných a sociálnych kompetencií** detí. Priebežne kontrolovali, či chápu a rozumejú pokynom, ale nevenovali dostatočnú pozornosť hodnoteniu pokrokov detí a overeniu dosiahnutia cieľov v závere VVČ.

Podporovanie rozvoja kľúčových kompetencií detí bolo v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom hodnotené pozitívnejšie, dosiahlo dobrú úroveň. Porovnateľné boli zistenia v rozvíjaní psychomotorických, kognitívnych a učebných, komunikatívnych a informačných kompetencií. Mierne lepší stav bol zistený aj v rozvíjaní osobných a sociálnych kompetencií detí, k čomu prispelo dôkladnejšie podporovanie sebahodnotiacich schopností detí. Zlepšenie vyžaduje vytvorenie podmienok tvorivému, hrovému a bádateľskému sebarealizovaniu sa detí. *Stav a úroveň vyučovania a učenia sa boli na dobrej úrovni.*

Graf 15 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu

Graf 16 *Rozvíjanie kľúčových kompetencií detí*

Zvýšená pozornosť bola venovaná **výchove a vzdelávaniu začlenených detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, podporovaniu rozvoja digitálnej gramotnosti a pohybových spôsobilostí detí**. Tieto správy vychádzajú najmä z vykonaných hospitácií, z informačného dotazníka pre riaditeľa školy, z rozhovorov s pedagogickými zamestnancami a so zástupcami zriaďovateľov, z prehliadky interiérov a exteriérov a z analýzy dokumentácie školy.

1.1.2 Výchova a vzdelávanie začlenených detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

V kontrolovaných školách z celkového počtu **8 454** detí bolo **124** so ŠVVP (1,5 %). So zdravotným znevýhodnením bolo **60** (0,7 %) detí, zo sociálne znevýhodneného prostredia **63** (0,8 %) a **1** dieťa bolo intelektovo nadané. Vzdelávané boli s **informovaným súhlasom** zákonných zástupcov v bežných a štyroch samostatných triedach pre deti so zdravotným znevýhodnením. **Individuálne vzdelávacie programy** sporadicky podmieňovali úpravu cieľov, prostredia, organizácie, metód a foriem výchovy a vzdelávania podľa špeciálnych potrieb detí. Integrovanie detí so ŠVVP vyžadovalo zvýšenú mieru tolerancie, ohľaduplnosti, empatie, trpezlivosti, porozumenia, vzájomnej podpory a pomoci nielen zamestnancov škôl, ale aj intaktných detí a ich zákonných zástupcov. Prínosom bola spolupráca s odborníkmi poradenských zariadení, základných škôl i so zriaďovateľmi. Problematické bolo získavanie všetkých potrebných dokladov a odmietajúce postoje zákonných zástupcov k integrácii. Výkonom práv detí so ŠVVP neboli obmedzené práva ostatných detí.

Mobilitu detí so **zdravotným znevýhodnením** uľahčovalo **23** škôl úpravou vstupných a vnútorných priestorov. Školský psychológ, asistent učiteľa a zdravotná sestra v 4 školách napomáhali eliminovaniu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia detí. Učitelia rešpektovali odporúčania odborníkov a pravidelne monitorovali pokroky detí. Uplatňovali metódy zamerané na rozvoj motoriky i vizuomotoriky detí, precvičovanie hovoridiel, fixačné metódy podporujúce koordinačné schopnosti. Aplikovali opakované i viacnásobné vysvetľovanie, inštrukcie a pochvaly. Deti primerane prejavovali záujem o rôznorodé činnosti a prevažne aktívne sa na nich zúčastňovali.

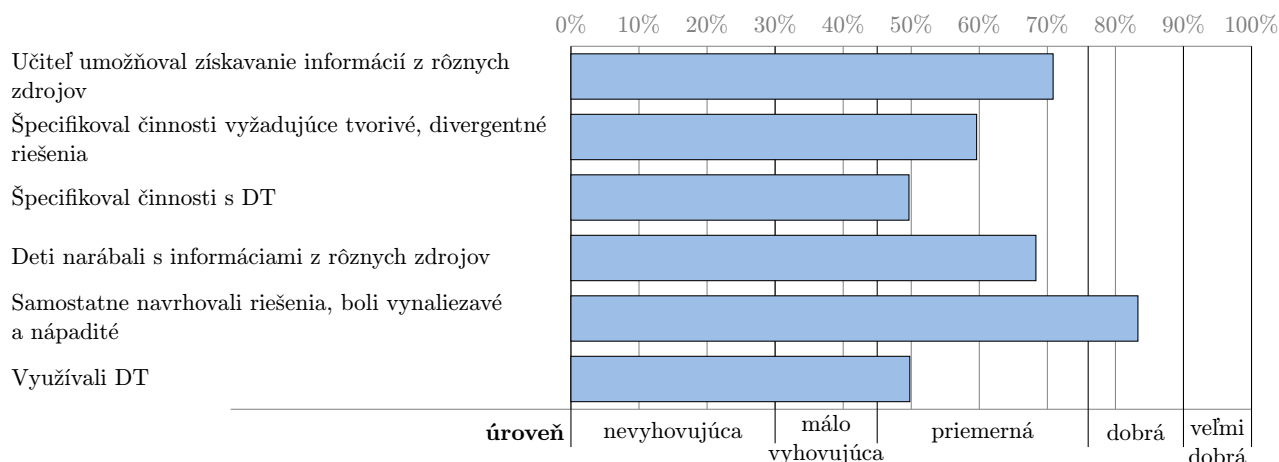
Nepravidelná dochádzka, nerešpektovanie odporúčaní učiteľov a odmietanie ponúkanej odbornej pomoci mali dopad na zaškolenie detí zo **sociálne znevýhodneného prostredia**. Cielenými činnosťami učiteľia napomáhali zvládaniu sebaobslužných činností, porozumeniu a komunikovaniu detí v štátnom jazyku.

Zákonní zástupcovia **dieťaťa s nadaním** uvítali vytvorené učebné prostredie zamerané na zložitejšie logicko-matematické operácie a predčitateľskú gramotnosť.

1.1.3 Rozvíjanie digitálnej gramotnosti vo výchovno-vzdelávacej činnosti

Materské školy boli vybavené **digitálnymi technológiami** a **edukačnými programami**. Deti ich spontánne, bez konkrétne stanoveného cieľa, využívali najmä v hrách a hrových činnostiach. Bezproblémovým ovládaním, programovaním, reagovaním na audiovizuálne signály a využívaním skúseností získaných z vonkajšieho prostredia školy preukázali **digitálnu gramotnosť**. Účel **národného projektu** nerešpektovalo 16 % škôl tým, že zamedzili deťom prístup k počítaču a tlačiarni umiestnením v kancelárii riaditeľa. **E-mailovú komunikáciu** so zákonnými zástupcami, zriaďovateľom a rôznymi inštitúciami využívalo 44,4 % MŠ. Učitelia a deti mali voľný prístup k **internetu** v 65 % škôl, ktorý však ojedinele využívali na konfrontovanie príkladov virtuálneho a reálneho života. **Vzdelávanie** pedagogických zamestnancov v oblasti digitálnych technológií malo dopad na ich využívanie (49,7 %). Rozvíjanie digitálnej gramotnosti detí rozpracovalo v školskom vzdelávacom programe 35,3 % MŠ. Zákonní zástupcovia podporovali primerané a účelné využívanie digitálnych technológií vo výchovno-vzdelávacej činnosti.

Graf 17 Rozvíjanie digitálnej gramotnosti detí

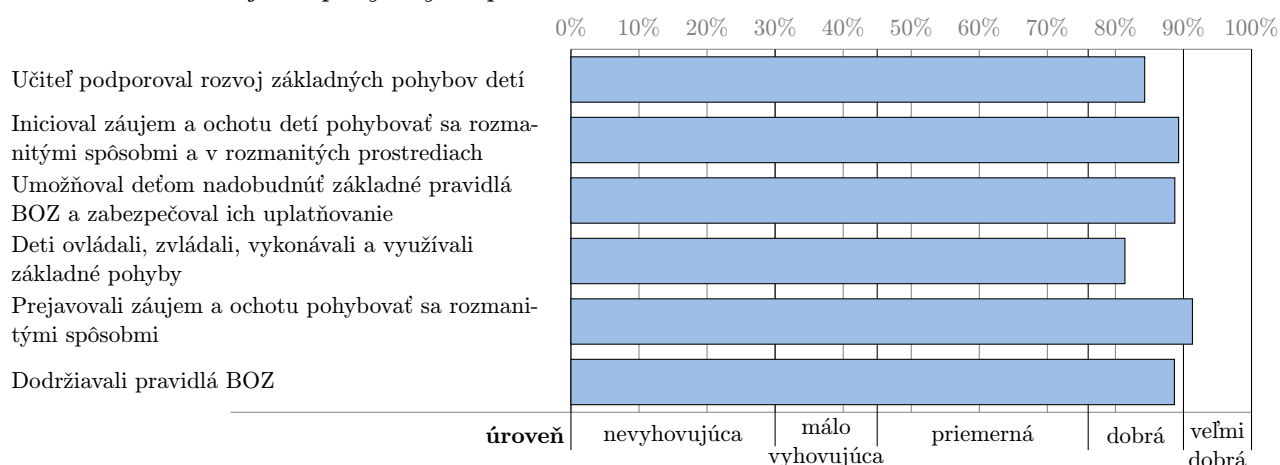
1.1.4 Rozvíjanie pohybových spôsobilostí detí

Rôznorodými pohybovými činnosťami realizovanými aj viackrát denne učitelia podporovali **základné** a **špecifické** pohybové spôsobilosti detí. Variabilitou pohybov, hier, umeleckých výrazových prostriedkov i prekonávanie prekážok napomáhali koordinácii pohybového aparátu, vizuomotorike a orientácii detí v priestore. Informovaním o dodržiavaní všeobecných a dohodnutých pravidiel a postupov, o vhodnom správaní v prírode, dopravných situáciách i na športoviskách iniciovali deti k pravidelnému, zmysluplnému pohybu, k férovej spolupráci a podporovali úctu k zdraviu a životu. Spolupracovali so zákonnými zástupcami, samosprávou, inými školami a rôznymi inštitúciami pri zabezpečovaní pohybových aktivít vrátane krúžkovej činnosti. Najviac využívali blízke **prírodné prostredie** a vlastný **školský areál**. Pohybové a relaxačné **cvičenia** realizovali 2-krát denne v 50 % a edukačné **aktivity** s telovýchovným zameraním 4-krát v mesiaci v 81 % škôl. **Pobyť vonku** s ohľadom na podmienky a počasie ročného obdobia uskutočňovali 1 až 2-krát denne v 49 % škôl, v časovom rozpätí hodinu a pol až dve hodiny (42,5 %). **Rozvíjanie pohybových spôsobilostí detí** v interakcii

s vlastnými, národnými i medzinárodnými projektmi rozpracovalo v školskom vzdelávacom programe 49,7 % škôl. Dostatočné spektrum a množstvo telovýchovného **náradia** malo **90** škôl (58,8 %) a **náčinia 112** (73,2 %) škôl. Zriadenú **telocvičňu** malo **29** MŠ (18,95 %). Deti reagovali na telovýchovné označenia, terminológiu, rôzne vizuálne a zvukové signály. Orientovali sa v uzatvorených, ohraničených priestoroch určených na pohybové, športové aktivity a v blízkom otvorenom prírodnom prostredí. Mali možnosť pohybovať sa podľa vlastných predstáv, riadiť jednoduché pohybové a kruhové hry.

Pedagogickí zamestnanci poukázali na pretrvávajúci deficit finančných prostriedkov potrebných na obnovu, doplnenie telovýchovných a sezónnych pomôcok, revitalizáciu školských areálov. Prejavili záujem o aktuálnu odbornú literatúru a o ponuku regionálnych vzdelávacích inštitúcií orientovaných na podporovanie pohybových spôsobilostí detí. Pozitívne, vzhľadom na posilňovanie telesnej odolnosti, hodnotili realizovanie aktivít a projektov súvisiacich s **prevenciou** porúch pohybového aparátu a civilizačných ochorení vrátane obezity. Zlepšenie naďalej vyžaduje podporovanie rýchlosti, vytrvalosti a ohybnosti detí športovými hrami, základmi atletiky a gymnastiky.

Graf 18 Rozvíjanie pohybových spôsobilostí detí

1.1.5 Kontrola plnenia opatrení

Následné inšpekcie boli vykonané v **198** materských školách, z toho v **171** štátnych, **24** súkromných a **3** cirkevných. Na odstránenie zistených nedostatkov bolo uplatnených **1 696** opatrení, z toho **833** odporúčaní, **56** upozornení, **450** opatrení uložených školskou inšpekciou, **3** záväzné pokyny a **354** opatrení prijali riaditelia kontrolovaných subjektov. Kontrolované subjekty akceptovali a splnili **1 443** (85,1 %) opatrení.

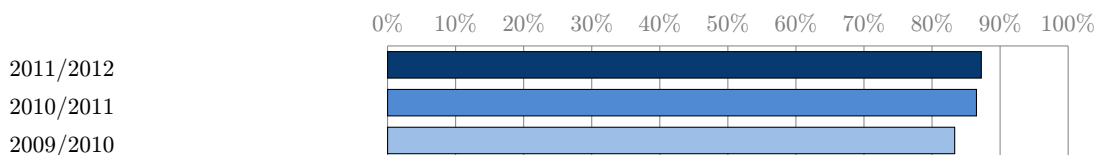
Tabuľka 3 Akceptácia/splnenie uplatnených opatrení

Prehľad uplatnených opatrení										
Spolu	1 696									
z toho	odporúčania		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené ŠŠI		upozornenia		záväzný pokyn	
Počet	833		450		354		56		3	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	701	84,2	383	85,1	309	87,3	48	85,7	2	66,7

Zistené nedostatky boli prevažne v/vo:

- » školskom vzdelávacom programe (nevypracovanie učebných osnov najmenej v rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom štátneho vzdelávacieho programu, nedodržanie zákonne stanovenej štruktúry, nestanovenie vlastných cieľov, poslania, stratégií, metód a učebných zdrojov výchovy a vzdelávania);
- » dokumentácii školy (nesprávne citovanie a uvádzanie neplatných predpisov, neúplnosť, prípadne nevypracovanie niektorej dokumentácie školy, nevedenie pedagogickej dokumentácie dvojjazyčne v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny);
- » riadiacej činnosti vedúcich pedagogických zamestnancov (prekročenie počtu zaradených detí v triede, formálna vnútorná kontrola, sporadické participovanie s poradnými orgánmi na pedagogickom riadení);
- » výchovno-vzdelávacej činnosti (nedostatočné zohľadňovanie výchovno-vzdelávacích potrieb, podporovanie tvorivého a divergentného riešenia učebných problémov, hodnotiacich a sebahodnotiacich schopností, grafomotorických spôsobilostí, digitálnej, informačnej a predčitateľskej gramotnosti detí).

Pedagogické riadenie škôl a vyučovanie učiteľov ovplyvnili dôslednejšia vnútorná kontrola a spolupráca riaditeľov s poradnými orgánmi. Napriek vytvoreným podmienkam pre osobnostný rozvoj detí pretrvávali nedostatky v rešpektovaní ich dosiahnutej úrovne a rozvojového potenciálu detí, v podporovaní ich tvorivosti a v záverečnom hodnotení výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľmi. Skvalitňovanie predprimárneho vzdelávania a chod školy obmedzovali formálne stanovené pravidlá a vnútroškolská kontrola.

Graf 19 Akceptované/splnené opatrenia v % za školské roky

1.1.6 Výrazne pozitívne zistenia a oblasti vyžadujúce zlepšenie

Výrazne pozitívne zistenia

- » vymedzenie vlastných cieľov výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe
- » zabezpečenie odbornosti predprimárneho vzdelávania
- » organizovanie a zúčastňovanie sa aktivít spoločenského, kultúrneho a športového charakteru
- » konzultačno-poradenské služby škôl
- » spolupráca s inými školami, organizáciami, inštitúciami
- » zabezpečenie pedagogickej a zdravotnej osvetly
- » podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole
- » napomáhanie rozvoju sebaobslužných činností detí
- » vytváranie a podporovanie pozitívnej a priaznivej atmosféry
- » deklarovanie podmienok pre výchovu a vzdelávanie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- » pravidelné, dôsledné a adresné realizovanie vnútroškolskej kontroly
- » vedenie pedagogickej dokumentácie dvojjazyčne v triedach a školách s vyučovacím jazykom maďarským
- » ovládanie a používanie štátneho jazyka učiteľmi a deťmi v triedach a v školách s vyučovacím jazykom maďarským
- » orientácia pedagogických zamestnancov v právnych predpisoch, odbornej terminológii a v pedagogicko-organizačných pokynoch
- » participovanie poradných orgánov riaditeľa na pedagogickom riadení, skvalitňovaní výchovno-vzdelávacej činnosti a internom vzdelávaní učiteľov
- » zohľadňovanie výchovno-vzdelávacích potrieb, dosiahnutej úrovne a rozvojového potenciálu detí operacionalizovaním cieľov, ich zreteľným formulovaním a diferencovaním činností
- » podporovanie tvorivosti a originality nápadov, postupov detí
- » podporovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí detí a hodnotenie plnených a dosiahnutých cieľov v závere výchovno-vzdelávacej činnosti
- » zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami internými odbornými zamestnancami a asistentmi učiteľa
- » vzdelávanie učiteľov v oblasti integrácie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- » plánovanie a monitorovanie rozvoja informačnej a digitálnej gramotnosti detí

1.1.7 Podnety a odporúčania

Riaditeľom škôl

- » podporovať právne vedomie zamestnancov a operatívne reagovať, v spolupráci s poradnými orgánmi, na zmeny v právnych predpisoch
- » určiť ostatné podmienky prijímania detí s ohľadom na rovnoprávnosť prístupu detí k výchove a vzdelávaniu
- » kontrolovať a hodnotiť plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti, vyučovanie učiteľov a úroveň rozvíjaných kompetencií detí v spolupráci s poradnými orgánmi
- » participovať s poradnými orgánmi na pedagogickom riadení, skvalitňovaní výchovno-vzdelávacej činnosti a profesijnom rozvoji zamestnancov
- » skvalitňovať jazykovú prípravu detí v štátnom jazyku v triedach a v školách s vyučovacím jazykom maďarským

Zriaďovateľom

- » rešpektovať platné právne predpisy súvisiace s predprimárnym vzdelávaním (dodržať požadovaný počet kvalifikovaných učiteľov striedajúcich sa v dvoch zmenách; rešpektovať kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti učiteľa a riaditeľa; zosúladiť obsah zriaďovacích listín s právnym stavom; nezasahovať do kompetencií riaditeľov škôl)
- » rozširovať kapacitné podmienky materských škôl vzhľadom na stúpajúci počet detí
- » podporovať integráciu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zabezpečením príslušných interných odborných a pedagogických zamestnancov
- » podporovať vzdelávanie pedagogických zamestnancov
- » skvalitňovať v spolupráci s riaditeľmi materiálno-technické a bezpečnostné podmienky výchovy a vzdelávania vrátane debarierizácie a revitalizovania školských areálov
- » zabezpečiť pripojenie materskej školy na internet vrátane zriadenia webového sídla

Metodicko-pedagogickému centru

- » reagovať na záujem pedagogických zamestnancov o ponuky kontinuálneho vzdelávania operatívnym otváraním študijných skupín
- » rozšíriť ponuku kontinuálneho vzdelávania učiteľov o oblasť integrácie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- » rozšíriť ponuku vzdelávania učiteľov o praktické ukážky a tréningy napomáhajúce rozvoju profesijných kompetencií v oblasti operacionalizovania cieľov, diferencovania činností, analyzovania, hodnotenia výchovy a vzdelávania a sebahodnotenia detí

Štátnemu pedagogickému ústavu

- » zabezpečiť materským školám metodické, didaktické publikácie podporovania rozvoja kľúčových kompetencií a gramotností detí

Školským zariadeniam výchovného poradenstva a prevencie

- » zintenzívniť spoluprácu so školami, ktoré na základe súhlasného stanoviska zákonných zástupcov integrujú deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, poskytovaním pravidelných supervíznych aktivít vrátane poradenského servisu

Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR

- » stanoviť materským školám, vzhľadom na zabezpečenie primeranej starostlivosti, povinnosť zabezpečiť asistenta učiteľa a interného odborného zamestnanca pre začlenené deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami úpravou ustanovenia § 28 ods. 14 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- » určiť v predpokladoch na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti, v kvalifikačných predpokladoch a profesijných kompetenciách *ovládanie jazyka príslušnej národnostnej menšiny v triedach príslušnej národnostnej menšiny v školách s vyučovacím jazykom slovenským a s vyučovacím jazykom príslušnej národnostnej menšiny a získanie kompetencií ovládania jazyka príslušnej národnostnej menšiny* úpravou ustanovenia § 6 ods. 1 a § 7 ods. 1 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1.2 Základné školy

1.2.1 Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania

Kontrola stavu a úrovne pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania sa vykonala v **159 ZŠ** (7,2 % z celkového počtu ZŠ v SR). Súlad ŠkVP so ŠVP sa kontroloval v **174 ZŠ** (7,92 % z počtu ZŠ v SR). Z celkového počtu **333** kontrolovaných škôl bolo **310** štátnych, **4** súkromné a **19** cirkevných. S vyučovacím jazykom maďarským a slovenským bolo **6** škôl a s vyučovacím jazykom maďarským **24** škôl.

Riadenie školy

K pozitívam v činnosti riadiacich zamestnancov kontrolovaných subjektov (87 %) patrilo vypracovanie **školských vzdelávacích programov**, ktoré obsahovali vecné a komplexné charakteristiky škôl, základné i špecifické ciele výchovy a vzdelávania a zadefinované pedagogické stratégie vo výchove a vzdelávaní smerujúce k rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov. Riaditeľ **1** subjektu nepredložil ŠkVP pre primárne vzdelávanie, v **8** školách bol dokument vypracovaný na nevyhovujúcej a v **27** na málo vyhovujúcej úrovni. K slabým stránkam ŠkVP patrilo najmä nevypracovanie alebo nedôsledné rozpracovanie **učebných plánov**, nevyhotovenie niektorých alebo všetkých **učebných osnov** pre primárne a pre nižšie stredné vzdelávanie, alebo ich nedostatočné rozpracovanie najmenej v rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom. Zistené nedostatky negatívne ovplyvňovali dodržiavanie rozsahu i plnenie obsahu výchovy a vzdelávania, ktoré sú stanovené v ŠVP.

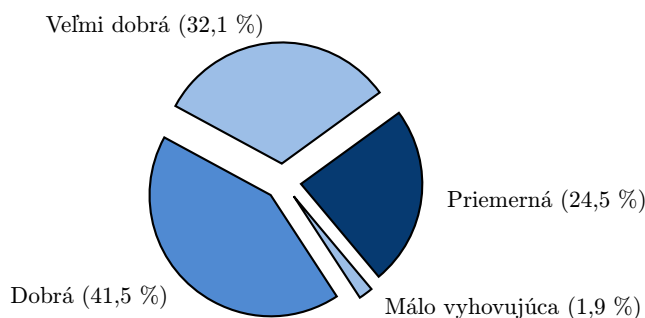
Vyhotovenie aktuálnych vnútorných **predpisov, pokynov a usmernení** umožňovalo v prevažnej väčšine subjektov zodpovedne a primerane realizovať výchovno-vzdelávaciu činnosť. Obsahové, vecné i administratívne nedostatky sa zistili v rozhodnutiach vydaných riaditeľmi v 32 % škôl a závažné i formálne nedostatky vo vedení pedagogickej dokumentácie v 43 % kontrolovaných subjektoch. Ich výskyt súvisel s nedôsledne alebo nepravidelne realizovanou vnútornou kontrolou riadiacich zamestnancov.

Ustanovené **metodické orgány** zväčša iniciatívne plnili svoje stanovené úlohy, v 16 % škôl nevykonávali analýzy výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, nezaoberali sa skvalitnením práce pedagógov, ich činnosť bola formálna.

Odbornosť vyučovania bola v 85 % škôl pomerne dobre zaistená, neodborne boli odučené najmä predmety informatická výchova a prvý cudzí jazyk, svet práce, informatika, občianska náuka, technika, technická výchova, hudobná výchova.

Vnútorný systém **hodnotenia a klasifikácie žiakov** i **systém kontroly a hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov** mali v školách vypracované, prerokované v pedagogickej rade i v metodických orgánoch. Napriek tomu takmer v tretine subjektov

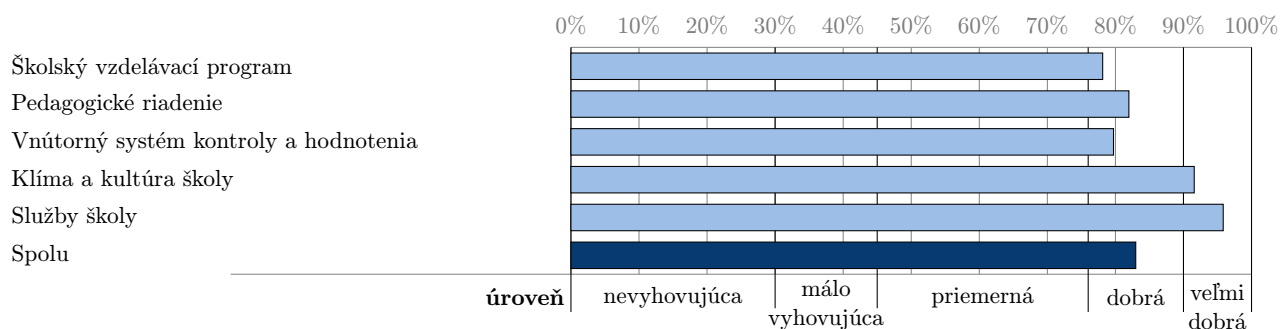
Graf 20 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti riadenia školy

sa benevolentný prístup k samotnej kontrole a rovnako k analýze výsledkov prejavil v absencii prijímania opatrení smerujúcich k odstráneniu nedostatkov. Vo väčšine škôl vytvárali pedagógovia pre žiakov podnetné sociálno-emočné prostredie, umožňovali im angažovať sa v realizácii ekologických, environmentálnych, charitatívnych projektoch a v projektoch zameraných na modernizáciu vzdelávacieho procesu.

Zabezpečovanie **výchovného poradenstva**, vrátane poradenstva pre žiakov so ŠVVP a ich zákonných zástupcov, ojedinele v niektorých školách stagnovalo alebo vykazovalo nedostatky, ktoré súviseli najmä so vzdelávaním žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím vzdelávaných v bežných alebo v špeciálnych triedach. *Riadenie škôl bolo na dobrej úrovni.*

Graf 21 Riadenie školy

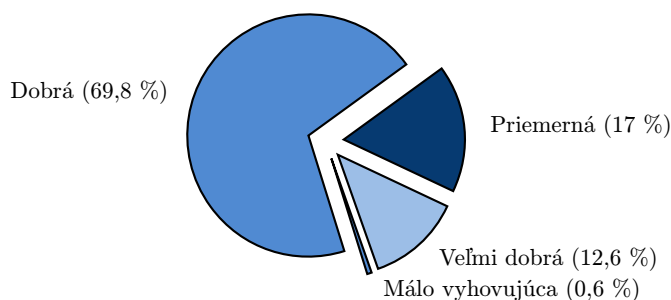

Podmienky výchovy a vzdelávania

Primerané **personálne, priestorové a materiálno-technické podmienky** umožňovali v 89 % škôl plniť strategické zámery stanovené v ŠkVP a realizovať kvalitný vzdelávací proces i pestrú mimoškolskú činnosť. Riaditelia a ostatní vedúci pedagogickí zamestnanci prevažnej väčšiny škôl spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie. Vzdelávanie pedagogických zamestnancov sa riadilo vypracovaným ročným plánom kontinuálneho vzdelávania. Záujem zriaďovateľov o zlepšenie podmienok pre výchovu a vzdelávanie žiakov vzrastal, čo sa prejavilo realizovaním rozsiahlych stavebných rekonštrukcií školských budov. Bezbariérové úpravy vybudovali v tretine zo sledovaných subjektov. Nepriaznivý vplyv na výchovno-vzdelávací proces i domácu prípravu žiakov malo takmer v polovici škôl nedodanie niektorých učebníc a učebných textov. Vybavenie kabinetných zbierok učebnými a kompenzačnými pomôckami bolo v školách primerané. Napriek dobrému, niekde nadštandardnému vybaveniu didaktickou technikou, vrátane IKT, sa v 88 % subjektov v priebehu inšpekcii vo vyučovaní didaktická technika nevyužívala.

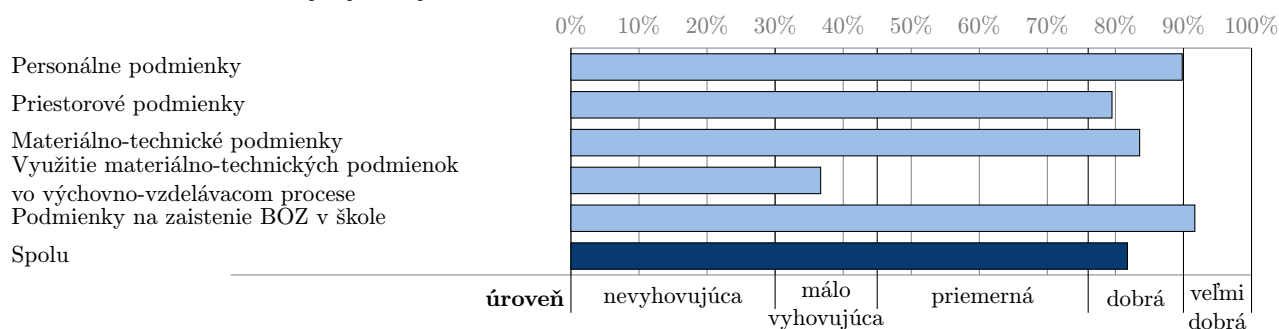
Na zaistenie **bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov** vypracovali riadiaci zamestnanci funkčný systém pravidiel, práv a povinností, ktorý

Graf 22 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti podmienok výchovy a vzdelávania

implementovali do školských poriadkov. V niektorých z nich absentovali náležitosti obsiahnuté v príslušných ustanoveniach školského zákona. Riaditelia 19 subjektov školský poriadok nevydali. Organizácia výchovy a vzdelávania v školách spĺňala základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov a pedagógov. V 11 % z kontrolovaných škôl nedodrжали niektoré z požiadaviek, ktoré stanovujú všeobecne záväzné právne a rezortné predpisy. *Podmienky výchovy a vzdelávania boli v školách na dobrej úrovni.*

Graf 23 Podmienky výchovy a vzdelávania

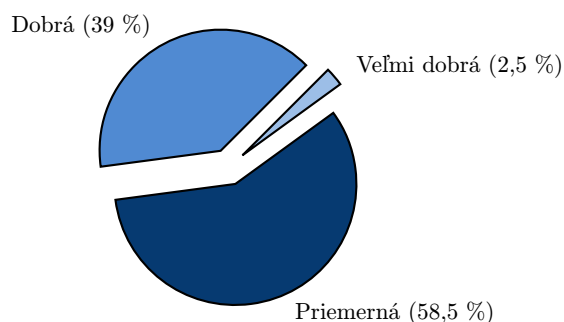
Stav a úroveň vyučovania a učenia sa

Vyučovanie učiteľom a učenia sa žiakov sa celkovo sledovali na **5 025** vyučovacích hodinách (2 187 na 1. stupni a 2 838 na 2. stupni). Prevažná väčšina vyučujúcich vhodnou motiváciou, uplatňovaním osvedčených, ale aj inovatívnych foriem a metód práce podporovala rozvíjanie **klúčových spôsobilostí** žiakov. **Ciele vyučovania** i očakávané výsledky učenia sa zväčša špecifikovali, ojedinele príslušné základné informácie na hodinách absentovali. Úlohy a činnosti zadávali spravidla všetkým žiakom rovnaké, nerešpektovali rozdielne učebné štýly či výchovno-vzdelávacie potreby jednotlivcov. Osobitné vzdelávacie potreby žiakov so ŠVVP na 1. stupni i na 2. stupni poväčšine zohľadňovali.

V priebehu vyučovania učiteľia cielene rozvíjali **poznávacie a učebné kompetencie** žiakov. V rámci výkladu nového učiva i jeho precvičovania uplatňovali rozmanité metodické postupy a vhodne využívali medzipredmetové vzťahy. Viaceré vyučovacie hodiny mali dynamický charakter, prebiehali formou zážitkového učenia alebo formou hrových aktivít, didaktických hier, situačných scénok. Uplatnené metódy však nie vždy posúvali ťažisko výchovno-vzdelávacej práce k rozvíjaniu tvorivého potenciálu žiakov.

Výrazná snaha učiteľov rozvíjať **komunikačné kompetencie** bola zreteľná najmä v jazykovom vyučovaní, napriek tomu mali na sledovaných hodinách viacerí žiaci ťažkosti s čítaním textov, s formulovaním otázok, nemali osvojenú požadovanú slovnú zásobu v materinskom či v cudzom jazyku. Tvorili zväčša jednoslovné alebo krátke, neucelené odpovede.

Graf 24 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu

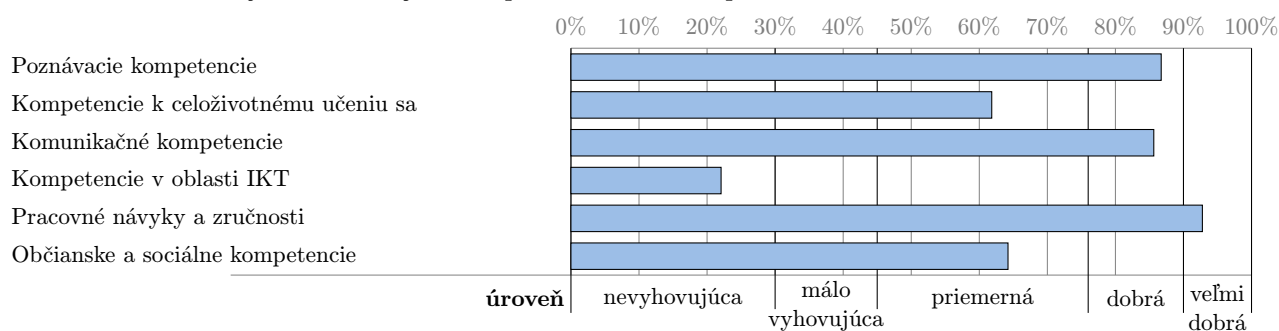
Pracovné návyky a zručnosti žiakov boli vo vyučovacom procese rozvíjané aktivitami, pri ktorých narábali s rozmanitými pracovnými materiálmi. Pri činnosti ich učitelia viedli k dodržiavaniu pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia i životného prostredia. Učebné pomôcky boli na hodinách efektívne využívané, napomáhali žiakom vnímať a chápať nové poznatky vo vzájomných súvislostiach a vytvárať si správne predstavy o danom jave.

Didaktická technika, vrátane **IKT**, bola účelne využitá len na štvrtine z hospitovaných hodín. Vyučujúci ojedinele viedli žiakov k priamej činnosti s počítačom či s interaktívnou tabuľou.

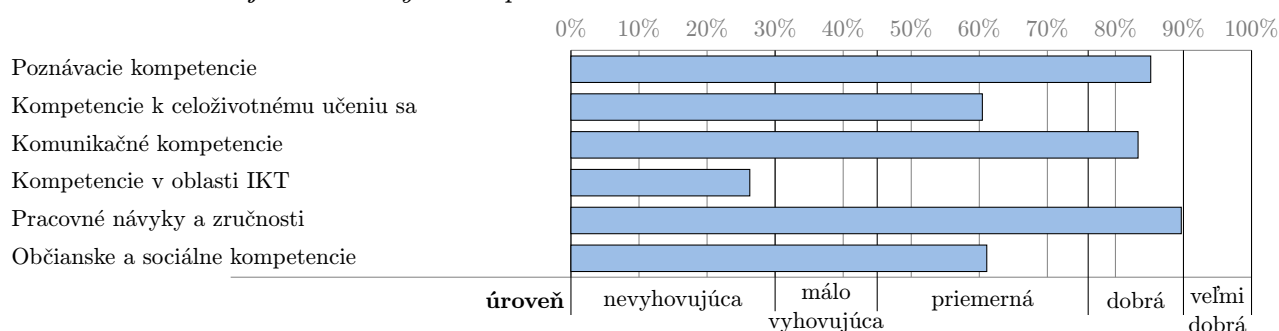
Rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu** sa bolo vo vyučovaní menej podnetné a účinne zabezpečené. Učitelia uplatňovali z foriem hodnotenia najmä pochvalu s cieľom povzbudiť triedu ako celok. Výkon jednotlivcov posudzovali bez zhodnotenia ich pokroku. Len ojedinele viedli žiakov k posúdeniu úrovne svojich vedomostí prostredníctvom slovných vyjadrení či iných stanovených pravidiel hodnotenia.

Proces rozvíjania **občianskych a sociálnych kompetencií** bol na sledovaných hodinách väčšinou náhodný, nepremyslený a často nespĺňal pôvodný zámer využiť výchovno-vzdelávacie ciele vyučovacích hodín alebo obsah preberaného učiva na prezentovanie žiackych hodnotových postojov. Uprednostňovanie frontálnej činnosti celej triedy alebo samostatnej práce sa prejavovalo v neznalosti žiakov pracovať v skupine, v neznalosti pravidiel tímovej práce, v neochote niektorých jedincov vzájomne spolupracovať. *Stav a úroveň vyučovania a učenia sa na 1. a 2. stupni boli na priemernej úrovni.*

Graf 25 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v primárnom vzdelávaní

Graf 26 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v nižšom strednom vzdelávaní

1.2.2 Školská integrácia

Inšpekcie sa realizovali v **35** ZŠ, čo predstavuje **2,1 %** z celkového počtu ZŠ s integrovanými žiakmi. Formou školskej integrácie sa vzdelávalo **8 %** žiakov, vyše polovica z nich mala

vývinové poruchy učenia.

Školskú integráciu **koordinoval** najmä výchovný poradca, **odborné služby** týmto žiakom poskytovali školský špeciálny pedagóg, psychológ, logopéd a učitelia so špeciálnopedagogickým vzdelaním. Pri integrácii všetky školy **spolupracovali** so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie, väčšina aj s odbornými lekármi a špeciálnymi školami. **Odbornosť** v tejto oblasti si zamestnanci zvyšovali kontinuálnym vzdelávaním, štúdiom špeciálnej pedagogiky, účasťou na odborných seminároch a individuálnym štúdiom odbornej literatúry. Problematikou integrácie sa školy zaoberali na zasadnutiach pedagogickej rady, metodických orgánov školy a na pracovných poradách.

Bezbariérové **úpravy** vykonala tretina škôl, prostredie tried, v ktorých sa vzdelávali integrovaní žiaci, časť škôl špeciálne upravila. Žiakov v triede umiestnili vzhľadom na zdravotné znevýhodnenie. Integrovaní žiaci využívali rovnaké učebné **pomôcky** ako ostatní žiaci, okrem toho vlastné alebo školské kompenzačné pomôcky a učiteľmi svojpomocne zhotovené alebo upravené pomôcky. Žiaci so ŠVVP sa vyučovali **v triedach** spoločne s intaktnými, v polovici škôl aj s asistentom učiteľa. Školskí špeciálni pedagógovia vzdelávali týchto žiakov v samostatnej učebni celú vyučovaciu hodinu alebo jej časť.

V 80 % sledovaných ZŠ mali integrovaní žiaci **individuálny výchovno-vzdelávací program** vypracovaný triednym učiteľom v spolupráci so špeciálnym pedagógom. Niektoré programy boli vypracované formálne, boli neúplné, bez úprav učebných osnov odporúčaných poradenským zariadením, neaplikovali sa vo výchovno-vzdelávacom procese. Písomnú žiadosť rodičov malo 94 % škôl, informovaný súhlas 91 % a formulár návrh na prijatie žiaka so ŠVVP 97 % ZŠ. Prevažnej časti integrovaných žiakov nechýbali správy z odborných vyšetrení, písomné vyjadrenie poradenského zariadenia k školskej integrácii a odpis doložky vysvedčenia v triednom výkaze/katalógovom liste. V 2 školách, v rozpore s právnymi predpismi, evidovali a vzdelávali ako žiakov s mentálnym postihnutím alebo žiakov s vývinovými poruchami učenia 5 žiakov v hraničnom pásme mentálnej retardácie a 8 žiakov s nejednoznačnou diagnózou. **Výkon štátnej správy v 1. stupni** bol zväčša v súlade s právnymi predpismi. Od vyučovania niektorého predmetu oslobodili riaditelia 55, od povinnosti dochádzať do školy 4 žiakov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v triedach s integrovanými žiakmi učitelia väčšinou preferovali klasické vyučovacie metódy, nedostatočne sa uplatnili individuálny prístup, diferenciacia učiva, kooperatívne vyučovanie, striedanie priamej a nepriamej činnosti vo vzťahu k integrovaným žiakom, spätná väzba, učebné a kompenzačné pomôcky. Pri overovaní vedomostí a hodnotení žiakov v niektorých prípadoch nerešpektovali odporúčania poradenských zariadení, čo znižovalo efektivitu práce s integrovanými žiakmi. Žiaci aktívne pracovali, prejavovali záujem o učenie a boli disciplinovaní.

Pozitívom bolo efektívne individuálne vyučovanie týchto žiakov **školskými špeciálnymi pedagógmi**, čím im vytvárali vhodné podmienky výchovy a vzdelávania. V 1 ZŠ sa vyučoval predmet rozvíjanie špecifických funkcií. Žiakom so ŠVVP poskytovali aj špeciálnopedagogické intervencie zahŕňajúce včasnú diagnostiku problémov žiakov a reedukačné aktivity zamerané na odstraňovanie porúch učenia. Pracovali v zmysle odporúčaní poradenských zariadení. Viedli dokumentáciu integrovaných žiakov, podieľali sa na tvorbe IVVP, poskytovali konzultácie učiteľom a rodičom, spolupracovali s poradenskými zariadeniami a strednými školami.

1.2.3 Uplatňovanie výchovy k ľudským právam

V súlade s plnením úloh *Plánu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005 – 2014* sa vykonali inšpekcie zacielené na zistenie stavu a úrovne začlenenia obsahu výchovy k ľudským právam do školského vzdelávacieho programu, do pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie súvisiacej s organizáciou a riadením školy a na zistenie úrovne nadobudnutých vedomostí a postojov žiakov o ľudských právach. Inšpekcie sa vykonali v **80** ZŠ, z toho v **74** štátnych a v **6** cirkevných školách.

Silnou stránkou vypracovaných **ŠkVP** sledovaných subjektov bolo dodržiavanie princípov a cieľov výchovy a vzdelávania stanovených v školskom zákone a definovanie vlastných špecifických cieľov zameraných na výchovu a vzdelávanie k ĽP. Viaceré subjekty, v ktorých evidovali vyšší počet žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia, v ŠkVP zohľadňovali charakteristické osobitosti spôsobu ich života. Pozornosť venovali úprave podmienok, organizácii výchovy a vzdelávania a vo vyučovacom procese uplatňovaniu špecifických metód a osobitých didaktických postupov, činností a foriem práce, ktorými podporovali rozvoj praktických zručností a kreativity týchto žiakov. Vo vzdelávacích programoch škôl, ktoré vzdelávali žiakov cudzincov, bol venovaný dostatočný priestor problematike ich začlenenia do komunity školy i do výchovno-vzdelávacieho procesu. Osobitý charakter mali ŠkVP **6** cirkevných škôl, zdôrazňoval sa v nich najmä všestranný osobnostný rozvoj žiaka s pevnými kresťanskými zásadami.

Obsah výchovy k ĽP bol vo väčšine subjektov primerane zakomponovaný do pedagogickej a ďalšej dokumentácie. Riaditelia 82 % škôl vydali **školské poriadky**, ktoré v zodpovedajúcom rozsahu obsahovali všetky náležitosti stanovené v školskom zákone. V **14** subjektoch neboli dôsledne vypracované. Vo väčšine škôl, v súlade so schválenými plánmi práce, uskutočňovali aktivity orientované na plnenie zámerov národných programov, na vytváranie kladného prístupu k životnému prostrediu, na zvýšenie právneho vedomia žiakov, na ich osobnostný a sociálny rozvoj. Úlohy a ciele výchovy k ĽP boli zapracované do tematických výchovno-vzdelávacích plánov jednotlivých predmetov a rovnako integrované do obsahového zamerania triednických hodín.

Koordinátori drogových prevencií viedli žiakov k zmysluplnému tráveniu voľného času ich činorodým zapájaním do rôznorodých vrátane humanitárnych aktivít. V **77** školách, čo predstavuje 96,3 %, realizovali výchovní poradcovia a koordinátori drogových prevencií v spolupráci s triednymi učiteľmi systematický monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych prejavov v správaní sa žiakov. Identifikované problémy riešili v kooperácii s rodičmi, so školskými psychológmi alebo s odbornými zamestnancami CPPP a P a v nejednom prípade aj v súčinnosti s políciou.

Žiacke školské rady boli ustanovené a činné takmer v polovici kontrolovaných škôl (**37** ZŠ). Učitelia občianskej výchovy koordinovali ich prácu a umožňovali členom rád vyjadrovať sa k aktuálnemu daniu v škole. Školské kolá **olympiády ĽP** sa realizovali len v **4** zo sledovaných škôl, okresné kolá sa neuskutočnili.

Úroveň nadobudnutých vedomostí a postojov žiakov ZŠ o ĽP sa zisťovala zadaním testu z občianskej výchovy. Test vypracoval a kritériá stanovil ŠPÚ. Testovania sa zúčastnilo **1 718** žiakov 9. ročníka, z toho bolo **799** chlapcov a **919** dievčat.

Úspešnosť riešenia testu sa posudzovala podľa stanovených kritérií: **slabá úroveň** (<0 % – 39 %); <40 % – 59 %) **priemerná úroveň**; <60 % – 100 %> **dobrá úroveň**. Priemerná úspešnosť žiakov v SR v časti **základné vedomosti** bola **61,2 %** a v časti **praktická**

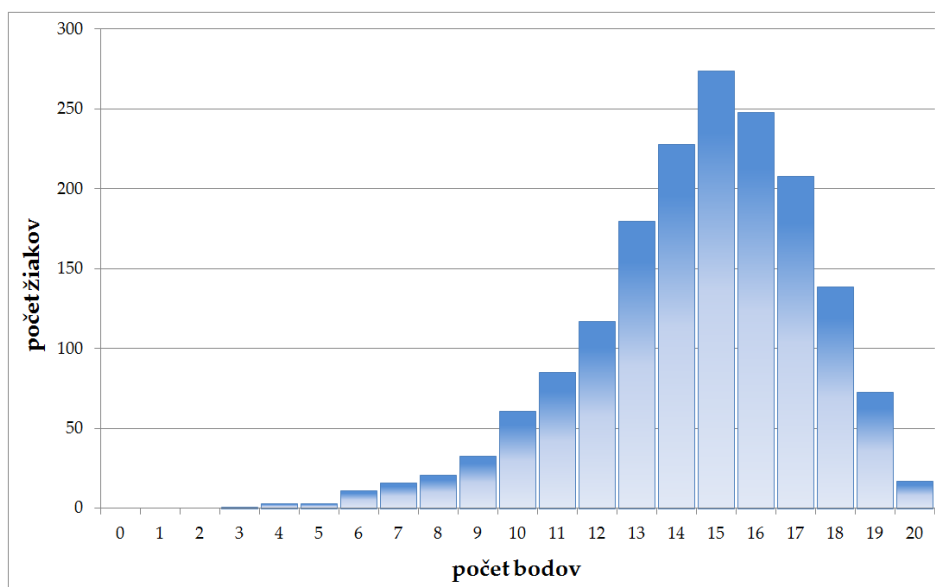
aplikácia teoretických poznatkov 82,2 %. V oboch častiach dosiahli žiaci dobrú úroveň.

Tabuľka 4 Počet škôl, počet žiakov a ich výsledky v teste

ZŠ	Počet škôl	Počet žiakov	Výsledky v teste v %		
			základné vedomosti	praktická aplikácia poznatkov	
Zriaďovateľ	štátne	74	1 561	61,0	82,2
	cirkevné	6	157	63,3	82,0
Sídlo	mesto	37	995	63,2	83,4
	vidiek	43	723	58,5	80,4
Vyučovací jazyk	VJS	75	1 648	61,7	82,5
	VJM	5	70	50,5	75,1
Chlapci	80	799	59,1	80,7	
Dievčatá	80	919	63,1	83,4	
Spolu	80	1 718	61,2	82,2	

Významné rozdiely v úspešnosti žiakov v štátnych a v cirkevných školách neboli zistené. Žiaci mestských škôl dosiahli pri riešení úloh len o malé percento lepšiu úspešnosť ako bol priemer v SR v oboch častiach testu. Na základe výsledkov možno usudzovať, že žiaci mali základné učivo o ľudských právach osvojené a vedeli nadobudnuté teoretické poznatky, sociálne zručnosti a postoje uplatniť pri riešení modelových úloh.

Graf 27 Úspešnosť žiakov v teste

Pedagogickí zamestnanci väčšiny zo sledovaných škôl venovali výchove k ľudským právam primeranú pozornosť. Obsah výchovy zakomponovali do ŠkVP, do plánov práce metodických orgánov, do plánov práce koordinátorov a výchovných poradcov. Zapájali

žiacov do práce na projektoch i na aktivitách realizovaných viacerými mimovládnyimi i vzdelávacími organizáciami. Žiaci navštevovali najmä ministerstvom školstva odporúčané preventívno-výchovné, kultúrne i vzdelávacie programy. V priebehu realizácie *Plánu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005 – 2014* ŠŠI plnila úlohy podľa schváleného harmonogramu v **troch** monitorovacích **cykloch**, počas ktorých bolo vykonaných v **613 ZŠ** celkom **15 224** hospitácií. Cielene sa sledoval proces vytvárania socio-emočnej klímy v triede a činnosť učiteľa, najmä jeho schopnosť ovplyvňovať osobnostný rast žiaka, jeho hodnotové postoje. Súbežne sa zamerala pozornosť na žiakov, ako pracovali v tíme, či dokázali tolerovať a akceptovať názory spolužiakov, či vedeli sformulovať svoje postoje k preberaným témam, najmä ak súviseli s dodržiavaním ľudských práv, ako reagovali na podnety učiteľov. K silným stránkam vyučovania patrila pozitívna atmosféra, ktorá bola charakterizovaná vzájomným rešpektom medzi učiteľmi a žiakmi, dodržiavaním pravidiel správania, prevažujúcim empatickým vzťahom učiteľov k žiakom, akceptovaním práva žiakov na omyl. Typickou črtou väčšiny vyučovacích hodín (vrátane hodín občianskej výchovy/náuky o spoločnosti) bolo sprístupňovanie nového učiva frontálne formou výkladu či riadeného rozhovoru a len ojedinele formou zážitkového učenia. Výchova k ľudským právam nebola dostatočne integrovaná do oblasti rozvíjania občianskych a sociálnych kompetencií žiakov. Zaradovanie párových alebo skupinových aktivít bolo často formálne, chýbal premyslený výber úloh cielených na rozvíjanie personálnych a interpersonálnych kompetencií žiakov alebo ich uplatňovanie bolo bez znalosti či dodržiavania stanovených pravidiel tímovej práce.

V troch cykloch monitorovania sa testovania v **240 ZŠ** zúčastnilo celkovo **5 538** žiakov 9. ročníka.

Tabuľka 5 Počet škôl, počet žiakov a ich výsledky v teste v troch cykloch

Vedomostný test v ZŠ v škol. roku	Počet škôl	Počet žiakov 9. ročníka	Úroveň v %	
			základné vedomosti	praktická aplikácia
2006/2007	80	2 081	67,7	83,5
2009/2010	80	1 739	61,0	81,5
2011/2012	80	1 718	61,2	82,2

Najvyššiu priemernú úspešnosť v oboch častiach vedomostného testu dosiahli žiaci v I. cykle testovania. Nižšia úroveň výsledkov v nasledujúcich cykloch mohla byť ovplyvnená prebiehajúcou školskou reformou, počas ktorej učitelia občianskej výchovy v niektorých školách využili možnosť vykonať úpravy učebných osnov aj napriek tomu, že testované ročníky sa mali naďalej vzdelávať podľa učebných osnov pre nereformné ročníky.

1.2.4 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Stav výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP boli sledované v **159 ZŠ**, z toho v **48** evidovali **665** žiakov zo SZP. Nultý ročník navštevovalo **169** žiakov, 1. stupeň ZŠ **229** a 2. stupeň **267** žiakov zo SZP. Oddelenia školských klubov navštevovalo **7 832** žiakov, z nich bolo len **93** žiakov zo SZP. Počet žiakov zo SZP v školách bol v jednotlivých krajoch SR ovplyvnený situovaním školy vo vidieckom či v mestskom prostredí, mierou zamestnanosti rodičov, sociálnou štruktúrou a národnostným zložením. Najviac žiakov evidovali kontrolované školy

v Košickom a Prešovskom kraji, najmenej v Trnavskom a Žilinskom kraji. Na získanie relevantných údajov o žiakoch zo sociálne znevýhodneného prostredia sa využili aj podklady riaditeľov škôl a rozhovory s pedagogickými zamestnancami.

Žiaci zo SZP pochádzali prevažne z viacpočetných rodín s vysokou nezamestnanosťou, prípadne žili v neúplných rodinách, ktorým bola poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi a sociálne dávky tvorili prevažný príjem rodiny. Žili v prostredí, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne podnecovalo rozvoj mentálnych, vôľových, emocionálnych vlastností žiaka, nepodporovalo jeho socializáciu a neposkytovalo mu dostatok primeraných podnetov pre rozvoj osobnosti. V osadách a chatrčiach väčšinou na periférii obcí, v neštandardných bytových a hygienických podmienkach žili prevažne rodiny, ktoré patrili k sociálne neprispôsobivým.

ZŠ pre týchto žiakov vytvárali individuálne podmienky výchovy a vzdelávania. Učiteľia pri výchove a vzdelávaní žiakov zo SZP uplatňovali špecifické metódy a formy práce. Pri ich voľbe vychádzali z odporúčaní príslušných zariadení výchovného poradenstva a prevencie. Na základe požiadaviek a informácií zo správ špeciálnopedagogických vyšetrení školy **upravili učebné plány** s využitím voliteľných hodín a **modifikovali učebné osnovy**. Školy využívali vo vzťahu k žiakom zo SZP **odborný servis** zabezpečený výchovným poradcom, školským špeciálnym pedagógom, asistentom učiteľa (18,2 %), školským psychológom (8,2 %) a sociálnym pedagógom (5 %). **Spolupracovali** s poradenskými zariadeniami, logopédmi, poskytovali žiakom doučovanie a možnosť pracovať v záujmových útvaroch, projektoch a aktivitách organizovaných školami podľa výberu. Na kontrolovaných hodinách, kde sa edukačného procesu zúčastnili aj **asistenti učiteľa**, ich prítomnosť prispela k prekonávaniu prekážok, ktoré vyplývali predovšetkým z jazykovej bariéry (najmä na 1. stupni). Na väčšine škôl boli vytvorené vhodné priestorové a materiálne podmienky, ktoré umožňovali výchovu a vzdelávanie žiakov zo SZP. Väčšina žiakov, patriacich prevažne do rómskej komunity, mala v škole **zabezpečené základné učebné pomôcky**, ktoré na konci vyučovacieho dňa ostávali v triedach. Podľa vyjadrenia pedagogických zamestnancov škôl volili takéto postupy z dôvodu častého znehodnotenia, strácania, predaja učebníc a ďalších učebných pomôcok. Riaditelia uviedli, že v rámci **úpravy organizácie výchovy a vzdelávania** najčastejšie využívali vyučovanie mimo kmeňovej triedy, pobyt žiakov v ŠKD, pomoc asistenta učiteľa a školského špeciálneho pedagóga.

Pre zlepšenie dochádzky a správania sa žiakov všetky školy prijímali opatrenia: pravidelná kontrola dochádzky, zapracovanie opatrení do školského poriadku, pravidelný telefonický kontakt s rodičmi, osobné pohovory so žiakmi, spolupráca s orgánmi územnej samosprávy, udeľovanie výchovných opatrení. Veľkou pomocou bola pre školy spolupráca s referentmi sociálno-právneho oddelenia, s kurátormi, ošetrojúcimi lekármi. Využívali aj návštevu rodín realizovanú asistentom učiteľa a triednym učiteľom, uskutočnili pohovor so zákonnými zástupcami žiakov. Rómski **asistenti učiteľa** zabezpečovali odprevádzanie žiakov do škôl a zo škôl. V rámci prevencie záškoláctva mnohé školy organizovali besedy a prednášky s príslušníkmi Policajného zboru SR. **Motivujúcim činiteľom** plnenia povinnej školskej dochádzky žiakov bolo aj poskytovanie bezplatnej stravy, balíčka učebných pomôcok a preplácania cestovných lístkov dochádzajúcim žiakom.

Tak ako v predchádzajúcich školských rokoch najčastejšie uvádzaným **dôvodom slabých výchovno-vzdelávacích výsledkov** žiakov zo SZP zostáva nedostatočná domáca príprava súvisiaca s málo motivujúcim rodinným prostredím, nezaujem žiakov o učenie a následne veľký počet vymeškaných hodín. **Na zmiernenie výukových problémov** školy najčastejšie využívali individuálne doučovanie (25,2 % ZŠ), motiváciu pochvalou (21 % ZŠ), zabezpečenie

potrebných učebných pomôcok (17 % ZŠ), spoluprácu s poradenským zariadením a monitoring vzdelávacích výsledkov (14 % ZŠ). Prípravu žiakov zo SZP na vstup do prvého ročníka, akceleráciu ich vývinu a minimalizáciu ich adaptačných problémov, riešili školy zriadením nultých ročníkov (8 % ZŠ).

Všetky školy evidujúce žiakov zo SZP vytvárali podmienky a možnosti pre ich **zapájanie do mimoškolských aktivít** s ostatnými žiakmi. Využívali hlavne pestrú ponuku **krúžkovej činnosti a záujmových útvarov**, v ktorých mali možnosť rozvíjať najmä svoje športové a pohybovo-hudobné predpoklady. Vo veľkej miere sa podieľali na tvorbe kultúrnych programov nielen v rámci školy, ale aj obce či mesta, pedagógovia ich zapájali do organizovania tematických, environmentálnych aktivít a projektov. Zapojení boli aj v projekte *Zvyšovanie čitateľskej gramotnosti marginalizovaných rómskych komunít*. Možnosť využívať formu trávenia voľného času v **ŠKD** umožňovali riaditelia škôl žiakom zo SZP znížením výšky príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu nákladov za starostlivosť poskytovanú žiakovi v školskom zariadení, na niektorých školách úplným oslobodením od tohto príspevku. Prostredníctvom činností v ŠKD sa žiaci pripravovali na vyučovanie, venovali sa domácim úlohám a opakovali si učivo. Atraktivnosť ŠKD zvyšovalo často aj jeho dobré vybavenie hračkami, audiovizuálnou technikou a na niektorých školách aj možnosťou využívania výpočtovej techniky. ŠKD navštevoval i napriek vyššie uvedeným faktom nižší počet žiakov, a to najmä z dôvodu nezájmu. Na niektorých ZŠ školský klub detí nebol zriadený.

Pedagogickí zamestnanci prácu detí v **nultom ročníku** považovali za sťaženie predovšetkým z dôvodu ich slabšej znalosti slovenského jazyka, neosvojených základných hygienických a sociálnych návykov. Pretrvávajúcim javom u týchto detí bola výrazná absencia predškolskej prípravy. Pozitívne hodnotili nízky počet žiakov, ktorý im umožňoval realizovať individuálny prístup. Žiaci, ktorí absolvovali nultý ročník základnej školy, mali oproti ostatným žiakom čiastočne osvojené pracovné a učebné návyky, adaptovali sa na školské prostredie, čo učitelia považovali za veľký prínos pre zvládnutie učiva v 1. ročníku. Pretrvávajúcim problémom naďalej zostávala nepravidelná dochádzka do školy a spolupráca s rodičmi žiakov, ktorí mali často nedbalý postoj k príprave svojich detí na školu, k samotnému školskému výkonu detí, ale aj k angažovanosti pri riešení výchovno-vzdelávacích potrieb a problémov svojich detí.

Pri práci so žiakmi zo sociálne neprispôsobivých rodín s výraznými sociálnymi a kultúrnymi hendikepmi a výučovými problémami sa na kontrolovaných vyučovacích hodinách vo vyšších ročníkoch vyskytli nedostatky týkajúce sa využívania podnecujúcich metód a foriem práce, učitelia menej využívali možnosť diferencovať náročnosť úloh, tolerovali pasivitu a nezáujem žiakov a v menšej miere ich zapájali do diania v triede. Žiaci prichádzali do škôl často nepripravení, nevyspatí, hladní a špinaví. Na **1. stupni ZŠ** si väčšina týchto žiakov vytvárala kladný vzťah k učiteľom, niektorí dosahovali primerané výsledky v primárnom vzdelávaní. Spravidla však nemali dostatočnú podporu zo strany rodičov, spolu s nastupujúcou pubertou to viedlo k postupnému strácaniu záujmu o vzdelávanie sa najmä vo vyšších ročníkoch **2. stupňa ZŠ** a k objavovaniu a prehľbovaniu výchovných problémov. Na niektorých školách, hlavne kde boli deti podporované príspevkami na stravu, chodili do školy len kvôli obedu, o učenie však neprejavovali záujem. Niekedy ich začleňovanie do kolektívov tried sťažovala zanedbaná hygiena a úprava zovňajšku, jedna škola v rámci starostlivosti o týchto žiakov pravidelne vykonávala odstraňovanie vyskytujúcej sa pedikulózy. Spoluprácu s rodičmi sa snažili niektoré školy zlepšiť zapojením rodičov do činnosti školy. Výrazne negatívne skúsenosti uvádzajú dve ZŠ, poukazujú na nezáujem rodičov o svoje deti, na ich časté narušovanie výchovno-vzdelávacieho procesu svojvoľným odchodom počas vyučovania.

Takmer všetci žiaci zo SZP mali **vypracovanú dokumentáciu v súlade s platnými právnymi predpismi**, ojedinele neboli aktualizované IVVP. Mnohí z nich prišli do kontrolovaných subjektov prirodzenou migráciou. Riaditelia škôl konštatovali, že u žiakov zo SZP dosiahli pozitívne výsledky v edukácii najmä trpezlivou prácou triednych učiteľov, špeciálnych pedagógov, výchovných poradcov a asistentov učiteľa. Z vyjadrení niektorých riaditeľov vyplynulo, že žiaci zo SZP začlenení do triednych kolektívov sa od ostatných spolužiakov nelíšili, školské povinnosti si plnili adekvátne k svojim schopnostiam a možnostiam.

1.2.5 Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti

V ZŠ sa rozvíjanie ČG sledovalo počas **159** komplexných inšpekcií, na ktorých školskí inšpektori počas hospitácií sústredili pozornosť aj na činnosti učiteľov súvisiace s rozvíjaním ČG žiakov. Stav rozvíjania ČG sa sledoval v predmetoch vyučovaných v nultom ročníku, v 1. – 9. ročníku v predmetoch všetkých vzdelávacích oblastí (okrem oblasti zdravie a pohyb) na **4 766** vyučovacích hodinách.

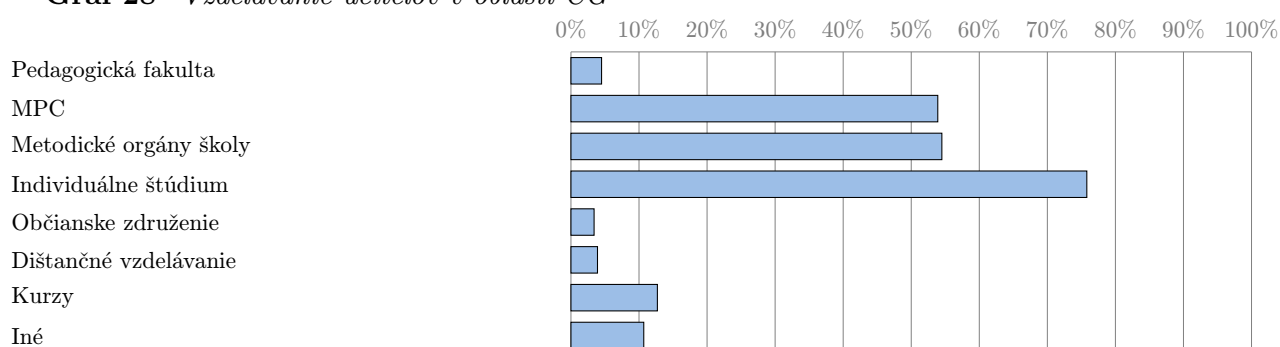
Na väčšine hospitovaných hodín (85 %) učitelia pracovali so zvolenými **textami** účelne. Prevažovali činnosti s jednoduchými súvislými textami z učebnice, ktoré boli zamerané na čítanie s porozumením a v prvom rade orientované na vyhľadávanie kľúčových slov, základnej informácie, hlavnej myšlienky. Zadefinovaniu konkrétnych cieľov predchádzal zvyčajne primeraný motivačný rozhovor. Niekedy učitelia činnosti súvisiace s rozvíjaním ČG orientovali iba na mechanické reprodukovanie obsahu, pričom ojedinele nebolo možné identifikovať, do akej miery vôbec jednotlivci obsah pochopili. Prevažne však žiaci súvislým literárnym, odborným i náučným textom nielen v ich písomnej, ale i auditívnej a audiovizuálnej podobe rozumeli, dokázali sa zorientovať i v jednoduchých textoch nesúvislých, najmä v grafoch a v tabuľkách. Mali vytvorený priestor nielen na interpretáciu, ale aj na dramatizáciu a v rámci vzájomnej komunikácie i komunikácie s vyučujúcim vstupovali do textu, menili ho, dotvárali. Vo veľkej miere vedeli sformulovať hlavnú myšlienku, objasniť význam neznámych slov, v menšej miere dokázali samostatne triediť údaje podľa dôležitosti, ale predovšetkým len s pomocou učiteľa vnímať nové informácie vo vzájomných súvislostiach, zdôvodňovať či naformulovať závery. Pri vyhľadávaní a interpretácii podstatných informácií mali pomerne dobre osvojené niektoré oporné stratégie. Vyučujúci formou riadeného rozhovoru získavali spätnú väzbu o zvládnutí zadaných činností, pričom pri stanovení úloh akceptovali pracovné tempo jednotlivcov. Prostredníctvom vybraných textov cielene posilňovali výchovnú funkciu školy, stimulovali žiakov na prezentovanie ich hodnotových postojov, povzbudzovali k zaujatiu názorov k problematike verejného života, ľudských práv, životného prostredia, čím v značnej miere podporovali aktívnu účasť jedincov v procese učenia sa. Podnecovanie žiakov k uvažovaniu, k určitým hodnotiacim súdom, čiastočne k argumentácii s dôrazom na využívanie ich vlastných skúseností bolo badateľné takmer výlučne len pri práci s literárnym textom. Najmä v nižších ročníkoch dokázali žiaci prejavovať spontánnosť, emocionalitu, výrazný záujem. Vo veľkej miere (84 %) pri práci s textom viedli vyučujúci žiakov k aktívnemu vyjadrovaniu, k výstižnej a zrozumiteľnej formulácii myšlienok pri ústnej i písomnej komunikácii, ale na sledovaných hodinách mali mnohí často problémy so súvislým prejavom, ich výpovede boli prevažne málo ucelené, niekedy len jednoslovné.

Konkrétne **zvolené činnosti** učiteľov pri práci s textom mali vplyv na celkový sledovaný stav rozvíjania ČG žiakov. Najmä chýbajúca cieľavedomá práca s textom poznačila úroveň ich tvorivosti, analytických schopností i kritického myslenia. Na viacerých hospitovaných

hodinách bolo badateľné, že schopnosť žiakov porozumieť primerane obsahu textu a následne aj ich schopnosť vhodným spôsobom z neho využiť informácie v rôznych konkrétnych situáciách často súvisela s celkovou úrovňou ich osvojených vedomostí a zručností.

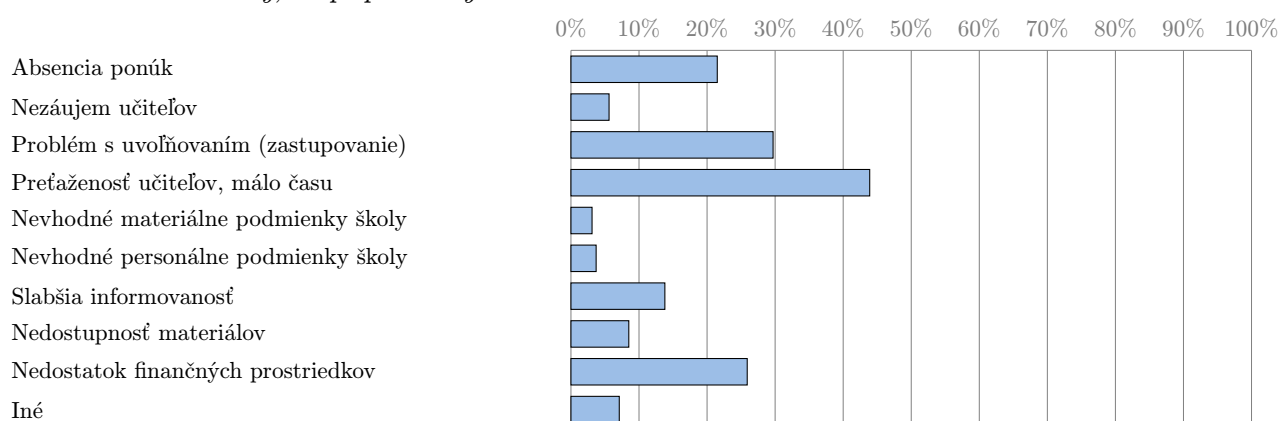
Údaje súvisiace so zabezpečením a vytvorením podmienok na rozvíjanie ČG v ZŠ boli získané rýchlym zberom informácií uskutočneným prostredníctvom internetu. Oslovených bolo **2 191** škôl. Dotazník vyplnilo **1 476** riaditeľov ZŠ, čo predstavuje **67,4 %** z počtu zapojených subjektov, z nich bolo **65,8 %** štátnych, **53,8 %** súkromných, **72,2 %** cirkevných. Viac ako polovica riaditeľov ZŠ (59,3 %) sa v dotazníku vyjadrila, že nemá vypracovanú **stratégiu rozvíjania ČG** a tejto oblasti nevenuje pozornosť. Väčší dôraz kládli na **vzdelávanie učiteľov**, ktorého realizácia prebiehala najčastejšie individuálnym štúdiom, ale aj prostredníctvom metodických orgánov a MPC.

Graf 28 Vzdelávanie učiteľov v oblasti ČG

Riaditelia na otázku, aké majú problémy so vzdelávaním, najčastejšie uvádzali preťaženosť a nedostatok času, problém s uvoľňovaním a zastupovaním, chýbajúce finančné prostriedky i deficit ponúk.

Graf 29 Dôvody, resp. problémy so vzdelávaním učiteľov v oblasti ČG

Vzdelávanie absolvovali najmä učitelia 1. stupňa ZŠ, na 2. stupni ZŠ dominovali učitelia predmetu slovenský jazyk a literatúra. Negatívnym zistením bola skutočnosť, že vyučujúci iných predmetov sa na ňom zúčastňovali skôr výnimočne. **Školské knižnice**, ktoré sa významnou mierou tiež podieľali na podporovaní ČG, mala zriadené väčšina zapojených ZŠ (77,9 %), pričom však takmer polovica z nich ich považovala za nevyhovujúce. V závislosti od finančných prostriedkov školy priebežne dopĺňali knižničný fond, najčastejšie detskou

literatúrou, encyklopédiami a odbornou literatúrou.

Na podporu rozvíjania ČG mali naplánované konkrétne **činnosti** a **aktivity** (83,2 %) a na ich realizáciu využívali najmä priestory knižníc v čase vyučovania i mimo neho, multimediálne programy, internet. V mimovyučovacom čase aktivity zamerané na rozvoj ČG väčšinou organizovali školské kluby detí a záujmové útvary. V nadväznosti na termín zberu informácií školy v prevažnej miere potvrdili, že naplánované aktivity aj realizovali. Takmer všetci riaditelia uviedli, že prínos činností a aktivít súvisiacich s podporovaním rozvíjania ČG priebežne vyhodnocujú na zasadnutiach metodických združení, prínosom činností sa zaoberajú tiež v rámci predmetových komisií, ale aj na zasadnutiach pedagogických rád.

1.2.6 Finančná gramotnosť

Implementácia *Národného štandardu finančnej gramotnosti* do ŠkVP sa kontrolovala počas inšpekcií v 172 ZŠ. Zdrojom informácií boli zistenia získané analýzou ŠkVP, dokumentácie škôl, materiálov poradných orgánov riaditeľa školy, rozhovorov s riaditeľmi škôl, vedúcimi metodických orgánov, prípadne pedagogickými zamestnancami poverenými koordináciou finančného vzdelávania.

Prevažná **väčšina ZŠ nevenovala danej problematike** vo výchovno-vzdelávacom procese žiadnu **pozornosť**. Z celkového počtu kontrolovaných škôl obsah *Národného štandardu finančnej gramotnosti* implementovalo 49 škôl (28,5 %) do ŠkVP alebo ho spracovali ako jeho prílohu. K implementácii *Národného štandardu finančnej gramotnosti* do ŠkVP zvolili školy rozdielny prístup. Časť škôl zapracovala stanovené témy do niektorých všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktoré boli obsahovo viazané k problematike FG. Ojedinele školy rozpracovali celkové kompetencie stanovené v rámci jednotlivých tém do čiastkových kompetencií, ktoré musí absolvent dosiahnuť. Stratégia rozvíjania FG bola v týchto subjektoch zapracovaná aj do plánov práce školy, plánov metodických orgánov a do plánovaného obsahu triednických hodín na príslušný školský rok. Školy sporadicky podporili rozvíjanie FG realizovaním rôznych projektov, ich prínos bol hlavne vo vzťahu k získavaniu praktických skúseností žiakov pri hospodárení s peniazmi v rodine. Niektoré školy i napriek tomu, že *Národný štandard finančnej gramotnosti* neimplementovali do školského vzdelávacieho programu, prvky FG do vybraných učebných predmetov zahrnuli.

V školách, ktoré mali obsah *Národného štandardu finančnej gramotnosti* implementovaný do ŠkVP, boli jednotlivé témy zapracované do učebných osnov vhodných predmetov. Konkrétne témy a čiastkové kompetencie žiakov vyplývajúce z *Národného štandardu finančnej gramotnosti* zaradili školy do tematických výchovno-vzdelávacích plánov vybraných predmetov (s rôznou úrovňou rozpracovanosti). Učitelia do jednotlivých predmetov zaradili tie, ktoré najviac vyhovovali potrebám žiakov v rôznych vzdelávacích podmienkach. V nižších ročníkoch bola FG orientovaná najmä na získanie zodpovedajúcich kompetencií v parciálnych oblastiach, napr. hospodárneho správania sa v domácnosti, hospodárneho zaobchádzania s pomôckami v škole a mimo nej, zosúladenia osobných želaní podľa ich dôležitosti a možností. Na 1. stupni ZŠ využili najmä témy *Človek vo sfére peňazí* a *Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb*. Vo vyšších ročníkoch boli aktivity prevažne zameriavané na oblasti týkajúce sa osobnej zodpovednosti za finančné rozhodnutia, hodnoty ľudskej práce a peňazí, získavania spotrebiteľských zručností pri rozhodovaní o nákupe a jeho plánovaní. Na 2. stupni ZŠ pribudli i ďalšie *Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, Úver a dlh, Sporenie*

a investovanie. Vyučujúci sa na úrovni 1 zamerali zväčša na posúdenie spôsobov, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Na úrovni 2 sa zamerali na vysvetlenie vzťahov medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny, pojmu mzda a zdroje príjmov, fungovania šekov, debetných a kreditných kariet, vypracovanie denníka osobných príjmov a výdavkov, poznanie miestnych finančných inštitúcií. Na niektorých školách boli v jednotlivých témach sformulované celkové a čiastkové kompetencie a vyšpecifikované očakávania – výstupy, v ktorých mali žiaci preukázať a aplikovať získané vedomosti a zručnosti v praktickom živote. Zaradenie tém vyhovujúcich potrebám žiakov v rôznych vzdelávacích podmienkach bolo teda čiastočne rešpektované v kontrolovaných školách, ktoré venovali pozornosť danej problematike v procese. Prostredníctvom kurzu realizovali časť obsahu *Národného štandardu finančnej gramotnosti 2* školy. Nové témy v rámci učebných osnov predmetov školy nevytvárali.

Vzdelávanie pre pedagogických zamestnancov v oblasti rozvoja FG s cieľom získať a zdokonaľovať profesijné kompetencie potrebné na sprostredkovanie aktuálnych informácií organizovalo prevažne MPC. Na prednášky si školy pozývali aj odborníkov z finančných inštitúcií. Získané vedomosti si vymieňali na zasadnutiach metodických orgánov alebo na pracovných poradách. Školy, ktorých pedagogickí zamestnanci sa zúčastnili vzdelávania v oblasti finančnej gramotnosti, mali obsah *Národného štandardu finančnej gramotnosti* zapracovaný do vzdelávania v jednotlivých predmetoch.

Informovanosť k problematike finančného vzdelávania praktizovali školy rôznymi formami. V rámci jednotlivých tém realizovali aktivity, súťaže, projektové vyučovanie, organizovanie pravidelných finančných zbierok, hospodárenie s vlastným vreckovým počas školy v prírode, výletov. ZŠ boli rozdielne vybavené učebnými pomôckami z hľadiska rozvoja FG, metodické materiály získavali prostredníctvom internetu. Materiálne podmienky zlepšovali zapájaním sa do projektov, spoluprácou s finančnými inštitúciami, školským úradom a zhotovovaním vlastných učebných pomôcok. Zo škôl, ktoré deklarovali zabezpečenie materiálno-technických podmienok z hľadiska podpory rozvoja FG, iba jedna škola uviedla nadštandardnú úroveň. Zapojenie nízkeho počtu učiteľov do vzdelávania, menej vyhovujúce materiálne podmienky, slabšie zabezpečená informovanosť žiakov a rodičov mali negatívny dopad na rozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti FG potrebných pre praktický život.

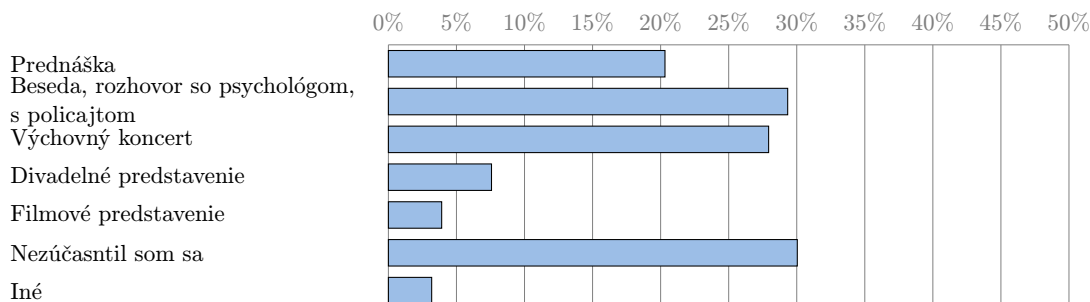
1.2.7 Bezpečnosť školského prostredia a prevencia negatívnych javov v správaní žiakov

Úloha s cieľom zistiť stav **bezpečnosti školského prostredia a prevencie negatívnych javov** v správaní žiakov bola sledovaná v rámci 159 inšpekcí. Jej vyhodnotenie sa uskutočnilo na základe zistení z dotazníkov zadávaných riaditeľovi školy, žiakom školy a členom žiackej školskej rady, z rozhovorov s riaditeľom školy, koordinátorom primárnej prevencie, s členmi ŽŠR a z dokumentácie školy.

Pozornosť vytvoreniu bezpečného prostredia a predchádzaniu rizikovému správaniu žiakov venovali školy na kvalitatívne rôznej úrovni, viaceré len vo všeobecnej rovine. Problematiku zapracovali do plánov práce škôl, metodických orgánov, triednych učiteľov, koordinátorov (ak boli ustanovení), viaceré vydali interné smernice. Vo väčšine kontrolovaných subjektov (93 %) stanovovali podmienky na zabezpečenie ochrany pred diskrimináciou, šikanovaním a agresivitou vypracované **školské poriadky**. Takmer 80 % členov z 30 % škôl, v ktorých bola ustanovená ŽŠR, uviedlo v dotazníkoch, že školský poriadok upravuje problematiku násilia a šikanovania, pričom 77 % súhlasilo úplne a 13,5 % čiastočne s deklarovými

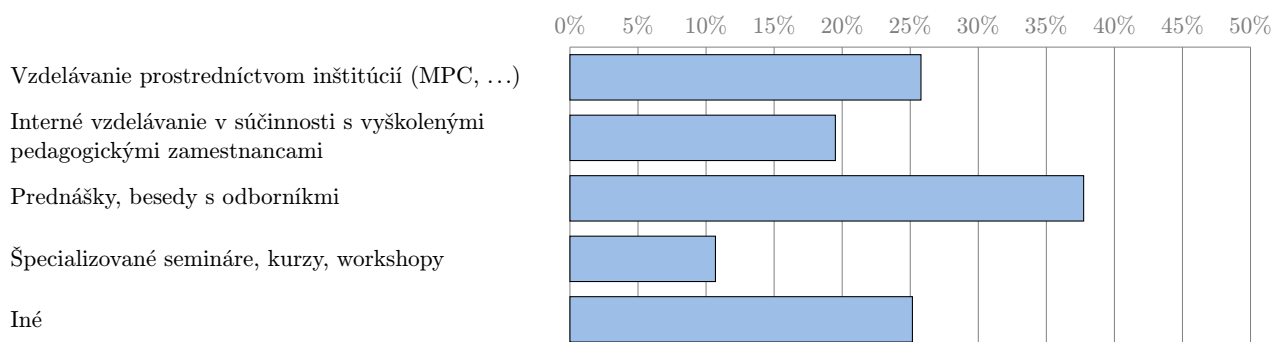
pravidlami prevencie a stratégiami riešenia. K najčastejšie uskutočňovaným **preventívnym podujatiam** patrili besedy, prednášky s odborníkmi, rozhovory so psychológom, športové a ďalšie aktivity, čo potvrdili v dotazníkoch aj žiaci. Z pohľadu 58,4 % respondentov mali zaujímavý charakter, pre 5 % boli nudné, zvyšná časť uviedla, že sa nič nové nedozvedeli.

Graf 30 Podujatia k prevencii šikanovania a eliminácii negatívnych javov v správaní žiakov

Všetky školy (s výnimkou 1) deklarovali v dotazníku systematické **monitorovanie správania** žiakov, avšak rozhovory s riaditeľmi a koordinátormi prevencie uvedenú skutočnosť úplne nepotvrdili, zistilo sa, že niektoré z nich monitoring nerealizovali. Mnohé sa zamerali na odhaľovanie negatívnych javov prostredníctvom sociometrických testov, dotazníkov, anketových lístkov, pozorovaním a analýzou správania. Získané výsledky väčšinou spracovali, ale menší dôraz kládli na vyhodnocovanie situácie a prijímanie potrebných opatrení. V súvislosti s možnosťou predchádzať šikanovaniu preferovali žiaci vo svojich vyjadreniach predovšetkým dôveru k rodičom, za účinné považujú tiež rozhovory a analyzovanie prípadných problémov s učiteľmi. Z iných možností uviedli využívanie kamerového systému, dôsledné vykonávanie kontroly dozorkonajúcimi učiteľmi, zabezpečenie väčšieho počtu pútavejších aktivít smerujúcich k preventívnej činnosti. Vyskytli sa aj názory nenahlasovať šikanovanie učiteľom, pretože by sa problému nevenovali. **Informovanosť a vzdelávanie pedagogických zamestnancov** v sledovanej oblasti zabezpečovalo podľa vyjadrenia riaditeľov vyše 57 % kontrolovaných škôl. Prevalu mali besedy a prednášky odborníkov, cenné boli akcie realizované prostredníctvom MPC, CPPPaP, pedagogicko-psychologickej poradne, občianskych združení. Nedostatkom je, že medzi školami boli aj také, ktoré vzdelávacie aktivity nezorganizovali.

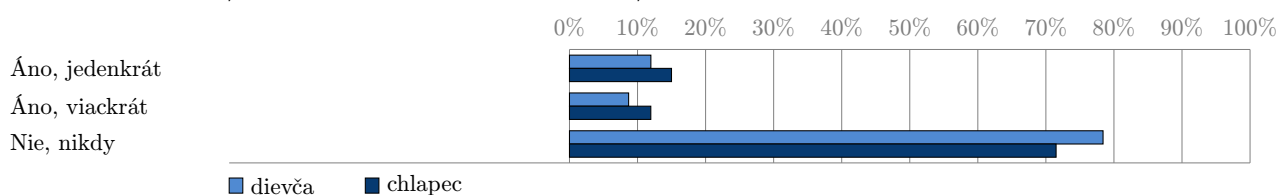
Graf 31 Vzdelávanie pedagogických zamestnancov

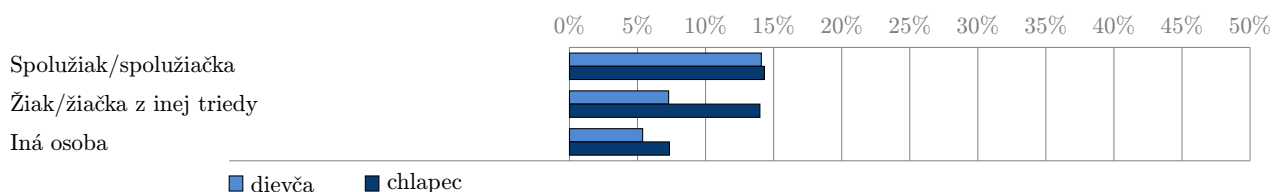
Pozitívne treba hodnotiť iniciatívu takmer 70 % škôl, ktoré poskytli **informácie rodičovskej verejnosti**. Pri výskyte negatívnych prejavov v správaní žiakov prevažná väčšina subjektov deklarovala dobrú spoluprácu s rodičmi. Zložitejšia situácia vznikala

pri neochote alebo nezaujme rodičov podieľať sa na ich odstránení. Školy by privítali intenzívnejšiu informovanosť o prejavoch šikanovania a spôsoboch pomoci prostredníctvom masmédií, nakoľko 24 % žiakov uviedlo, že k nemu dochádza i mimo škôl. Napriek snahe vytvoriť bezpečné školské prostredie sa podľa vyjadrenia žiakov vyše 13 % v škole necítilo bezpečne, 17 % malo strach z niektorého spolužiaka. Vlastnú **negatívnu skúsenosť so šikanovaním** potvrdilo 24 % respondentov, väčší podiel priznali chlapci, o niečo menej bolo šikanovanie signalizované zo strany dievčat. U chlapcov sa výraznejšie ako u dievčat prejavilo šikanovanie žiakom z inej triedy.

Graf 32 Bol/a si niekedy v škole šikanovaný/á ?

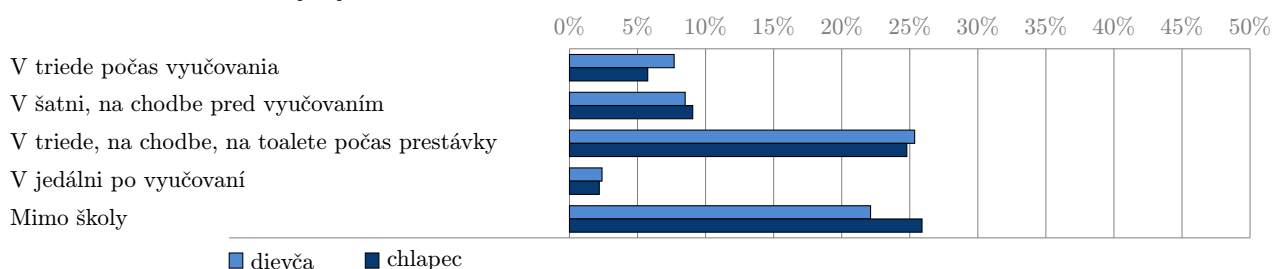

Graf 33 Ak si bol/a šikanovaný/á, kto Ťa šikanoval?

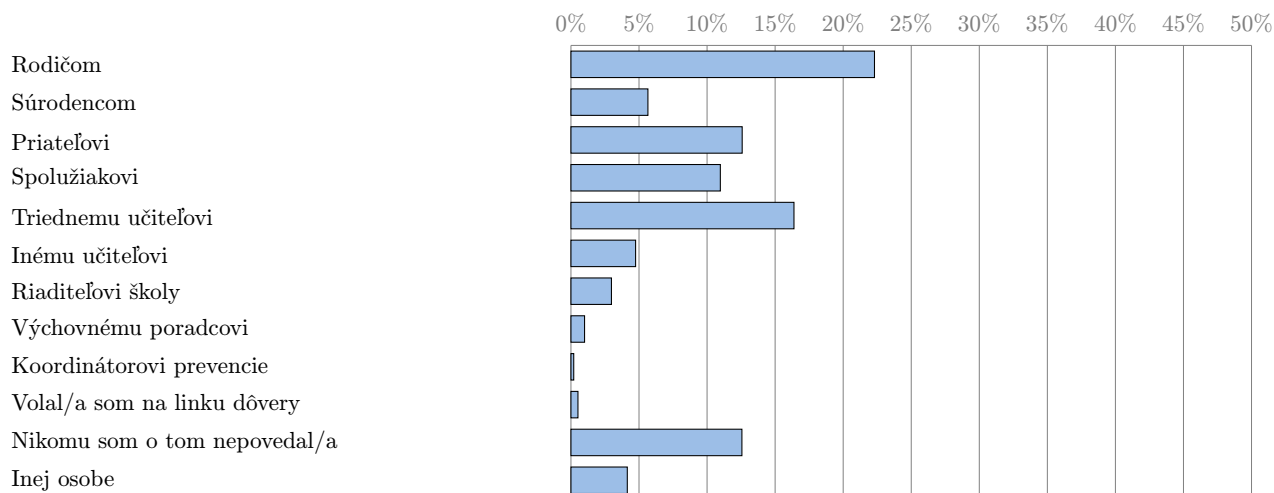

Svedkom šikanovania niekoho iného bolo až 44 % žiakov. Svoju účasť na ubližovaní spolužiakovi priznalo 25 % respondentov, pričom v prevahe boli chlapci. **Prítomnosť šikanovania** bola potvrdená najčastejšie v priestoroch školy počas prestávky (25 %), v podobnom rozsahu sa s ním žiaci stretli i mimo školy (24 %). Vo vyjadreniach dievčat a chlapcov vo vzťahu k jeho lokalizácii neboli veľké rozdiely.

Graf 34 Miesto výskytu šikanovania

V **spôsoboch šikanovania**, ktoré uvádzali riaditelia i žiaci, prevažovalo ponižovanie, zastrašovanie, vysmievanie sa, vyskytovalo sa aj telesné napadnutie. Pri oznámení negatívnej skúsenosti žiaci najviac dôverovali rodičom, triednemu učiteľovi, priateľovi, spolužiakovi, výchovnému poradcovi sa zverilo len 1 % žiakov. Koordinátora prevencie vyhľadalo iba 0,2 % respondentov. Vzhľadom na to, že boli ustanovení v 93 % škôl, žiaci s ich kompetenciami pravdepodobne neboli dostatočne oboznámení, alebo je možné predpokladať, že im nedôverujú.

Graf 35 Oznámenie výskytu šikanovania

K riešeniu náznakov **negatívneho správania** žiakov alebo **výskytu šikanovania** školy ako najúčinnějšíu formu využívali pohovor s agresorom a jeho rodičmi, individuálny rozhovor so žiakom, niektoré zvolili zabezpečenie odbornej starostlivosti. Žiaci navrhovali aj prísnejší postup – zníženie známku zo správania, pokarhanie pred žiakmi školy, preradenie na inú školu. Riaditelia škôl prevažne vyjadrili úplnú alebo čiastočnú spokojnosť so správaním žiakov, ktoré dosiahli jasným stanovením pravidiel v školskom poriadku, ich dôsledným dodržiavaním, jednotným prístupom pedagógov, rozhovormi učiteľov so žiakmi, rodičmi, odborníkmi. V súvislosti s prejavou nespokojnosťou uviedli nevhodné správanie počas prestávok, ale i na vyučovaní, pričom do popredia vystupovalo vzájomné znevažovanie a zosmiešňovanie, znaky sebeckta, nízka miera uznania vlastných chýb, nedostatočný rešpekt k dospelým, vrátane pedagógov i rodičov, tendencia k vandalizmu, ničeniu školského zariadenia, ako i svojich vecí a vecí spolužiakov.

1.2.8 Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka

Dodržiavanie pokynov k organizácii a administrácii testov celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka ZŠ vypracovaných Národným ústavom certifikovaných meraní vzdelávania sa kontrolovalo v **109** ZŠ. V kontrolovaných subjektoch písalo test **3 184** žiakov, z nich bolo **214** so zdravotným znevýhodnením. Testovania sa nezúčastnilo **104** žiakov, z nich **70** zo zdravotných dôvodov, **30** žiakov navštevovalo školu v zahraničí a **4** neoznámili dôvod svojej neprítomnosti. Testovanie v kontrolovaných subjektoch organizačne zabezpečovalo **129** koordinátorov a **381** administrátorov.

Zásielky testov boli takmer všetkým školám doručené úplné, neporušené a včas. Vo väčšine kontrolovaných subjektov riaditelia škôl, koordinátori a administrátori postupovali pri príprave a realizácii testovania žiakov 9. ročníka v ZŠ podľa pokynov, ktoré vypracoval NÚCEM. Usmernenie k otváraniu testových zásielok, odporúčané časové harmonogramy ich otvárania, pravidiel administrácie testov a určené časové harmonogramy testovania boli v kontrolovaných školách spravidla dodržané. Testovanie sa realizovalo prevažne vo vhodne vybraných a pripravených triedach, odporúčaný počet žiakov v skupinách bol vo väčšine kontrolovaných škôl dodržaný. V niektorých subjektoch z organizačných, z personálnych

a z priestorových dôvodov požiadali NÚCEM o výnimku. Po ukončení testovania administrátori zozbierali odpovedové hárky a následne ich uložili na vopred určené bezpečné miesto v riaditeľni školy. Problémy sa vyskytli v dvoch ZŠ, kde originály odpovedových hárkov neboli zoradené a uložené v zmysle pokynov NÚCEM. Pedagogický dozor počas prestávok bol v prevažnej väčšine škôl zabezpečený. Po ukončení administrácie testov vypísali koordinátori v prítomnosti riaditeľa školy, školských administrátorov a externého dozoru *Protokol o priebehu testovania T9-2012* a pripravili spätnú zásielku na odoslanie.

Priebeh testovania v 109 školách sledovali okrem ŠŠI zástupcovia KŠÚ a zriaďovateľov, rady školy, rady rodičov. Riaditeľom škôl, v ktorých boli zistené nedostatky, boli ŠŠI uložené opatrenia.

1.2.9 Kontrola plnenia opatrení

V základných školách sa vykonalo **357** následných inšpekcií, z toho bolo **325** inšpekcií v štátnych, **20** v cirkevných a **12** v súkromných školách. Inšpekcie sa vykonali v **157** subjektoch po komplexnej, v **173** po tematickej, v **3** školách po informatívnej a v **24** po následnej inšpekcii. Podľa závažnosti zistených nedostatkov bolo uplatnených celkovo **2 642** opatrení na ich odstránenie, z toho **934** odporúčaní, **14** upozornení, **280** uložených opatrení, **4** záväzné pokyny. Riaditelia kontrolovaných subjektov prijali k zisteným nedostatkom **1 410** opatrení.

Tabuľka 6 Akceptácia/splnenie uplatnených opatrení

Prehľad uplatnených opatrení										
Spolu	2 642									
z toho	odporúčania		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené ŠŠI		upozornenia		záväzný pokyn	
Počet	934		1 410		280		14		4	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	838	89,7	1 318	93,5	261	93,2	7	50	3	75

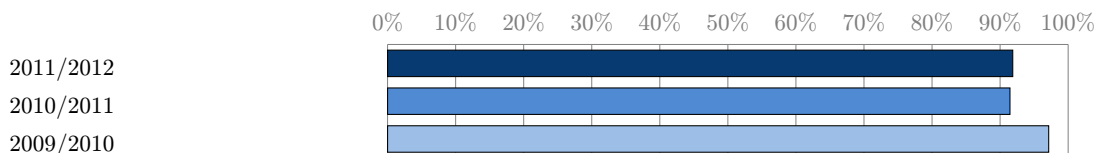
Opatrenia uplatnené ŠŠI smerovali najmä k odstráneniu nedostatkov v/vo:

- » školských vzdelávacích programoch,
- » riadiacej práci vedenia škôl,
- » kontrolnej činnosti vedenia škôl,
- » činnosti poradných orgánov,
- » vedení pedagogickej dokumentácie vrátane dokumentácie integrovaných žiakov,
- » výkonu štátnej správy v 1. stupni,
- » školských poriadkoch,
- » zabezpečení odbornosti vyučovania,
- » dodržiavaní metodických pokynov na hodnotenie žiakov,
- » vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- » výchovno-vzdelávacom procese.

Výrazným **pozitívnym zistením** následných inšpekcií bolo, že z celkového počtu **2 642** uplatnených opatrení kontrolované subjekty akceptovali a splnili **91,9 %**, čo priaznivo

ovplyvnilo činnosť škôl. **Nesplnením opatrení** sa nezosúladi školské vzdelávacie programy so štátnymi vzdelávacími programami, pretrváva neprehľadnosť organizácie vyučovania, spájanie ročníkov, nerešpektovanie stanoveného počtu žiakov v triede/skupine i výchova a vzdelávanie integrovaných žiakov v rozpore s právnymi predpismi.

Graf 36 Akceptované/splnené opatrenia v % za školské roky

1.2.10 Výrazne pozitívne zistenia a oblasti vyžadujúce zlepšenie

Výrazne pozitívne zistenia

- »» stanovenie reálnych cieľov výchovy a vzdelávania v školských vzdelávacích programoch
- »» realizovanie aktivít a činností zameraných na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti
- »» poskytovanie výchovného poradenstva
- »» vytváranie podmienok pre výchovu a vzdelávanie integrovaných žiakov
- »» vytváranie priaznivej socio-emočnej atmosféry v triedach
- »» zapájanie žiakov, vrátane žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, do činnosti v školskom klube detí, do mimoškolských aktivít, projektov
- »» vybavenie škôl didaktickou technikou, vrátane informačno-komunikačnej technológie
- »» vytváranie bezpečného a motivujúceho prostredia škôl

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- »» vypracovanie učebných plánov, ich modifikácia pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- »» vypracovanie učebných osnov
- »» dodržiavanie individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov
- »» vypracovanie vzdelávacích stratégií pre rozvoj čitateľskej gramotnosti
- »» účinnosť vnútornej školskej kontroly
- »» vypracovanie stratégie prevencie v školách
- »» zohľadňovanie rozdielnych vzdelávacích schopností a zručností žiakov
- »» rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov
- »» uplatňovanie didaktickej techniky vo vyučovacom procese
- »» zriaďovanie špecializovaných tried
- »» zabezpečenie odborného servisu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (asistentov učiteľa, špeciálnych pedagógov)

1.2.11 Podnety a odporúčania

Riaditeľom základných škôl

- » akceptovať rámcové učebné plány príslušných štátnych vzdelávacích programov
- » venovať pozornosť vypracovaniu učebných osnov
- » vypracovať vzdelávaciu stratégiu pre rozvíjanie čitateľskej gramotnosti
- » implementovať *Národný štandard finančnej gramotnosti* do príslušnej pedagogickej dokumentácie
- » vypracovať a stanoviť v jednotlivých predmetoch vlastné pravidlá a jasné kritériá hodnotenia žiaka
- » realizovať dôsledne vnútornú školskú kontrolu
- » zintenzívniť spoluprácu so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie a dodržiavať ich odporúčania pri vypracovávaní príslušnej dokumentácie
- » upriamiť činnosť metodických orgánov na realizovanie interného vzdelávania učiteľov
- » zefektívniť spoluprácu školy, rodiny a komunitných pracovníkov
- » vytvárať multikultúrne edukačné prostredie rešpektujúce špecifické sociálne, kultúrne a jazykové danosti žiakov
- » umožniť žiakom aktívne pracovať v žiackych školských radách
- » sledovať a flexibilne zavádzať do praxe aktuálne zmeny vo všeobecne záväzných právnych predpisoch

Metodicko-pedagogickému centru

- » prispôbovať zameranie a organizovanie vzdelávacích aktivít regionálnym potrebám a záujmu pedagogických zamestnancov škôl
- » zvýšiť ponuku odborného vzdelávania pre pedagogických zamestnancov o formu kreditného vzdelávania zameraného na školskú integráciu

Zriaďovateľom

- » dodržiavať platné právne normy pri výberových konaniach na vymenovanie riaditeľa školy
- » postupovať v zmysle všeobecne záväzného právneho predpisu pri uvádzaní názvu školy v zriaďovacích listinách
- » oboznamovať sa so strategickými zámermi škôl a napomáhať im pri plnení stanovených cieľov v školských vzdelávacích programoch
- » zohľadňovať pri určovaní počtu žiakov v triedach počet žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- » usmerňovať metodicky riaditeľov a učiteľov v oblasti školskej integrácie a výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením
- » vytvárať školám podmienky na vytvorenie pracovnej pozície asistentov učiteľa, školského špeciálneho pedagóga

Štátnemu pedagogickému ústavu

- » uvádzať v štátnych vzdelávacích programoch všetky prierezové témy, ktoré sú povinnou súčasťou obsahu vzdelávania
- » vypracovať vzdelávacie štandardy pre jednotlivé predmety a ročníky v pevne stanovenom minimálnom rozsahu ich vyučovania

Školským zariadeniam výchovného poradenstva a prevencie

- » podieľať sa na vypracovávaní individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov v spolupráci s pedagogickými zamestnancami školy
- » zasielať škole písomné vyjadrenie k integrácii žiaka súčasne so správou o výsledkoch špeciálnopedagogického alebo pedagogicko-psychologického vyšetrenia
- » uvádzať v správe o odbornom vyšetrení konkrétne odporúčania, ktoré sa týkajú obsahovej úpravy učebných osnov pri jednotlivých vyučovacích predmetoch, k činnostiam, ktoré sú negatívne ovplyvňované zdravotným znevýhodnením žiaka, k uplatňovaniu konkrétnych kompenzačných pomôcok

Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR

- » zabezpečiť jednotné vzdelávanie žiakov základných škôl v rámci minimálneho rozsahu vyučovania jednotlivých predmetov v ročníkoch
- » vymedziť jednoznačne v právnych predpisoch skupinu žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí patria medzi žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a skupinu žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí medzi žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami nepatria
- » vyšpecifikovať v jednom právnom predpise všetky požiadavky týkajúce sa školskej integrácie
- » zabezpečiť dostatok a včasnú distribúciu učebníc a učebných textov
- » v § 11 ods. 10 písm. b) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) text „ďalšiu dokumentáciu tvorí správa zo psychologického alebo špeciálnopedagogického vyšetrenia“ zmeniť na „ďalšiu dokumentáciu tvorí správa z psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia“
- » uviesť v čl. 4 ods. 16 *Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č. 2011-3121/12824:4-921*, ktoré ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace so vzdelávaním žiakov so zdravotným znevýhodnením možno uvádzať v doložke na vysvedčeniach
- » aktualizovať *Metodické usmernenie MŠ SR č. 7/2006-R* k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach

1.3 Stredné školy

1.3.1 Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v strednej odbornej škole

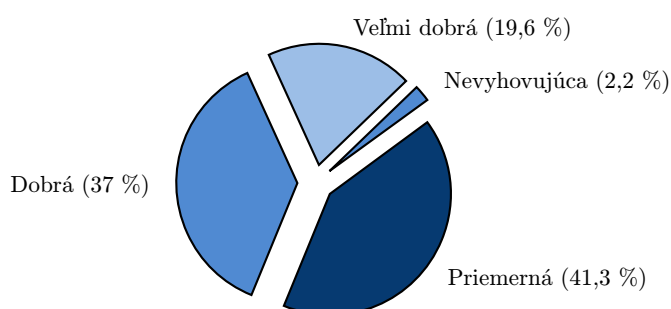
Kontrola stavu a úrovne pedagogického riadenia, výchovno-vzdelávacieho procesu a podmienok výchovy a vzdelávania sa vykonala v **46** subjektoch (9,7 % z celkového počtu SOŠ v SR). Súlad ŠkVP so ŠVP posudzovali školskí inšpektori v ďalších **55** školách (11,6 % z celkového počtu SOŠ v SR). Zo **101** kontrolovaných škôl bolo **79** štátnych, **15** súkromných a **7** cirkevných. S vyučovacím jazykom maďarským a slovenským bolo 6 škôl a s vyučovacím jazykom maďarským 3 školy.

Riadenie školy

K silným stránkam v oblasti riadenia jednoznačne patrili **služby školy** nielen poskytovaním kvalifikovaného poradenstva rodičom, žiakom, učiteľom, ale aj ponukou širokej škály záujmových krúžkov, ktorá zabezpečovala a vytvárala jednotlivcom možnosti na aktívne využívanie voľného času s ohľadom na ich záujmy či nadanie. V motivujúcej **klíme** s prevládajúcimi korektnými, tolerantnými a otvorenými vzájomnými vzťahmi zvyšovali pedagógovia úroveň **kultúry školy** organizovaním aktivít, podujatí rozmanitého charakteru, podporovali ju zapájaním žiakov do súťaží, predmetových olympiád. Subjekty sa zviditeľňovali udržiavaním pravidelných kontaktov s inými školami, s firmami, s organizáciami s cieľom zabezpečiť rozvíjanie kompetencií svojich žiakov v odbore a posilniť ich predpoklady na uplatnenie sa na trhu práce. Mnohé z nich mali vytvorené dobre fungujúce rady škôl a rady rodičov zaangažované najmä do oblasti zlepšovania materiálno-technického vybavenia. Celkovú úroveň **pedagogického riadenia** ovplyvnili nedostatky zistené v **pedagogickej dokumentácii**. Súviseli s protokolmi o komisionálnych skúškach z jednotlivých predmetov, ktoré vykonali uchádzači pripravujúci sa na maturitnú skúšku samostatným štúdiom – štúdiom jednotlivých predmetov. Ani viaceré uzatvorené dohody pre praktické vyučovanie či vypracované vnútorné predpisy, pokyny, usmernenia neobsahovali všetky potrebné náležitosti. Kontrolou dokumentácie sa potvrdila i neoprávnenosť školskej integrácie.

Prevažne bez vážnejších obsahových a formálnych nedostatkov bol kontrolovaný rozhodovací proces aj zabezpečenie **prijímacieho konania**. I napriek tomu, že **neodbornosť vyučovania** nebola vysoká (9 %), na sledovaných hodinách negatívne poznačila úroveň výučby. Zriadené **poradné orgány** v malej miere plnili svoje funkcie vo vzťahu ku kvalite výchovno-vzdelávacieho procesu. Formálnosť v ich činnosti sa prejavila aj v nedostatočnom zabezpečení medzipredmetových vzťahov v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy. Na internom vzdelávaní sa podieľali nevýrazne, skôr výnimočne zabezpečovali

Graf 37 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti riadenia školy

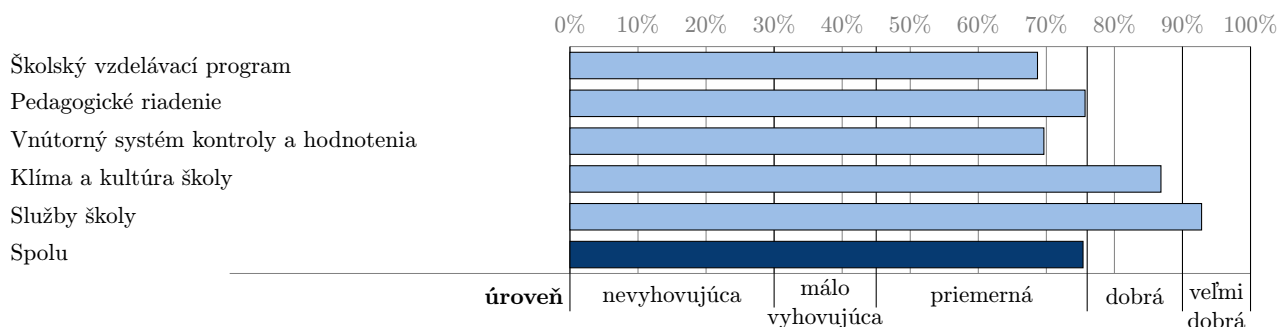

systematické odovzdávanie informácií zo vzdelávacích podujatí, ojedinele účasť na vzdelávaní prispela k zvýšeniu úrovne procesu v škole. K značne negatívnym zisteniam patrila malý záujem zo strany vedenia škôl využívať ich odborné a pedagogické skúsenosti.

Subjekty mali vyhotovené **vnútorné systémy kontroly a hodnotenia** (84 %), ale zväčša v nich chýbali vypracované nástroje hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov, určenie stratégií, priorít, kontrolovateľných i merateľných cieľov hospitačnej činnosti zo strany vedúcich zamestnancov škôl vo vzťahu k žiakom a k pedagogickým zamestnancom. Formálnou sa javila kontrola kvality výchovno-vzdelávacieho procesu.

Školy realizovali výchovno-vzdelávací proces na základe vypracovaných **ŠkVP**. Štruktúra viacerých (40 %) nezodpovedala ustanoveniam školského zákona a neakceptovala príslušné ŠVP. Najviac závažných nedostatkov s priamym dopadom na kvalitu vyučovacieho procesu sa vyskytovalo v programoch smerom k **učebným plánom** a k **učebným osnovám**, pričom úroveň niektorých bola nevyhovujúca. Akceptácia rámcových učebných plánov bola často nedostatočná, čo sa negatívne prejavilo najmä pri nezaradení (následne aj nevyučovaní) niektorých predmetov do učebných plánov školy, chýbali aktuálne vlastné poznámky, ktoré by jednoznačne informovali o špecifických podmienkach zabezpečenia procesu. Disponibilnými hodinami školy posilnili najčastejšie vyučovanie povinných predmetov. Ich využitie (95 %) vo veľkej miere ovplyvnila aprobačná štruktúra pedagogického zboru, menej sa uplatňovali pri zaradení voliteľných predmetov do učebných plánov, čo nekorešpondovalo s často deklarovaným zohľadňovaním špecifických záujmov žiakov. Učebné osnovy mnohých predmetov boli vyhotovené nedôsledne, pre niektoré predmety ich školy nevypracovali vôbec, niekde ich nevyhotovili v takom rozsahu, ako uvádzal konkrétny učebný plán, prípadne rozpracovanie výkonových a obsahových štandardov nezodpovedalo požiadavkám príslušného stupňa vzdelávania. Kvalitu školských programov znižovala absencia niektorých častí alebo ich neúplné či veľmi strohé rozpracovanie. Výsledkom prevahy prevzatého obsahu zo štátnych programov bol zas formálny a neaktuálny charakter práve tých častí, ktoré si vyžadovali zhodnotenie a zdokumentovanie momentálneho stavu školy. K silným stránkam dokumentov patrilo zafinancovanie vlastných cieľov, ktoré korešpondovali s reálnymi podmienkami subjektov, posilňovali výchovnú funkciu školy, vychádzali z regionálnych pomerov, potrieb trhu práce, posilňovali výchovnú úlohu subjektov, formovanie pozitívnych hodnotových postojov žiakov. *Riadenie škôl bolo na priemernej úrovni.*

Graf 38 Riadenie školy

Podmienky výchovy a vzdelávania

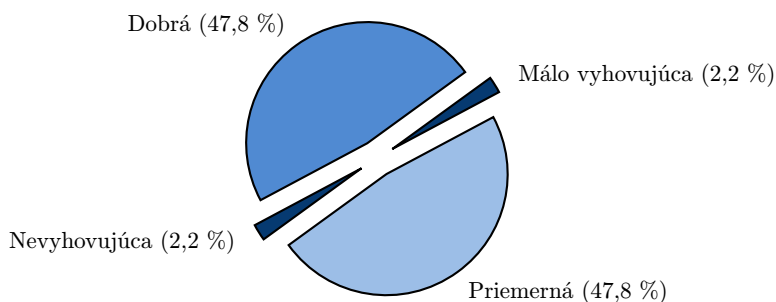
Riaditelia 93 % škôl a ich 86 % zástupcov pre teoretické a praktické vyučovanie spĺňali kvalifikačné **predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie**. Podporovali, stimulovali, zabezpečovali odborný rast svojich zamestnancov. Ich potreby i záujem vo veľkej miere zohľadňovali aj vo vyhotovených ročných plánoch kontinuálneho vzdelávania, ktoré vychádzali z **personálnych podmienok**

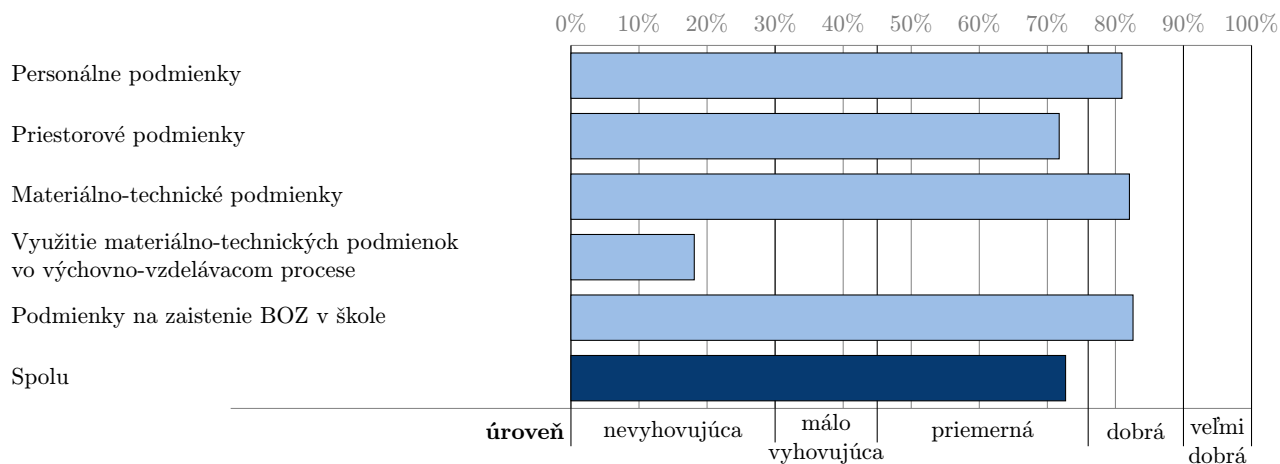
škôl. Vytvorené **priestorové podmienky** vyhovovali v 82 % požiadavkám všeobecného i odborného vzdelávania v zmysle ŠkVP. Školy využívali vlastné budovy so štandardnými i odbornými učebňami, niektoré realizovali vyučovanie predmetu telesná a športová výchova mimo vlastných priestorov z dôvodu chýbajúcich telocviční a vonkajších športovísk. Praktické vyučovanie uskutočňovali v prostredí vlastnom i v prenajatom, prípadne na zmluvných pracoviskách.

Úroveň **materiálno-technického vybavenia** znižovalo zabezpečenie učebnicami. Najmä v odborných predmetoch sa často využívali zastarané, zvyčajne ani novo vydané neboli inovované, mnohé sa v ponuke učebníc vôbec nenachádzali. Subjekty charakterizovala veľmi dobrá vybavenosť didaktickou technikou včítane prostriedkov IKT a väčšina z tých, ktoré vzdelávali žiakov so ŠVVP, disponovala i dostatkom kompenzačných pomôcok. K najvýraznejším negatívnym zisteniam patrilo neprimerane nízke využívanie IKT na teoretickom vyučovaní (2 %) v čase vykonaných hospitácií.

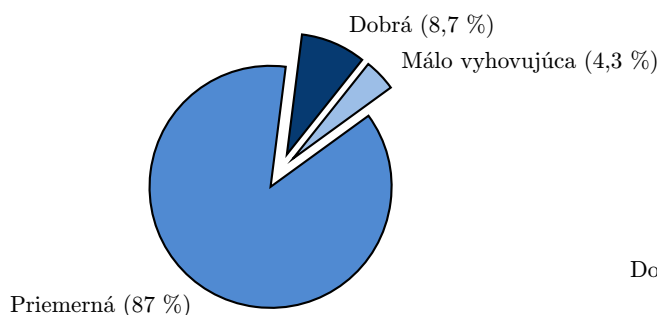
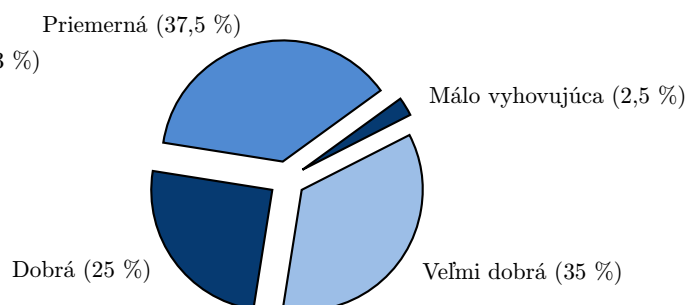
V oblasti **podmienok na zaistenie bezpečnosti školského prostredia a ochrany zdravia** si zlepšenie vyžadoval systémovo vykonávaný monitoring na odhaľovanie negatívnych javov, vypracovanie premyslených, pravidelných, účinných aktivít k prevencii a k riešeniu šikanovania a agresivity žiakov. Pri zabezpečovaní **organizácie vyučovania** sa zväčša dodržiavali základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov a pedagogických zamestnancov. *Podmienky výchovy a vzdelávania boli v školách na priemernej úrovni.*

Graf 39 *Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti podmienok výchovy a vzdelávania*

Graf 40 Podmienky výchovy a vzdelávania**Stav a úroveň vyučovania a učenia sa**

V študijných a v učebných odboroch sa výchovno-vzdelávací proces sledoval na **teoretickom** a na **praktickom vyučovaní** (vo všeobecnom vzdelávaní sa realizovalo **1 062** hospitácií, v odbornom vzdelávaní **1 365**, z toho na teoretickom vyučovaní **736** a v praktickej príprave **629**).

Graf 41 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v predmetoch teoretického vzdelávania**Graf 42** Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v predmetoch praktickej prípravy

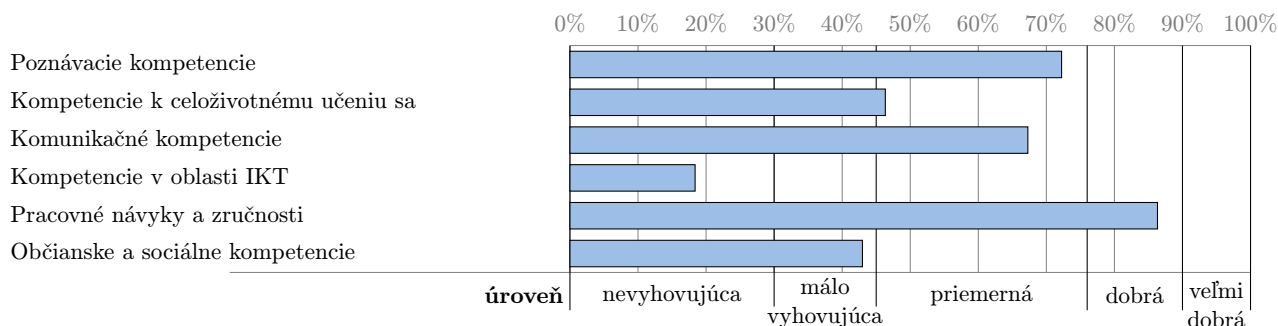
K silným stránkam vyučovacieho procesu v študijných a v učebných odboroch teoretického vzdelávania i praktickej prípravy patrilo prevládajúce primerané sprístupňovanie poznatkov, dostatočne náročné vo vzťahu k príslušnému odboru, prevažne aj odborne kvalitné, ale v teoretickom vyučovaní bez primeranej názornosti najmä s ohľadom na didaktické prostriedky (vrátane IKT), pričom nebola didaktická technika vždy využitá efektívne. Zistené vážne nedostatky pri vysvetľovaní učiva boli spojené s nezrozumiteľnosťou výkladu, s mechanickým a neprimerane dlhým diktovaním učiva, s používaním nesprávnej odbornej terminológie, s nevyhovujúcou organizáciou hodiny, s úplnou absenciou učebných pomôcok aj v prípade, že si to charakter preberanej témy vyžadoval.

Sledované spôsobilosti rozvíjali vyučujúci na rôznej úrovni. Výrazne podporovali **pracovné návyky a zručnosti** žiakov, ktorí zvyčajne aj pracovné postupy poznali, mali ich primerane osvojené, vedeli ich aplikovať, pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia dodržiavali,

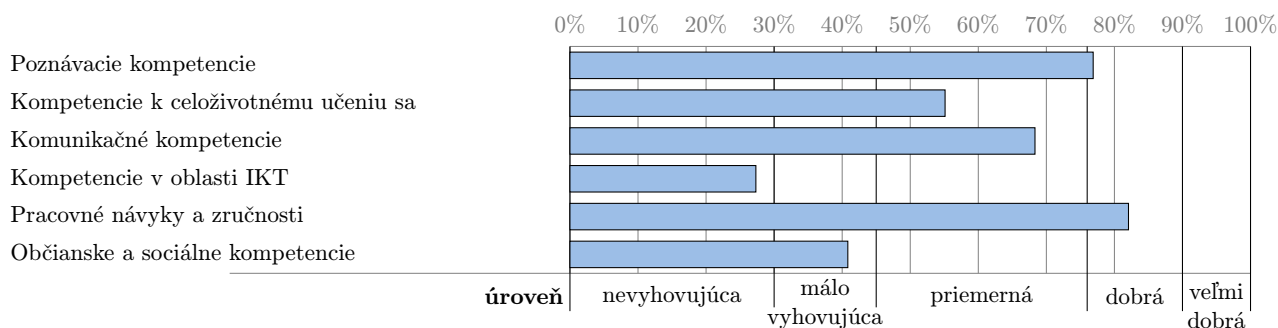
akceptovali pokyny. Menej zručnejším venovali zvýšenú pozornosť, brali ohľad na ich rozdielne pracovné tempo, posilňovali sebadôveru. Učitelia pri rozvíjaní **poznávacích kompetencií** motivovali žiakov k aktivite uprednostňovaním úloh na zapamätanie a aplikáciu skôr osvojených vedomostí z iných predmetov, skúseností z praxe i z reálneho života, ktoré však žiadnym spôsobom neposúvali individuálne vzdelávacie schopnosti jednotlivcov. V prípade, že vytvorili prostredie na rozvíjanie kritického myslenia, ťažisko práce pri riešení úloh spočívalo na nich, a to často nielen v učebných odboroch. K negatívnym zisteniam prináležala skutočnosť, že na vyučovacej hodine neraz improvizovali, čo sa prejavilo v absencii škály úloh, ktoré by cielene vytvárali predpoklady pre rozvíjanie logického myslenia, vecnej argumentácie žiakov, ich tvorivosti. Metódy a formy práce, ktoré využili, nestimulovali náležite rozvíjanie **komunikačných kompetencií** žiakov. Ich rečovým zručnostiam venovali učitelia nízku pozornosť, uprednostňovali vlastný verbálny prejav pred premyslene kladenými otázkami, ktoré by podnecovali žiakov k obsažnejším výpovediam. V učebných odboroch boli komunikačné spôsobilosti jednotlivcov zväčša nevyhovujúce. Neisté, málo spontánne prejavy, používanie nesprávnej odbornej terminológie, nezáujem zapájať sa do diskusie boli vo veľkej miere dôsledkom sporadickej prípravy na vyučovanie. V študijných i v učebných odboroch vytvorené príležitosti na prácu so súvislými i nesúvislými textami smerovali prevažne len k identifikovaniu dominantných kľúčových informácií. **Občianske a sociálne kompetencie** boli výraznejšie zabezpečované v predmetoch praktickej prípravy, kde sa na sledovaných hodinách vyskytovalo viac ponúkaných možností na prezentáciu výsledkov činností žiakov. V teoretickom vzdelávaní, najmä v učebných odboroch, niektorí jednotlivci nemali záujem vyjadriť svoje postoje, názory, zaujať stanovisko v rámci preberaných učebných tém k rôznym problémom bežného života.

Primeranejšiemu rozvíjaniu **sociálnych zručností** bránila aj zvolená organizácia práce vyučujúcich, v ktorej dominovala individuálna a frontálna činnosť. Uplatnené kooperatívne vyučovanie v dôsledku ich slabej profesionálnej pripravenosti nemalo na hospitovaných hodinách primeraný význam a opodstatnenosť. Sporadický výber činností na aktivity vo dvojiciach alebo v skupinách bol menej vhodný, nevedol k vzájomnej komunikácii. Žiaci bez pomoci učiteľa len zriedka dokázali vzájomnou kooperáciou realizovanou rozdelením úloh medzi jednotlivých členov skupiny splniť všetky zadania a zároveň ich prezentovať na požadovanej úrovni, pričom v učebných odboroch výsledný efekt poznačili aj nepremyslené pokyny učiteľa, nadmerný hluk, nesústredenosť, nedisciplinovanosť. Ojedinele boli žiakom poskytnuté príležitosti na rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa vytvorením prostredia na uplatnenie sebareflexie, sebahodnotenia. Jednotlivci zvyčajne svoju zaangažovanosť v procese výučby nedokázali objektívne posúdiť a vo všeobecnosti chýbalo hodnotenie, ktoré by poskytlo reálny obraz o úspešnosti či neúspešnosti učenia sa učiteľom i žiakom. Zlepšenie si vyžadovalo rozvíjanie **kompetencií v oblasti IKT**. Kontrolované subjekty vytvárali veľmi dobré prostredie na uplatňovanie IKT vo vzdelávacom procese, ktoré však boli v čase hospitácií využívané v neprijateľne nízkej miere. Žiaci s nimi pracovali takmer výlučne len na hodinách tých predmetov, v ktorých táto činnosť priamo vyplývala z učebných osnov a charakteru predmetu. Rozvíjanie digitálnej gramotnosti bolo výrazne posunuté do roviny zadania domácej úlohy.

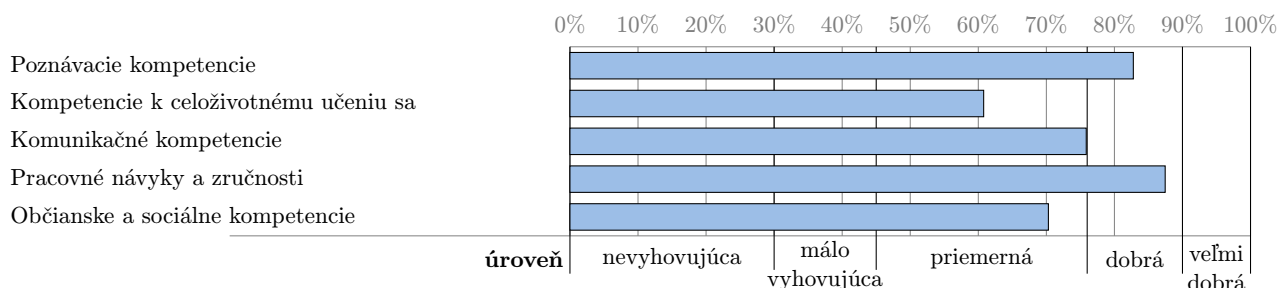
Graf 43 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v predmetoch všeobecného vzdelávania v študijných a v učebných odboroch

Graf 44 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v predmetoch odborného teoretického vzdelávania v študijných a v učebných odboroch

Graf 45 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v predmetoch praktickej prípravy v študijných a v učebných odboroch

1.3.2 Školská integrácia v strednej odbornej škole

Inšpekcie sa vykonali v **17** školách, čo tvorí **4,5 %** z celkového počtu kontrolovaných SOŠ s integrovanými žiakmi. V SOŠ sa formou školskej integrácie vzdelávali **4 %** žiakov, tri štvrtiny z nich tvorili žiaci s vývinovými poruchami učenia. Žiaci s intelektovým nadaním sa v daných školách nevzdelávali.

Za školskú integráciu väčšinou **zodpovedal** výchovný poradca, v menšej časti škôl školský špeciálny pedagóg alebo psychológ. Pri integrácii školy **spolupracovali** so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie. Pedagogickí a odborní zamestnanci si zvyšovali **odbornosť** v oblasti školskej integrácie vo väčšine SOŠ, a to kontinuálnym vzdelávaním, prostredníctvom poradenských zariadení a individuálnym štúdiom odbornej literatúry. Problematikou integrácie sa časť škôl zaoberala aj v metodických orgánoch školy a v pedagogickej

rade. V nízkom počte škôl **upravili** pre integrovaných žiakov prostredie a podmienky, pri umiestnení žiakov v triede väčšina zohľadňovala ich zdravotné znevýhodnenie. Vzdelávanie IŽ sa uskutočňovalo v **triedach**, odborných učebniach a na pracoviskách odbornej praxe, väčšinou dobre vybavených učebnými **pomôckami**, didaktickou a výpočtovou technikou, ktoré zodpovedali zameraniu štúdia. V tretine škôl, napriek odporúčaniam poradenských zariadení, používali IŽ len tie isté pomôcky ako intaktní žiaci. Kompenzačné pomôcky mali k dispozícii žiaci len vo viac ako polovici škôl, špeciálne učebnice, učebné texty a pracovné zošity pre žiakov so zdravotným znevýhodnením v niekoľkých školách, ale na vyučovacích hodinách sa objavili ojedinele.

Školy vytvárali pre IŽ podmienky prostredníctvom **IVVP**, mali ho vypracovaný všetci žiaci, i keď s nedostatkami, v časti škôl bola súčasťou IVVP úprava učebných osnov. V polovici škôl ho vypracoval, v súlade s predpismi, triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom a zapracoval odporúčania poradenských zariadení pre výchovno-vzdelávací proces. Ďalšia **dokumentácia** integrovaných žiakov nebola kompletná. Formulár *Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP* založili a vyplnili vo všetkých školách, odpis doložky vysvedčenia zaznačili do triedneho výkazu. Riaditelia väčšinou vydali IŽ rozhodnutia o oslobodení od vyučovania konkrétneho predmetu, od povinnosti dochádzať do školy, o úprave podmienok prijímacieho konania, maturitnej alebo záverečnej skúšky v súlade s právnymi predpismi.

Teoretické vyučovanie intaktných aj IŽ sa realizovalo v škole, **praktické vyučovanie** bolo zabezpečené formou skupinového vzdelávania na pracoviskách odbornej praxe, v školských dielnach, vo výrobných prevádzkach strojárskych podnikov, u súkromných podnikateľov, v cvičných školách, v zmluvných sociálnych pracoviskách a kultúrnych ustanovizniach. Do 1. ročníka väčšinou **prijali** všetkých záujemcov bez absolvovania prijímacích skúšok, pričom zohľadňovali zdravotnú spôsobilosť uchádzačov na štúdium vo zvolenom odbore a na výkon povolania. Na základe odporúčania poradenského zariadenia upravili podmienky maturitnej skúšky **63** žiakom a záverečnej skúšky **9** žiakom.

V procese **vzdelávania** učitelia väčšinou pristupovali rovnako ku všetkým žiakom, vyučovanie sa uskutočňovalo bez pomoci asistenta učiteľa či špeciálneho pedagóga, ojedinele za prítomnosti osobného asistenta žiaka. Najčastejšie sa uplatňovalo frontálne vyučovanie a samostatná práca žiakov. Učitelia podľa potreby uplatňovali individuálny prístup, menej diferenciaciu učiva a spätnú väzbu, IŽ väčšinou zapájali do činnosti celej triedy, títo obvykle prejavovali primeraný záujem o učenie, boli disciplinovaní a pozorní. Vo vyučovacom procese využívali klasické učebné pomôcky pre všetkých žiakov, kompenzačné pomôcky sa používali zriedkavejšie. Overovanie vedomostí IŽ vychádzalo z odporúčaní poradenských zariadení len ojedinele, žiaci boli hodnotení ako ostatní slovne a klasifikačnými stupňami, sebahodnotenie žiakov sa nerozvíjalo. Atmosféra tried bola pozitívna. Mnohým učiteľom chýbala odborná metodická príprava na vyučovanie žiakov so zdravotným znevýhodnením, nedokázali informácie z IVVP preniesť do výchovno-vzdelávacieho procesu. V SOŠ pracoval malý počet **špeciálnych pedagógov**, nevyučovali, zameriavali sa na vedenie dokumentácie IŽ, spoluprácu s poradenskými centrami a prípadné individuálne konzultácie.

Integrovaní **žiaci** sa spolu s ostatnými žiakmi zúčastňovali rôznych školských aj mimoškolských aktivít.

1.3.3 Uplatňovanie výchovy k ľudským právam na gymnáziu a v strednej odbornej škole

V súlade s plnením úloh *Plánu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005 – 2014* sa vykonali inšpekcie zacielené na zistenie stavu a úrovne začleneného obsahu výchovy k ľudským právam do školského vzdelávacieho programu, do pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie súvisiacej s organizáciou a riadením školy a na zistenie úrovne nadobudnutých vedomostí a postojov žiakov o ľudských právach. Inšpekcie sa vykonali na **39** G a v **41** SOŠ, z nich bolo **65** štátnych, **9** cirkevných a **6** súkromných škôl.

Zameranie ŠŠ v oblasti humanizácie smerovalo k vytváraniu pozitívnej klímy s otvorenou komunikáciou, toleranciou, k formovaniu pozitívnych hodnotových postojov žiakov, vrátane dodržiavania etických, morálnych a ľudsko-právnych princípov. Ciele a úlohy **výchovy k ĽP** tvorili neoddeliteľnú súčasť **ŠkVP**. V **plánoch práce** mali takmer všetky školy (95 %) rozpracovaný program prevencie aktívnej ochrany predchádzania sociálno-patologických javov a zapracované aktivity zamerané na plnenie úloh národných programov. Výchova k ĽP bola implementovaná do tematických výchovno-vzdelávacích plánov jednotlivých vyučovacích predmetov a do obsahového zamerania triednických hodín. Riaditelia škôl vydali aktuálne **školské poriadky**, ktoré vymedzovali predovšetkým práva a povinnosti žiakov, sankcie za nedodržanie stanovených pravidiel a deklarovali, že v prípadoch oprávneného podozrenia na porušovanie zdravého osobnostného vývinu žiakov budú bezodkladne zabezpečovať ich aktívnu ochranu a využívať účinné nástroje na predchádzanie a riešenie prvých príznakov záškoláctva, problémového alebo agresívneho správania, šikanovania, fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, zneužívania návykových látok, sexuálneho zneužívania, prejavov extrémizmu. Členovia **žiackych školských rád** v 93 % škôl mali možnosť svojou činnosťou ovplyvňovať tvorbu a obsahovú náplň školských poriadkov. Napriek tomu školské poriadky v 14 % škôl vykazovali nedostatky, neboli vypracované dôsledne v súlade s ustanoveniami všeobecne platných právnych predpisov.

Činnosť **výchovných poradcov** sa zameriavala na poradenstvo v oblasti profesijnej orientácie žiakov. Spoločne s **koordinátormi prevencie** organizovali preventívno-výchovné programy a podujatia. V 87 % škôl realizovali monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní sa jednotlivcov. V **7** školách nemali vypracovaný jednotný systém výchovného pôsobenia na žiakov, čo malo negatívny dopad na prevenciu a ochranu mladých ľudí pred nežiaducimi vplyvmi prostredia. Vo väčšine škôl viedli pedagógovia žiakov k zmysluplnému využitiu voľného času najmä vytváraním príťažlivej ponuky aktivít výchovy mimo vyučovania. Ponúkali im možnosť realizovať sa v národných projektoch zameraných na environmentálnu výchovu, ľudské práva alebo na prevenciu sociálno-patologických javov. Rovnako boli žiaci motivovaní k účasti na charitatívnych a humanitárnych aktivitách iniciovaných občianskymi združeniami a organizáciami. Mimoriadna pozornosť bola venovaná ich zapájaniu do vedomostných a športových súťaží. Školské kolá olympiády ĽP sa organizovali vo všetkých krajoch SR. Prostredníctvom aktívneho zapájania žiakov do medzinárodných projektov rozvíjali školy kontakty so subjektmi podobného typu v zahraničí. Nadobudnuté skúsenosti využívali pri plnení cieľov multikultúrnej výchovy. Priaznivú klímu a kultúru škôl posilňovalo podnetné vzdelávacie prostredie, korektné vzájomné vzťahy učiteľov a žiakov, rešpektovanie psychohygienických potrieb v organizácii vyučovania.

Úroveň nadobudnutých vedomostí a postojov žiakov ŠŠ o ľudských právach sa zisťovala zadaním **testu** z občianskej výchovy/náuky o spoločnosti. Na **39** G sa testovania zúčastnilo

1 117 žiakov 4. ročníka (405 chlapcov a 712 dievčat) a v 41 SOŠ sa testovania zúčastnilo 1 143 žiakov posledného ročníka (660 chlapcov a 483 dievčat). Test vypracoval a kritériá stanovil ŠPÚ.

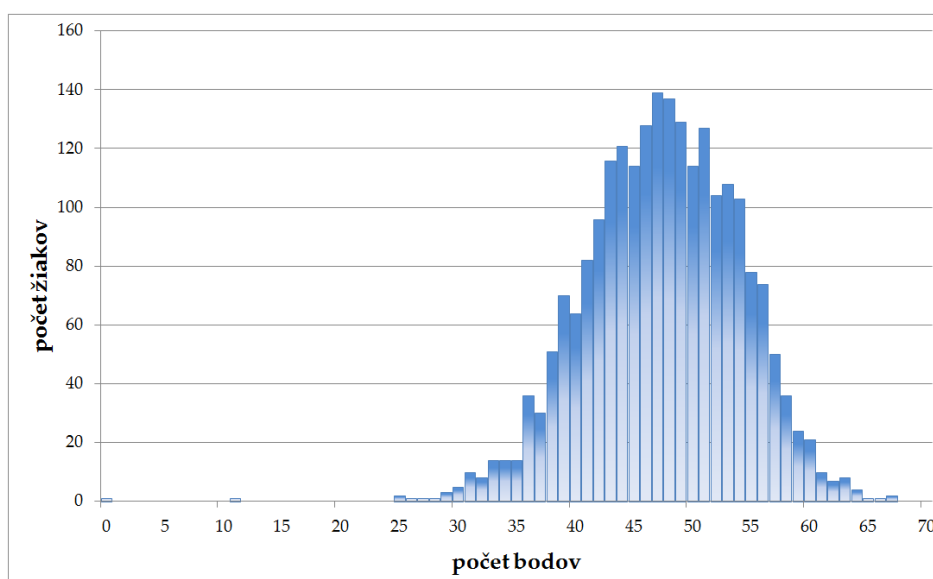
Úspešnosť riešenia testu sa posudzovala podľa stanovených kritérií: **slabá úroveň** <0 % – 39 %); <40 % – 59 %) **priemerná úroveň**; <60 % – 100 %>**dobrá úroveň**. Žiaci G a rovnako žiaci SOŠ dosiahli v oboch častiach testu dobrú úroveň.

Tabuľka 7 Počet škôl, počet žiakov a ich výsledky v teste

Školy	Počet G	Počet žiakov	Výsledky v %		Počet SOŠ	Počet žiakov	Výsledky v %		
			Základné vedomosti	Praktická aplikácia poznatkov			Základné vedomosti	Praktická aplikácia poznatkov	
Zriaďovateľ	štátne	30	893	72,0	3,0	35	989	61,3	66,0
	cirkevné	8	212	68,4	71,0	1	30	53,8	59,3
	súkromné	1	12	70,1	69,7	5	124	57,7	63,7
Sídlo	mesto	39	1 117	71,3	72,6	36	1 126	60,8	65,6
	vidiek	0	—	—	—	1	17	57,6	62,8
Vyučovací jazyk	VJS	33	940	72,0	73,2	37	1 022	61,3	65,9
	VJS/VJM	3	90	67,6	69,0	4	121	56,3	62,8
	VJM	2	59	69,0	71,1	0	—	—	—
	iný	1	28	63,5	67,1	0	—	—	—
Chlapci	—	405	72,2	73,3	—	660	59,9	65,7	
Dievčatá	—	712	70,7	72,2	—	483	61,9	65,3	
Spolu	39	1 117	71,3	72,6	41	1 143	60,7	65,5	

V štátnych subjektoch boli žiaci pri riešení testových úloh úspešnejší ako ich rovesníci v cirkevných a v súkromných školách. Celkovo možno konštatovať, že žiaci dokázali osvojené vedomosti o základných ľudsko-právnych pojmoch primerane uplatniť pri riešení modelových životných situácií v teste.

Graf 46 Úspešnosť žiakov G a SOŠ v teste

V priebehu realizácie *Plánu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005 – 2014* plnila ŠŠI úlohy podľa schváleného harmonogramu v troch monitorovacích cykloch, počas ktorých sa vykonalo **6 863** hospitácií v **217** SŠ. Hospitácie boli cielene zamerané na činnosť učiteľa, na jeho aktivity smerujúce k podpore osobnostného rastu žiakov, k ich zapájaniu do procesu sebahodnotenia, do kooperatívnych činností. Rovnako boli zamerané na žiakov – do akej miery vedeli zhodnotiť svoje výkony alebo výsledky spolužiakov, či dokázali pracovať v tíme, tolerovať a akceptovať iné názory, či vedeli sformulovať svoje postoje obsahovo súvisiace s výchovou k ľudským právam. K silným stránkam vyučovania v SŠ patrila pozitívna atmosféra charakterizovaná dodržiavaním pravidiel správania, prevažujúcim empatickým vzťahom učiteľov k žiakom. Charakteristickým znakom väčšiny vyučovacích hodín boli ich frontálna organizácia a uplatňovanie najmä výkladu a riadeného rozhovoru pri sprístupňovaní nového učiva. Výchova k ľudským právam bola primerane integrovaná do oblasti rozvíjania občianskych a sociálnych kompetencií žiakov. Zväčša absentovalo uplatňovanie tímovej spolupráce a kooperatívneho riešenia úloh v menších i väčších skupinách. V sledovaných SŠ venovali pedagogickí zamestnanci výchove k ľudským právam primeranú pozornosť. Jej obsah zakomponovali do ŠkVP, do plánov práce koordinátorov a výchovných poradcov i do plánov práce predmetových komisií. Žiakov zapájali do práce na projektoch i na aktivitách realizovaných mimovládnyimi i vzdelávacími organizáciami, uplatňovali odporúčané preventívno-výchovné, kultúrne i vzdelávacie programy.

V troch cykloch monitorovania sa testovania v **277** SŠ zúčastnilo **7 530** žiakov 4. ročníka **G** a posledného ročníka **SOŠ**. Najvyššiu priemernú úspešnosť (dobrú úroveň) v oboch častiach testu dosiahli žiaci v školskom roku 2011/2012.

Tabuľka 8 Počet škôl, počet žiakov a ich výsledky v teste v troch cykloch

Vedomostný test v SŠ v škol. roku	Počet škôl	Počet žiakov	Úroveň v %	
			základné vedomosti	praktická aplikácia
2006/2007	117	3 166	65,1	66,8
2009/2010	80	2 104	64,9	67,8
2011/2012	80	2 260	66,0	69,1

Rozdiely v úspešnosti žiakov v jednotlivých cykloch testovania boli málo významné a rovnako rozdiely v úspešnosti dievčat a chlapcov boli zanedbateľné.

1.3.4 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v strednej odbornej škole

Úloha s cieľom monitorovať **dodržiavanie rovnoprávnosti prístupu k výchove a k vzdelávaniu** žiakov zo SZP, vytváranie individuálnych podmienok vo výchovno-vzdelávacom procese a odhaľovať skryté formy diskriminácie a segregácie žiakov sa plnila v **46** školách. V **4** z kontrolovaných subjektov sa vzdelávalo **22** žiakov zo SZP. Školy pre nich spracovali **kompletnú dokumentáciu** v súlade s príslušnými právnymi predpismi, všetci mali vypracovaný **individuálny výchovno-vzdelávací program**.

Výchovu a vzdelávanie žiakov zo SZP zabezpečovali učitelia v spolupráci s výchovným poradcom, školským psychológom, u niektorých i s asistentom učiteľa. Pre

jej skvalitnenie využívali kooperáciu s CPPPaP. V Košickom kraji boli žiaci zo SZP včlenení do bežných tried a sledovaní triednymi učiteľmi i výchovným poradcom, ktorý dohliadal na správanie týchto žiakov, spolupracoval tiež s centrom špeciálno-pedagogického poradenstva, v prípade potreby aj s odborom sociálnej starostlivosti úradu práce sociálnych vecí a rodiny a s mestskou políciou. V súčinnosti so zamestnávateľmi škola vyhľadávala pre uvedenú skupinu žiakov zamestnanecké príležitosti. V Banskobystrickom kraji žiaci zo SZP pracovali v rovnakom prostredí ako ostatní žiaci školy, bez rozdielu mohli využívať učebné pomôcky, pracovné náradie a pracovný materiál, v stavebných profesiách dostali zadarmo pracovné oblečenie a obuv. V Trenčianskom kraji mali niektorí žiaci v závislosti od miestnych podmienok upravený začiatok vyučovania, výchovno-vzdelávací proces bol často realizovaný v prítomnosti osobného asistenta žiaka alebo školského špeciálneho pedagóga. Využívali vytvorenú oddychovú zónu školy a upravené triedy. Žiačky SOŠ v Prešove upravili organizáciu výučby modifikáciou vzdelávania v jednotlivých predmetoch podľa odporúčania CPPPaP. Učitelia na **zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov** uplatňovali vo vyučovacom procese vo vzťahu k žiakom zo SZP **individuálny prístup**, uskutočňovali motivačné rozhovory, v prípade potreby poskytovali doučovanie a konzultácie pre jednotlivcov. Pomocou nedirektívnych alternatívnych metód rozvíjali u nich hlavne tvorivé schopnosti v praktickej oblasti. V Trenčianskom kraji škola vykonávala sústavný monitoring vzdelávacích výsledkov žiakov a pri úspechoch ich motivovala pochvalou. SOŠ v Prešove umožnila žiačky zo SZP zúčastniť sa netradičných vyučovacích metód prostredníctvom štipendijného programu Open society foundation. V kooperácii so školským psychológom a CPPPaP jej pomohla zapožičaním pomôcok a náradia na praktické vyučovanie preklenúť obdobie nedostatočného finančného zabezpečenia rodiny.

Školy pravidelne **monitorovali dochádzku** týchto žiakov, do školského poriadku zapracovali opatrenia na jej zlepšenie. Prínosom bol telefonický kontakt triednych učiteľov s rodičmi, pomohli tiež osobné pohovory so žiakmi a ich zákonnými zástupcami. V Košickom kraji uskutočnili návštevu v niektorých rodinách, osvedčila sa spolupráca s kurátorom alebo s orgánmi územnej samosprávy, kontakt s ošetrovateľom. U viacerých žiakov zvýšená absencia na vyučovaní negatívne ovplyvňovala ich výchovno-vzdelávacie výsledky.

Vytváraním **pokojnej a priateľskej atmosféry** v školskom prostredí a prehlbovaním **pocitu dôvery k učiteľom** dosahovali školy **dobrý výsledný efekt** v práci so žiakmi zo SZP. Vyučujúci ich viedli k učeniu najmä s cieľom dosiahnuť zlepšenie prospechu, dôraz kládli na upevňovanie návykov k systematickej domácej príprave. Táto snaha sa následne priaznivo preukázala v ich ochote zapájať sa do rôznych činností, v nadobúdaní kladného vzťahu k práci a k plneniu si povinností. Pozitívne prejavy žiakov boli však často krátkodobé, ovplyvňovalo ich nevhodné domáce prostredie, nezáujem rodičov o spoluprácu so školou a zlá finančná situácia v rodine. Za **nepriaznivé faktory** vo výchove a vzdelávaní žiakov zo SZP (ale aj ostatných žiakov) považovala škola v Banskobystrickom kraji najmä nedostatok pozitívnych životných vzorov a deficit pracovných príležitostí v regióne (s tým súvisiaca vysoká nezamestnanosť v rodinách), čo znižovalo motiváciu žiakov k dosahovaniu dobrých študijných výsledkov.

1.3.5 Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti na gymnáziu a v strednej odbornej škole

V stredných školách sa rozvíjanie ČG sledovalo v SOŠ na **46** komplexných inšpekciách, na ktorých školskí inšpektori sústredili svoju pozornosť aj na činnosti učiteľov priamo či nepriamo súvisiace s rozvíjaním ČG žiakov. Stav rozvíjania ČG sa kontroloval celkom na **1 761** hospitovaných hodinách, vo všeobecnom vzdelávaní v predmetoch všetkých vzdelávacích oblastí okrem oblasti zdravie a pohyb a v odbornom vzdelávaní sa nevenovala pozornosť predmetom praktickej prípravy.

K negatívnym zisteniam patrila skutočnosť, že na viac ako tretine vyučovacích hodín (35 %) sa nevyskytovala žiadna forma **práce s textom** v akejkoľvek jeho podobe, prípadne sa neúčelne obmedzila len na jeho prečítanie. Niekde ju nahradila neefektívne uplatnená didaktická technika, ktorá slúžila na odpisovanie poznámok. Niektorí učitelia dokonca nevyužívali ani dostupné učebnice, zamenili ich za časovo neprijateľne dlhé diktovanie novej učebnej témy. Prevládajúca absencia dôsledne premyslenej, systematickej a sústavnej práce s textom negatívne poznačila rozvíjanie niektorých kompetencií žiakov, najmä komunikačných, čiastočne poznávacích i sociálnych. Mnohí vyučujúci pri práci s textom improvizovali, preto dostatočná škála činností, ktorá by v primeranej miere podporovala uvedomelé rozvíjanie ČG jednotlivcov, absentovala. Neraz volili málo účinné postupy, ktoré neaktivizovali činnosť jednotlivcov, nevytvárali zodpovedajúci priestor na prejavenie tvorivosti. Nie vždy boli žiaci vopred dostatočne zaangažovaní do textu s cieľom vzbudiť ich pozornosť, motivovať. Väčšina **učiteľov v SOŠ nebola profesionálne pripravená** na rozvíjanie ČG žiakov a systematickému rozvíjaniu tejto spôsobilosti bránila tiež absencia ich vlastnej stratégie s rozpracovanými konkrétnymi cieľmi.

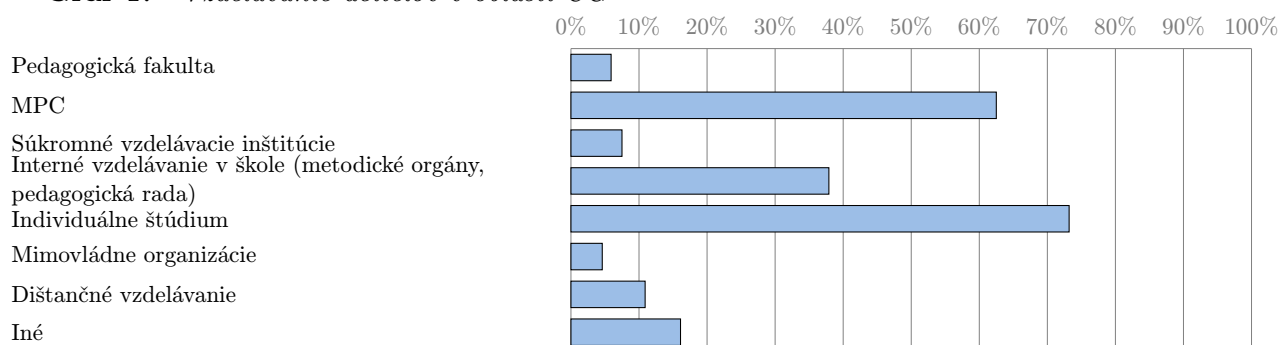
Žiaci zvyčajne mali vytvorené príležitosti na získavanie informácií z jednoduchých súvislých i nesúvislých, ojedinele i z jednoduchých kombinovaných textov. Vo veľkej miere chápali obsah prečítaných či vypočítaných textov, požadovanú kľúčovú informáciu identifikovali, viaceré informácie samostatne integrovať nedokázali. Viac v študijných odboroch vyžadovali vyučujúci aj interpretáciu textu, vyhľadávanie vzájomných vzťahov, zoraďovanie informácií podľa kritérií, posudzovanie ich významu pre riešenie úlohy. Skôr výnimočne ponúkli priestor na hľadanie skrytých informácií a podnecovali žiakov využiť ich pri prezentácii. Nielen v učebných, ale vo veľkej miere aj v študijných odboroch jednotlivcom chýbala schopnosť samostatne argumentovať, zovšeobecňovať, tvoriť závery, skôr vedeli aplikovať nové poznatky s využitím vedomostí z iných predmetov. Dominantnou a kľúčovou postavou pri práci s textom, v ktorom sa hľadali súvislosti, vyvodzovali závery, bol najčastejšie samotný učiteľ. Dôvodom boli prevažne nedostatočne osvojené poznatky, zručnosti žiakov, niekedy i nedostatok ich záujmu. Pedagógovia často využívali obsah textov k podnecovaniu do diskusie, k uvažovaniu, vyzývali na vyjadrovanie názorov, emocionálnych postojov, ale komunikačné zručnosti mnohých, predovšetkým v učebných odboroch, boli na málo vyhovujúcej úrovni. Primerane a bez pomoci interpretovať obsah textu či dostatočne kultivovane, hlavne však súvisle a ucelene, vyjadriť vlastný názor alebo postoj v nadväznosti na prečítaný či vypočítaný text dokázali len niektorí.

Informácie súvisiace so zabezpečením a vytvorením podmienok na rozvíjanie ČG v stredných školách boli získané formou rýchleho zberu prostredníctvom internetu. Zo **714** oslovených škôl na zaslaný dotazník s otázkami zameranými na podmienky ovplyvňujúce rozvíjanie ČG reagovalo **523** (73,2 %), z nich bolo **175** (33,5 %) G, **347** (66,4 %) SOŠ a **1** (0,2 %)

konzervatórium, **50** (9,6 %) škôl bolo cirkevných a **78** (14,9 %) súkromných. Medzi zapojenými subjektmi prevažovali školy s počtom žiakov vyšším ako 201.

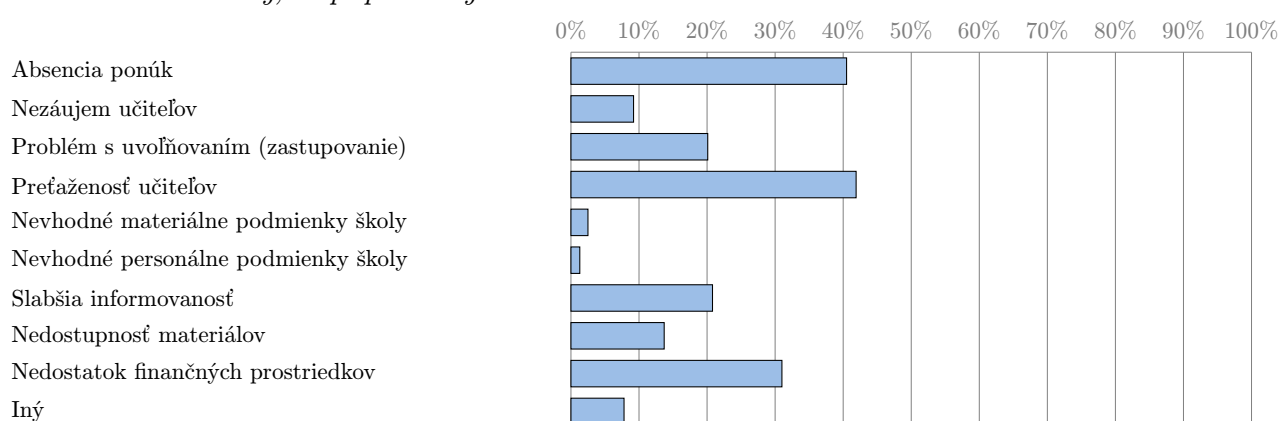
V dotazníku 71,1 % riaditeľov potvrdilo, že nemá vypracovanú **stratégiu rozvíjania ČG**, tejto oblasti nevenovali primeranú pozornosť. Značný dôraz však kládli na **vzdelávanie** podporujúce rozvoj ČG. Uprednostňovali vzdelávanie, ktoré zabezpečovalo MPC, najviac sa ho zúčastňovali učitelia predmetov slovenský jazyk a cudzí jazyk, ale aj značná časť učiteľov odborných predmetov. Dôležitosť v tomto smere pripisovali tiež individuálnemu získavaniu poznatkov, rovnako aj internému vzdelávaniu prostredníctvom metodických orgánov a pedagogických rád.

Graf 47 Vzdelávanie učiteľov v oblasti ČG

Z odpovedí na otázku, čo bráni vzdelávaniu (prečo sa nemôžu učitelia vzdelávať, aké sú problémy pri vzdelávaní), vyplynulo, že možnosť vzdelávať sa najviac obmedzovala preťaženosť pedagogických zamestnancov, nepriaznivo ju ovplyvňoval i nedostatok vhodných ponúk a negatívny podiel na tomto stave mali aj chýbajúce finančné prostriedky.

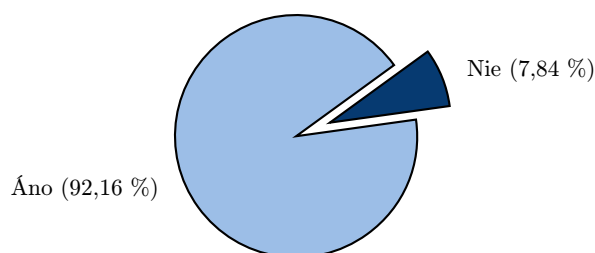
Graf 48 Dôvody, resp. problémy so vzdelávaním učiteľov v oblasti ČG

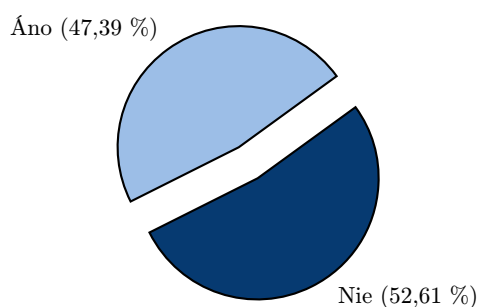
Školské knižnice sú považované za významný faktor ovplyvňujúci čitateľské zručnosti. Zväčša boli v školách zriadené (75,9 %), ale vhodnosť ich priestorov pozitívne hodnotila približne iba polovica riaditeľov. V tejto súvislosti riaditelia kládli dôraz na dopĺňanie knižničného fondu s preferovaním odbornej literatúry. V nemalej miere (58,5 %) plánovali aktivity na podporu rozvíjania ČG. Vo vyučovacom čase vyhradili najväčší priestor rôznym formám vlastnej tvorby žiakov, stimulovali túto činnosť diskusiami k prečítaným textom. V čase mimo vyučovania zvolili ponuku krúžkov vhodného obsahového zamerania, zaradili

tvorivé aktivity, súťaže, besedy o knihách. V nadväznosti na termín zberu informácií v prevažnej miere potvrdili realizáciu naplánovaných aktivít. Pozitívne treba hodnotiť skutočnosť, že prínos aktivít v prospech podpory rozvíjania ČG analyzovali najčastejšie na zasadnutiach **PK pre všeobecné vzdelávanie**, menej sa ním zaoberali na zasadnutiach **PK pre odborné vzdelávanie** a primeranú pozornosť mu venovali **pedagogické rady** škôl.

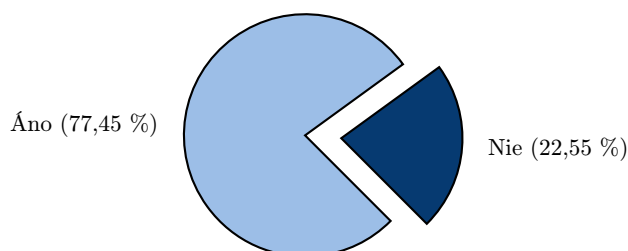
Graf 49 Vyhodnotenie činností zameraných na rozvíjanie ČG na PK všeobecných predmetov

Graf 50 Vyhodnotenie činností zameraných na rozvíjanie ČG na PK odborných predmetov

Graf 51 Vyhodnotenie činností zameraných na rozvíjanie ČG na pedagogických radách

1.3.6 Finančná gramotnosť v strednej odbornej škole

Rozvíjanie finančnej gramotnosti vo vyučovacom procese sa sledovalo v **51** školách. Cieľom úlohy bolo zistiť zapracovanie *Národného štandardu finančnej gramotnosti* do školských vzdelávacích programov. Implementáciu kontrolované školy nezabezpečili rovnako dôsledne. V **26** (50,9 %) subjektoch pozornosť stratégií vzdelávania vo finančnej oblasti nevenovali vôbec alebo iba v obmedzenej miere. Školy, ktoré zaradili *Národný štandard finančnej gramotnosti* do ŠkVP, zapracovali Témy – jednotlivé vybrané kategórie FG v rôznom rozsahu a kvalite do UO viacerých predmetov. Vychádzali pritom prevažne z potrieb žiakov, ale aj z požiadaviek profilu absolventa pre jednotlivé študijné a učebné odbory. Vo **všeobecnovzdelávacích**

predmetoch využili školy priestor na vytvorenie **nových tém**. Do predmetu matematika zaradili *Elementárnu finančnú matematiku domácnosti*, do etickej výchovy pridali tému *Príjem a práca, voľba a príprava na povolanie*. Cudzie jazyky obohatili o konverzačné témy *Dialóg v obchode, Cudzie meny, Obchodné dokumenty a zamestnanie*. **Širšie možnosti** na zapracovanie *Národného štandardu finančnej gramotnosti* poskytli predovšetkým **odborné predmety ekonomického zamerania**. Dôslednejšie sprístupňovanie poznatkov finančného vzdelávania umožnili viaceré pridané témy. V predmete technológia doplnili *Porovnanie cien surovín, Kalkulácia ceny*, právnú náuku rozšírili o tému *Zákon o ochrane spotrebiteľa* a predmet psychológia o *Vplyvy pôsobiace na kupujúceho*. Na vyššej úrovni boli poznatky z finančnej oblasti rozoberané prostredníctvom tematických celkov *Osobná finančná gramotnosť, Banková sústava, Písomná komunikácia* (písomnosti spojené s hotovostným a bezhotovostným platobným stykom). V hotelovej akadémii v Banskobystrickom kraji pracovali žiaci v rámci cvičnej firmy s finančnou hotovosťou, registračnou pokladnicou, vypĺňali účtovné doklady a hospodárili so zverenými prostriedkami. Školy v Košickom kraji deklarovali rozvíjanie zručností a skúseností žiakov na praktických cvičeniach predmetov ekonomického zamerania i na pracoviskách počas odbornej praxe (lekárne, obchodné organizácie). **Zodpovednejšie** pristupovali **k vzdelávaniu vo finančnej oblasti** v skupine študijných/učebných odborov 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II. V Trenčianskom kraji, v súlade so ŠVP, rozpracovali sledovanú problematiku najmä v odborných ekonomických predmetoch. V Žilinskom kraji okrem začlenenia tém *Národného štandardu finančnej gramotnosti* umožnili žiakom končiacich ročníkov absolvovať *Realitný vodičák na získanie základných informácií o nehnuteľnostiach*. Vzdelávacie okruhy (ekonomika, účtovníctvo, právo, svet práce), ktoré obsahovo priamo vytvárali podmienky na rozvíjanie FG, definovali 4 subjekty Prešovského kraja. V obchodnej akadémii, zapojenej do siete cvičných firiem v Košickom kraji, efektívne a zaujímavou formou realizovali podnikateľské aktivity, ktoré pomáhali v implementácii *Národného štandardu finančnej gramotnosti*. V Trnavskom kraji bola v uvedených skupinách študijných odborov konkretizácia finančnej tematiky pozorovaná v 4 SOŠ, v Bratislavskom kraji sa jej venovala súkromná obchodná akadémia. Oblasť finančného vzdelávania rozšírili aj voliteľné predmety hospodársky týždeň a základy podnikateľského myslenia – tvorba projektov.

Zvýšenie záujmu žiakov o **sledovanú oblasť** vzdelávania podporili školy rôznymi mimoškolskými aktivitami, vrátane krúžkovej činnosti. Na zabezpečenie informovanosti niektoré realizovali projekty podporované najmä mimovládnyimi a bankovými subjektmi, v rámci čoho si zlepšovali svoju vybavenosť vhodnými učebnými materiálmi a pomôckami. Viaceré pracovali so školskými učebnicami, vo vzťahu k vyučovaným odborným predmetom využívali učebné texty, vzory tlačív, zmlúv, textové dokumenty a tabuľky používané na finančnom trhu. Prínosom boli metodické materiály (MPC, ŠIOV), informačný a propagačný materiál finančných inštitúcií, odborné časopisy, videonahrávky, výukové programy i vlastné prezentácie. V rámci projektu *Poznaj svoje peniaze* získali zapojené školy vzdelávací e-learningový program. Najlepšou vybavenosťou v oblasti finančného vzdelávania disponovali študijné odbory s ekonomickým zameraním. Negatívom však bola skutočnosť, že v niektorých školách toto vybavenie chýbalo.

Slabšou stránkou bolo **vzdelávanie učiteľov** na podporu rozvoja FG. Väčšina škôl realizovala interné vzdelávanie pedagogických zamestnancov predmetovými komisiami, niektorí učitelia absolvovali podujatia organizované MPC. Ojedinele získavali odborné poznatky prostredníctvom finančných inštitúcií a v rámci školení organizovaných ŠIOV. V školách, ktoré *Národný štandard finančnej gramotnosti* do ŠkVP neimplementovali,

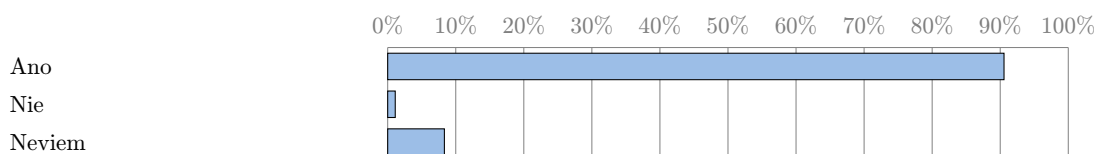
sa v tejto oblasti nevzdelávali.

Vzhľadom na **aktuálnosť** a závažnosť **problematiky** je zo strany škôl potrebné vytvoriť také podmienky pre **systematické finančné vzdelávanie**, ktoré prispejú k nadobudnutiu vedomostí, zručností a schopností žiakov, umožnia im aktívne pracovať s finančnými informáciami, a tým primerane efektívne komunikovať a fungovať v danom prostredí.

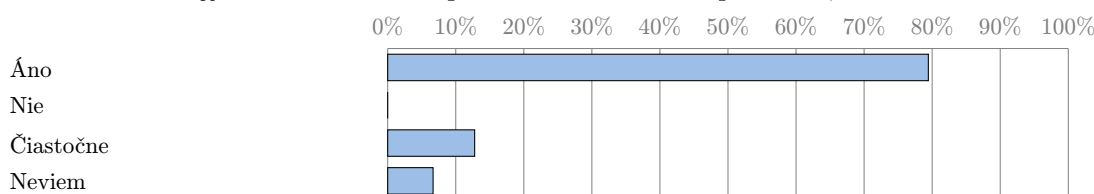
1.3.7 Bezpečnosť školského prostredia a prevencia negatívnych javov v správaní žiakov v strednej odbornej škole

Úloha bola sledovaná v **46** SOŠ. Vyhodnotenie sa uskutočnilo na základe zistení z dotazníkov zadaných riaditeľovi školy, žiakom a členom žiackej školskej rady (ustanovená v **33** školách – **180** respondentov), z rozhovorov a z dokumentácie školy. **Bezpečnosti školského prostredia** a prevencii negatívnych javov venovali školy rozdielnu pozornosť. Vyše 80 % subjektov rozpracovalo podmienky na zaistenie ochrany pred diskrimináciou, násilím a šikanovaním v **školskom poriadku**, viaceré však nestanovili účinné kroky k ich eliminácii. Napriek tomu, že skoro vo všetkých školách boli žiaci preukázateľným spôsobom s jeho obsahom oboznámení, značná časť nevedela posúdiť, či problematika bezpečnosti bola jeho súčasťou. **Riešenie** prejavov **nevhodného správania** žiakov v školskom poriadku potvrdilo v dotazníkoch viac ako 90 % členov ŽŠR, pričom skoro 80 % sa stotožnilo s deklarovanými pravidlami prevencie tohto javu, 7 % uviedlo, že ich nepozná.

Graf 52 *Riešenie problematiky násillia a šikanovania v školskom poriadku z pohľadu ŽŠR*

Graf 53 *Vyjadrenie súhlasu s pravidlami školského poriadku, ktoré súvisia so šikanovaním*

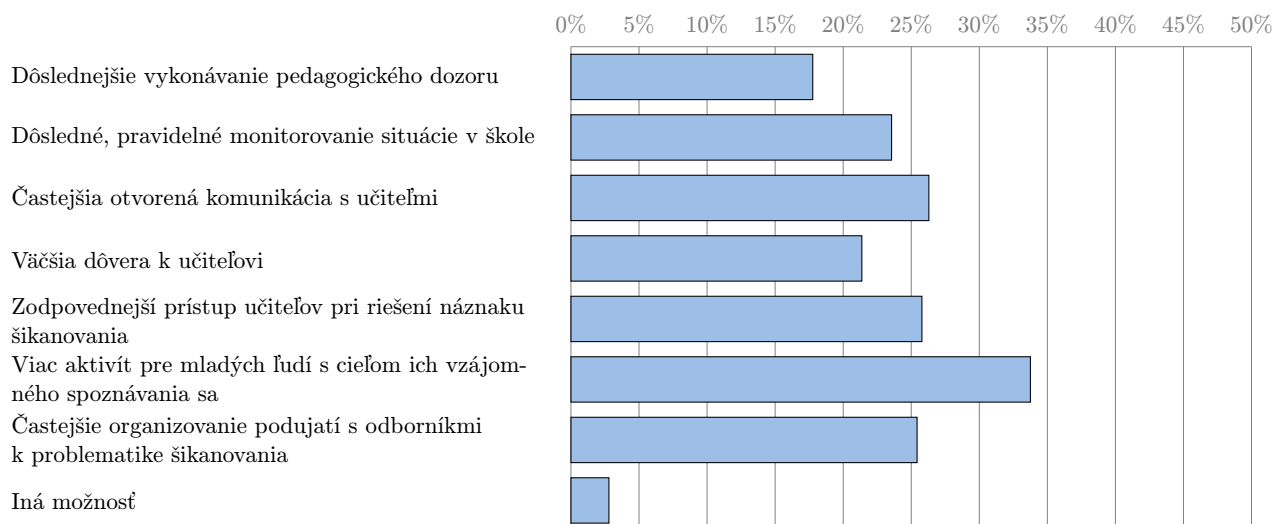

V kontrolovaných subjektoch bola problematika zahrnutá v ŠkVP, v plánoch práce školy, koordinátora prevencie, výchovného poradcu, obsahovali ju aj plány triednych učiteľov. V učebných predmetoch mala zastúpenie najmä na hodinách občianskej náuky a etickej výchovy, zaoberali sa ňou i na triednických hodinách.

Preveniu vykonávali školy prostredníctvom rôznych podujatí, ktoré sa u mnohých žiakov nestretli s pozitívnym ohlasom. Z ich vyjadrení vyznievala neúplná spokojnosť s obsahovým zameraním, deklarovali potrebu častejšie uskutočňovať zaujímavé a poučné netradičné aktivity s prínosom dopĺňujúcich informácií. Negatívnym zistením bolo, že až 28 % respondentov sa žiadneho podujatia nezúčastnilo. Menej pravidelne školy praktizovali monitorovanie rizikového správania žiakov s následným vyhodnotením situácie a prijatím potrebných opatrení. Pri **predchádzaní nevhodnému správaniu** zohráva podľa žiakov

významnú úlohu otvorená komunikácia s učiteľmi a ich zodpovedný prístup k riešeniu náznakov šikanovania. Dôležitosť prikladali výchove v rodine, za závažný faktor považujú formovanie osobnosti prostredím, v ktorom žijú.

Graf 54 Čo by podľa teba pomohlo predchádzať šikanovaniu?

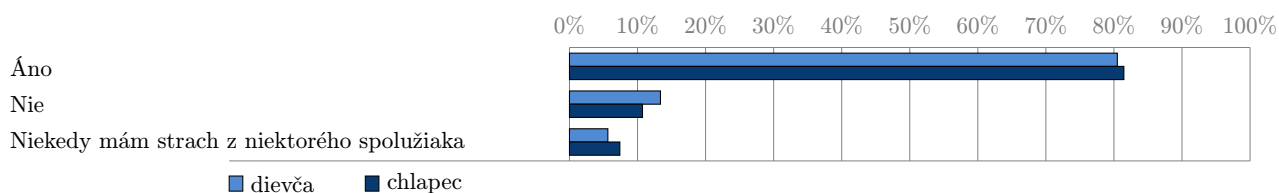

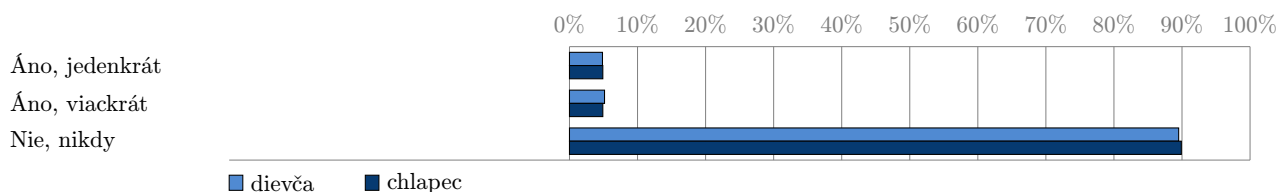
Preventívnu činnosť na rôznej úrovni zabezpečovali **koordinátori prevencie** v kooperácii s pedagogickým kolektívom. Ustanovenie tejto funkcie vo všetkých školách (s výnimkou 1) vytváralo predpoklad dobrej spolupráce i so žiakmi. Nepriaznivým zistením však bola skutočnosť, že v prípade odhalenia prejavov šikanovania sa s ním kontaktovalo len veľmi málo žiakov, nepoznali ho mnohí členovia ŽŠR.

Pripravenosť škôl na prevenciu nežiaducich javov v správaní žiakov ovplyvnila **informovanosť pedagogických zamestnancov**. Nedostatky sa preukázali v organizovaní vzdelávania. V tomto smere využívali ponuku MPC i spoluprácu s kompetentnými odborníkmi, časť z nich sa sústredila na internú formu v rámci školy. Mnohé (35 %) však vzdelávanie s problematikou preventívnych aktivít neorganizovali. Efektivitu základných **informácií** o sledovanom jave, ktorú školy poskytli **zákonným zástupcom** žiakov predovšetkým na triednych aktívoch, znižovala ich nízka účasť. Pri riešení problémových situácií iniciovali školy nadviazanie kontaktu s rodičmi, sprostredkovali pre nich konzultácie s pracoviskami preventívnych a poradenských služieb, niektorí však neprejavili dostatočnú ochotu participovať na náprave.

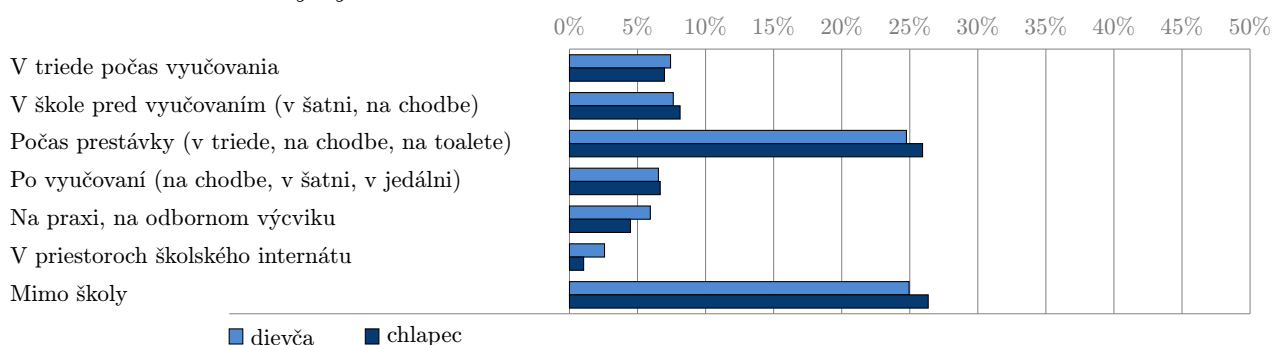
Snahu škôl o **vytvorenie bezpečného školského prostredia** pozitívne, takmer rovnako, hodnotilo v dotazníkoch 81 % chlapcov i dievčat, 12 % chýbal v škole pocit bezpečia, 7 % uviedlo strach z niektorého spolužiaka. **Nepriaznivú skúsenosť so šikanovaním** skoro zhodne potvrdilo necelých 10 % opýtaných chlapcov i dievčat, pričom aktérmi boli prevažne spolužiaci z triedy.

Graf 55 Máš v škole pocit bezpečia?

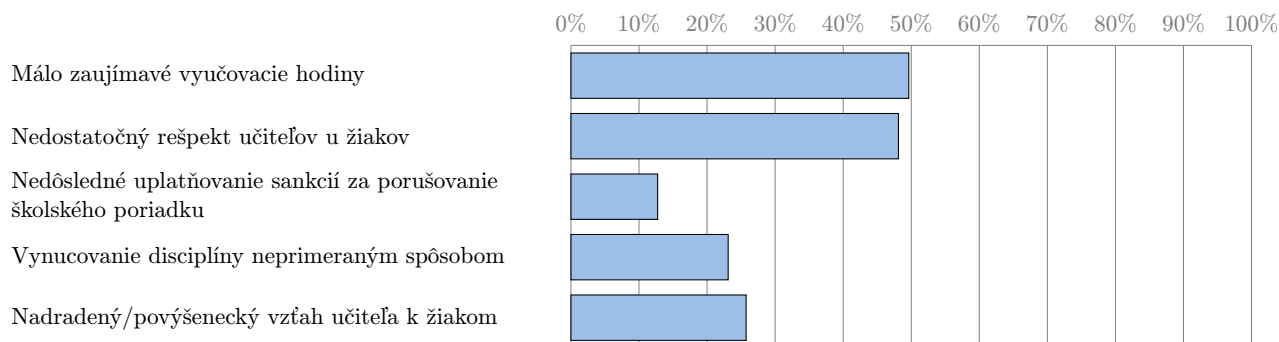
Graf 56 *Bol/a si v škole šikanovaný/á?*

Až 45 % žiakov bolo svedkom šikanovania niekoho iného, viac ako 11 % sa na šikanovaní priamo podieľalo. Najčastejšie k nemu dochádzalo počas prestávok, vyše 5 % sa s ním stretlo na praxi či odbornom výcviku, niektorí v priestoroch školského internátu, značná časť ho zaregistrovala i mimo školy. Najpočetnejšie zastúpenie mali psychické formy, hlavne verbálne urážky.

Graf 57 *Miesto výskytu šikanovania*

V prípade **identifikácie negatívnej skúsenosti** žiaci prejavili **najväčšiu dôveru** priateľom, spolužiakom, rodičom. Oveľa menej sa obracali na pedagogických zamestnancov. Je zarážajúce, že značná časť túto skutočnosť nikomu neoznámila. Názny šikanovania alebo iné formy nevhodného správania riešili školy najčastejšie pohovorom s agresorom a jeho rodičmi, niektoré prípady vyžadovali spoluprácu s políciou. V odpovediach respondentov pri uplatnení opatrenia voči šikanujúcim malo výrazné zastúpenie vylúčenie zo štúdia, zníženie známky zo správania, navrhovali aj preradenie na inú školu, viacerí dokonca uvádzali formu telesného trestu.

Riaditelia škôl vyjadrili prevažne iba **čiastočnú spokojnosť so správaním** žiakov. **Najvýraznejšie prejavy nedisciplinovanosti** si všimli počas prestávok, kedy do popredia vystupovala vzájomná neúcta medzi žiakmi, časté používanie vulgarizmov a urážlivých vyjadrení v ich komunikácii. Žiaci najkritickejšie hodnotili správanie na vyučovaní, v ktorom prevažovalo vyrušovanie. Ako jeho príčinu uvádzali málo zaujímavé vyučovacie hodiny, menšia časť poukázala na nedostatočný rešpekt učiteľov u žiakov. Túto skutočnosť potvrdili aj výsledky hospitácií pri komplexných inšpekciách.

Graf 58 Príčiny nedisciplinovanosti žiakov na vyučovaní

Z uvedených zistení vyplýva, že odstránenie tohto javu z prostredia škôl si vyžaduje **vypracovanie celoškolskej stratégie k prevencii rizikového správania** sa žiakov s účinnými postupmi riešenia vyskytujúcich sa problémov, do ktorej budú zainteresovaní všetci pedagogickí zamestnanci.

1.3.8 Externá časť a písomná forma internej časti maturitnej skúšky na gymnáziu, v strednej odbornej škole a v konzervatóriu

Inšpekcie sa vykonali v **102** školách, z toho na **44** G, v **54** SOŠ a v **4** konzervatóriách. Z celkového počtu škôl bolo **13** cirkevných, **26** súkromných, **12** škôl bolo s vyučovacím jazykom národností. V **30** z nich sa testovania zúčastnili **59** žiaci (**10** G, **49** SOŠ) so zdravotným znevýhodnením.

V **prípravnej fáze** postupovali školy podľa pokynov NÚCEM, v potrebnom rozsahu poskytli informácie o organizácii a priebehu MS žiakom, učiteľom i rodičom. Pri určení administrátorov, pomocných hodnotiteľov a zapisovateľov tém z vyučovacích jazykov boli dodržané podmienky ich výberu. Negatívom pripravenosti bolo nesplnenie podmienky pri stanovení pomocného dozoru, nedodržanie počtu žiakov v skupinách a nezabezpečenie zapisovateľa tém. V **1** kontrolovanom subjekte neurčili pomocných hodnotiteľov úloh s krátkou odpoveďou zo SJL a SJSL.

EČ MS z vyučovacích jazykov kontrolovali školskí inšpektori v **45** školách, z cudzích jazykov v **28**, z matematiky v **29** školách. **Priebeh a organizácia administrovania testov EČ MS** boli realizované podľa časového harmonogramu, vyskytli sa nedostatky v dodržiavaní pokynov. V **3** školách neboli administrátori k jednotlivým skupinám pridelení na základe náhodného výberu. V **1** škole koordinátor nezabezpečil rozdanie testov administrátorom tak, aby mohli skontrolovať ich úplnosť a bezchybnosť. Rezervy boli v **2** subjektoch (Trenčiansky, Trnavský kraj) v dôslednosti organizačnej práce administrátorov, predovšetkým pri zadávaní úvodných inštrukcií. Na regulárnosť administrovania EČ MS v jednotlivých skupinách a tiež na ďalšie činnosti, ktoré sa uskutočnili po skončení administrácie testov, dohliadali predsedovia ŠMK a PMK.

Priebeh administrovania PFIČ MS bol plynulý, zabezpečený prostredníctvom internetu a rozmnožovacej techniky škôl. V **1** škole nebol spôsob prebratia tém a zadání administrátormi v triedach zrealizovaný podľa pokynov.

Pri **hodnotení odpovedí na úlohy s krátkou odpoveďou** participovali školskí koordinátori, predsedovia predmetových maturitných komisií i školských maturitných komisií

prevažne v súlade s požiadavkami na jeho odborné a organizačné zabezpečenie. Zistilo sa, že **2** pomocným hodnotiteľom bol pridelený vyšší počet odpovedových hárkov zo SJL. V **1** škole, z dôvodu neurčenia pomocných hodnotiteľov, vykonávali hodnotenie predsedníčka PMK a koordinátorka za spoluúčasti administrátorov. Predsedovia PMK dohliadali na priebeh opráv, s pomocnými hodnotiteľmi priebežne riešili vzniknuté nejasnosti. Odborné problémy telefonicky konzultovali s poverenými zamestnancami NÚCEM, následne realizovali potrebné korekcie hodnotenia. S výnimkou uvedených nedostatkov sa oprava úloh s krátkou odpoveďou uskutočnila v súlade s pokynmi.

V **Súkromnej hotelovej akadémii** v Považskej Bystrici sa pri tematickej inšpekcii, ktorá bola zameraná na kontrolu pedagogickej dokumentácie uchádzačov štúdia jednotlivých predmetov prihlásených na MS, zistilo, že **8** uchádzačov nespĺnilo podmienky prihlásenia sa na MS. Na základe uložených opatrení ich škola nepripustila k EČ a PFÍČ MS.

1.3.9 Ústna forma internej časti maturitnej skúšky na gymnáziu a v strednej odbornej škole

Stav realizácie ústnej formy internej časti maturitnej skúšky na gymnáziu a v strednej odbornej škole sa zisťoval v **56** subjektoch, z toho na **25** G (10,1 % z celkového počtu G v SR) a v **31** SOŠ (6,5 % z celkového počtu SOŠ v SR). Zo sledovaných škôl bolo **38** štátnych, **11** súkromných a **7** cirkevných, z toho **2** školy boli s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským.

Predsedov školských maturitných komisií a predsedov predmetových maturitných komisií vymenovali **KŠÚ** na základe návrhov riaditeľov škôl v príslušnej lehote, pričom viacerí predsedovia ŠMK vykonávali zároveň funkciu predsedov PMK. V určenom termíne (s výnimkou **1** školy) ustanovili aj **riaditelia** kontrolovaných subjektov skúšajúcich PMK. Do viacerých maturitných komisií z dôvodu nedostatočného počtu interných kvalifikovaných učiteľov vymenovali pedagogických zamestnancov z iných škôl. Podmienky na vymenovanie nedodržali na G v Košickom kraji a v SOŠ v Trnavskom kraji (skúšajúci nemeckého jazyka i slovenského jazyka a literatúry nespĺňali kvalifikačné predpoklady na vyučovanie uvedených predmetov). Príslušné **stavovské organizácie** vyslali svojich zástupcov do maturitných komisií odbornej zložky len v **1** subjekte (Prešovský kraj), delegovali ich z radov pedagogických zamestnancov školy. **Odborníka z praxe** na praktickú časť odbornej zložky po predchádzajúcom súhlase predsedu PMK prizvala rovnako iba **1** škola (Nitriansky kraj).

V určenom termíne, ktorý nedodržali **2** subjekty (Nitriansky kraj), schválili na návrh predmetových komisií riaditelia a následne predsedovia PMK vyhotovené **zadania a témy**. V **2** školách (Žilinský a Trenčiansky kraj) riaditelia a rovnako i predsedovia PMK konkrétny dátum schválenia zadání neuviedli. Stanovený minimálny počet tém pre teoretickú a praktickú časť odbornej zložky a zadání pre všeobecno-vzdelávacie predmety kontrolované subjekty dodržali. Zoznamy učebných pomôcok boli v prevažnej miere úplné, absentovali pri jednom z predmetov v škole Žilinského kraja. Pri určovaní formy praktickej časti odbornej zložky MS akceptovali riaditelia SOŠ návrhy predmetových komisií. K značne negatívnym zisteniam prináležalo predsedami PMK schválenie tém teoretickej časti odbornej zložky, ktoré v SOŠ (Banskobystrický kraj) nevychádzali z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti pre príslušný odbor (mechanik elektrotechnik) a na G (Košický kraj) schválenie zadání zo slovenského jazyka a literatúry, ktoré obsahovali namiesto 2 až 3 úlohy.

Stavovské organizácie sa k obsahu odbornej zložky vyjadrili v polovici subjektov,

na ktorých bola táto skutočnosť kontrolovaná. V niektorých školách riaditelia o vyjadrenie nežiadali vôbec, v **2** nebola určená pre príslušný študijný odbor vecná pôsobnosť stavovských organizácií a niekde na písomnú žiadosť oslovené organizácie nereagovali.

Výsledky klasifikácie EČ a PFIC MS boli na G i v SOŠ oznámené načas. V sledovaných subjektoch si zvolili ako náhradu MS z predmetu cudzí jazyk **4** žiaci so sluchovým postihnutím predmet matematika, **1** žiak predmet občianska náuka a **142** žiakom ako náhrada MS z cudzieho jazyka boli uznané jazykové certifikáty vydané oprávnenými jazykovými školami a inštitúciami.

Vo vyhotovených časových harmonogramoch pre jednotlivé PMK, podľa ktorých v školách zabezpečovali **priebeh ÚFIČ MS**, bol rešpektovaný predpísaný čas stanovený na trvanie prípravy a odpovede žiaka, akceptovaný povolený počet skúšaných v jednom dni a zapracované **úpravy podmienok** pre žiakov so ŠVVP. Úpravy zohľadňovali stupeň zdravotného obmedzenia (väčšinou ľahký a stredný stupeň obmedzenia v rámci vývinových porúch učenia), pri ktorom bol jednotlivcom primerane upravený čas skúšky. Individuálnym spôsobom vykonal MS žiak s viacnásobným postihnutím (na lôžku), **1** mal pri ústnej MS prispôsobenú veľkosť písma, na **1** G čas skúšky pre žiaka so zdravotným znevýhodnením neupravili. V sledovaných PMK predsedovia dbali na dodržiavanie harmonogramu. V **1** SOŠ však bolo potrebné stanovené poradie skúšaných mení z dôvodu oneskoreného príchodu jednotlivcov do školy.

V náhodne vybraných a následne kontrolovaných PMK viedli ich členovia so skúšanými žiakmi prevažne sústavný rozhovor, kladli doplňujúce a stimulujúce otázky, ktoré boli vo veľkej miere i primerane náročné. Zvyčajne citlivo využívali schopnosť jednotlivcov aplikovať naučené poznatky v samostatných a v súvislých prejavoch, nabádali k prezentovaniu vlastných názorov a skúseností, umožnili žiakom pri odpovedi uplatniť písomnú prípravu a učebné pomôcky. Predsedovia PMK sa podieľali na skúšaní, riadili **spôsob hodnotenia** a **klasifikácie** tak, aby bol výkon všetkých objektívne posúdený. Nie vždy však dokázali dostatočne dôrazne eliminovať snahy skúšajúcich členov komisií nadhodnocovať preukázané vedomosti a zručnosti. Pri stanovení výslednej známky bol predchádzajúci prospech žiakov zohľadňovaný. K negatívnym zisteniam patrilo značné preceňovanie preukázaných výkonov jednotlivcov zo slovenského jazyka a literatúry v OA v Trenčianskom kraji a v SOŠ v Trnavskom kraji. Žiaci neboli schopní monologickým spôsobom reprodukovať vedomosti z literárnej histórie a teórie literatúry na úrovni, ktorú stanovujú cieľové požiadavky na MS z predmetu. Zároveň v uvedenej SOŠ v Trnavskom kraji boli výrazne nadhodnocované i odpovede z anglického jazyka. V zmysle právnej normy nebol vypočítaný výsledný stupeň prospechu žiaka v **3** PMK slovenského jazyka a literatúry na G v Košickom kraji.

Počas konania ÚFIČ MS sa nevyskytli vážnejšie rušivé momenty. Predsedovia ŠMK sledovali priebeh a organizáciu skúšok, kontrolovali prácu predsedov jednotlivých PMK, ktorí si zväčša stanovené povinnosti plnili. V priebehu realizácie ústnych skúšok vznikli dôvody na zastupovanie predsedov ŠMK a PMK v **2** školách.

Ďalšie zistenia súvisiace s ústnou formou internej časti maturitnej skúšky

V **2** kontrolovaných subjektoch – SOŠ Trnavský kraj a OA Trenčiansky kraj – bola neobjektívne, povrchné a nekorektne vykonaná oprava písomnej formy internej časti MS zo slovenského jazyka a literatúry, zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry a z ruského jazyka. V SOŠ sa obsah jednej práce zásadným spôsobom líšil od zvolenej témy.

V **2** SOŠ (Trenčiansky kraj a Trnavský kraj) zistené nedostatky súviseli s harmonogramom MS napriek tomu, že počet skúšaných žiakov za deň neprekročil stanovený maximálny počet.

PMK však skúšali v jednom slede 10 až 12 žiakov bez akejkoľvek hygienickej prestávky a z toho dôvodu niektorí členovia neboli prítomní v skúšobnej komisii počas skúšania všetkých žiakov. V procese hodnotenia teda nemohli navrhnúť stupeň prospechu z odpovedí na jednotlivé úlohy, čo v konečnom dôsledku malo vplyv na objektivitu hodnotenia.

Školskí inšpektori museli v PMK slovenského jazyka a literatúry (SOŠ v Trnavskom kraji) usmerniť proces stanovenia stupňa prospechu pri ÚFIČ MS. Členom tejto PMK nebolo jasné, akým spôsobom by mali zohľadňovať dosiahnuté výsledky žiaka z predmetu počas predchádzajúceho štúdia. V **OA** v Trenčianskom kraji pri komisionálnej skúške z jednotlivých predmetov nebola dodržaná náročnosť obsahu písomnej časti komisionálnej skúšky z ruského jazyka na jazykovej úrovni B1 Spoločného európskeho referenčného rámca (test s výberom odpovede obsahoval lexiku a overoval gramatické javy adekvátne úrovni A1 a A2). **Vedomostná úroveň** žiakov SOŠ (Trnavský kraj), ktorí konali ústnu MS z predmetov slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk a nemecký jazyk, bola nedostatočná. Členovia PMK viedli so žiakmi dialóg formou kladenia jednoduchých otázok, na ktoré jednotlivci často žiadnym spôsobom nereagovali, prípadne boli ich odpovede len jednoslovné. Odpovede z cudzích jazykov pozostávali prevažne z vymenovania slov zo slovnej zásoby príslušného tematického celku. V tejto škole zároveň v dvoch maturitných zadaniach zo slovenského jazyka a literatúry sa opakovala rovnaká úloha a počas jedného dňa sa pri ústnej skúške časť zadania vyskytla dva razy.

1.3.10 Kontrola plnenia opatrení na gymnáziu a v jazykovej škole

Školskí inšpektori vykonali **69** následných inšpekcí na **64 gymnáziách**, z nich bolo **14** cirkevných, **16** súkromných. Odstránenie nedostatkov sa kontrolovalo v **23** subjektoch po komplexnej inšpekcii, v **39** po tematickej a v **4** po následnej inšpekcii, pričom v **2** súkromných G boli vykonané **2** NI. V Trenčianskom, Žilinskom a v Prešovskom kraji boli po tematickej inšpekcii vykonaná **3** NI v **jazykovej škole**. V rámci uskutočnených inšpekcí bolo uplatnených **569** opatrení (z nich **11** v JŠ) na odstránenie zistených nedostatkov, z toho **217** odporúčaní, **274** opatrení prijatých riaditeľmi kontrolovaných subjektov, **76** opatrení uložených školskou inšpekciou a **2** záväzné pokyny. Z nich bolo akceptovaných a splnených **524** (92,1 %).

Tabuľka 9 Akceptácia/splnenie uplatnených opatrení

Prehľad uplatnených opatrení										
Spolu	569									
z toho	odporúčania		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené ŠŠI		upozornenia		záväzný pokyn	
Počet	217		274		76		-		2	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	196	90,3	251	91,6	76	100	-	-	1	50

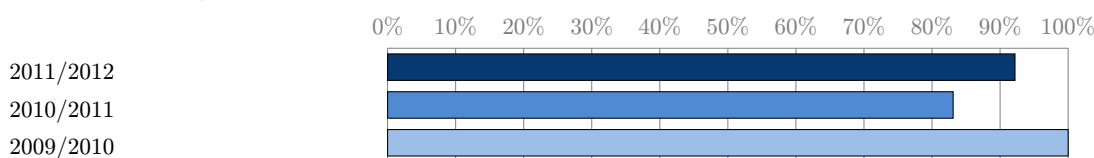
Uplatnené opatrenia smerovali najmä k odstráneniu nedostatkov týkajúcich sa:

- » spracovania ŠkVP, jeho prerokovania a zverejnenia,
- » organizácie vyučovania (spájanie žiakov z rôznych ročníkov na jednej vyučovacej hodine, prekročenie počtu poslucháčov v kurzoch v JŠ, dĺžka trvania prestávok),

- » vypracovania školského poriadku, jeho prerokovania v pedagogickej rade a v rade školy, zverejnenia a oboznamovania sa s ním,
- » zabezpečenia prípravy a realizácie maturitnej skúšky,
- » spĺňania kvalifikačných predpokladov a požiadaviek na výkon riadiacej funkcie,
- » vedenia pedagogickej a ďalšej dokumentácie (dokumentácia žiakov so ŠVVP, dvoj-jazyčná evidencia dokumentácie v školách s vyučovacím jazykom maďarským, zápis preberaného učiva z cudzieho jazyka nevedený v štátnom jazyku),
- » vydávania rozhodnutí riaditeľom školy,
- » systému vnútornej školskej kontroly,
- » činnosti metodických orgánov.

V značnej miere **akceptované odporúčania** a **väčšina splnených opatrení** mali priaznivý dopad na skvalitnenie podmienok realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu. **Neakceptovaním** a **nesplnením** uplatnených **opatrení** pretrvávala nedôslednosť v oblasti výkonu a účinnosti vnútornej školskej kontroly, negatívom bolo nesplnenie prijatých opatrení vo veci kvalifikačného predpokladu pre výkon riadiacej funkcie.

Graf 59 Akceptované/splnené opatrenia v % za školské roky

1.3.11 Kontrola plnenia opatrení v strednej odbornej škole

Celkovo bolo vykonaných **110** následných inšpekcí v **100** SOŠ, z toho bolo **71** v štátnych, **36** v súkromných, **3** v cirkevných. V **2** SOŠ boli NI vykonané dvakrát z dôvodu rozloženia termínov splnenia opatrení a v **8** školách boli vykonané opakovane z dôvodu pretrvávania zistených nedostatkov. Bolo uplatnených **778** opatrení, z toho **220** odporúčaní, **4** upozornenia, **412** opatrení prijatých kontrolovaným subjektom, **115** uložených školskou inšpekciou a **27** záväzných pokynov.

Splnenie **15** záväzných pokynov nebolo možné vzhľadom na predĺženie ich termínu do 30. 09. 2012 vyhodnotiť.

Tabuľka 10 Akceptácia/splnenie uplatnených opatrení

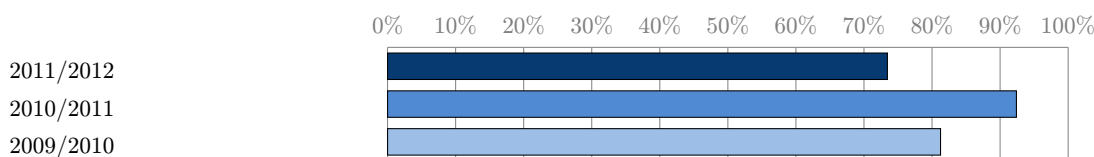
Prehľad uplatnených opatrení										
Spolu	778									
z toho	odporúčania		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené ŠŠI		upozornenia		záväzný pokyn	
Počet	220		412		115		4		27	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	182	82,7	372	90,3	86	74,8	4	100	12	44,4

Zistené nedostatky sa vyskytli najmä v/vo:

- » školských vzdelávacích programoch (ŠkVP), ktoré neboli v súlade so štátnym vzdelávacím programom (ŠVP),
- » organizácii vyučovania (nedodržanie dĺžky prestávok, prekročenie maximálneho počtu vyučovacích hodín),
- » vedení pedagogickej dokumentácie,
- » realizácii komisionálnych, záverečných a maturitných skúšok,
- » kvalifikačných požiadavkách pedagogických zamestnancov v riadiacej funkcii,
- » výkone štátnej správy v 1. stupni a rozhodovaní na neštátnych školách,
- » začleňovaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Negatívnym dopadom nesplnených opatrení bolo pretrvávajúce nedostatky v ŠkVP, v pedagogickej dokumentácii, vo vydávaných rozhodnutiach a v kontrolnej činnosti vedenia škôl. Zvlášť závažné nedostatky sa vyskytli v Súkromnej SOŠ, Budatínska 61, Bratislava, na základe ktorých hlavný školský inšpektor predložil zriaďovateľovi návrh na odvolanie riaditeľky školy.

Graf 60 Akceptované/splnené opatrenia v % za školské roky

1.3.12 Výrazne pozitívne zistenia a oblasti vyžadujúce zlepšenie

Výrazne pozitívne zistenia

- » stanovenie reálnych cieľov výchovy a vzdelávania orientovaných na kvalitnú odbornú prípravu žiakov
- » zabezpečenie priestorových podmienok zodpovedajúcich požiadavkám vyučovania študijných a učebných odborov
- » vybavenie škôl didaktickou technikou, vrátane informačno-komunikačných technológií
- » spolupráca s právnickými a fyzickými osobami pri zabezpečovaní praktického vyučovania
- » poskytovanie kvalitných služieb školy prostredníctvom výchovného poradenstva i prostredníctvom ponuky rozmanitej záujmovej činnosti pre žiakov
- » vypracovanie individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov pre integrovaných žiakov
- » zapojenie žiakov do národných a medzinárodných projektov

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- » vypracovanie učebných plánov v súlade s rámcovými učebnými plánmi príslušných štátnych vzdelávacích programov a so zadanými špecifickými aktuálnymi podmienkami výučby

- » vyhotovenie učebných osnov všetkých vyučovaných predmetov a ich rozpracovanie v rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom a učebným plánom školského vzdelávacieho programu
- » využívanie odborného a pedagogického potenciálu poradných orgánov riaditeľa školy na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu, na zabezpečenie účelne fungujúcich medzipredmetových vzťahov
- » vypracovanie celoškolskej stratégie na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti a stratégie prevencie negatívnych prejavov v správaní sa žiakov
- » zacielenie kontrolnej činnosti na rozvíjanie kompetencií žiakov v jednotlivých predmetoch
- » využívanie didaktickej techniky, vrátane prostriedkov informačno-komunikačných technológií vo vyučovacom procese
- » dôsledné uplatňovanie IVVP
- » vytváranie pracovných pozícií školských špeciálnych pedagógov v SOŠ
- » spolupráca rodičov so školou

1.3.13 Podnety a odporúčania

Riaditeľom stredných škôl

- » spolupracovať pri tvorbe školských vzdelávacích programov s regionálnymi komorami stavovských organizácií a zamestnávateľmi
- » vyhotoviť učebné plány v súlade s rámcovými učebnými plánmi príslušných štátnych vzdelávacích programov a spracovať v nich komplexne všetky aktuálne osobitosti s ohľadom na konkrétne podmienky a možnosti výučby
- » venovať pozornosť dôslednému vypracovaniu učebných osnov všetkých vyučovaných predmetov v rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom a učebným plánom školy
- » implementovať *Národný štandard finančnej gramotnosti* do školských vzdelávacích programov
- » rozpracovať v školskom vzdelávacom programe účinné vzdelávacie stratégie pre rozvíjanie čitateľskej gramotnosti smerom k učiteľom, žiakom aj rodičom
- » podporovať a následne cieľavedome využívať kompetencie predmetových komisií pri skvalitňovaní výchovno-vzdelávacieho procesu, pravidelne vyhodnocovať výsledky ich činnosti
- » zamerať ciele kontrolnej činnosti vo vyučovacom procese na využívanie dostupných učebných pomôcok, učebníc a didaktickej techniky, vrátane informačno-komunikačných technológií
- » zabezpečiť vzdelávanie integrovaných žiakov v súlade s ich špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami; zamerať kontrolu na proces v triedach s integrovanými žiakmi a na vypracovávanie ďalšej dokumentácie integrovaných žiakov
- » žiadať podľa potreby a úrovne dosahovaných vzdelávacích výsledkov rediagnostické vyšetrenie žiakov, ktorých závery správ diagnostických vyšetrení neobsahujú odporúčania na ich výchovu a vzdelávanie v SOŠ, prípadne odporúčania pre ZŠ sú už nepostačujúce

- »» dôsledne oboznamovať žiakov so zásadami prevencie negatívnych javov a vykonávať systematicky monitorovanie školského prostredia, pri zistení výskytu nežiaducich prejavov v správaní žiakov stanoviť postupy riešenia a pravidelne ich vyhodnocovať
- »» ustanoviť žiacku školskú radu, zabezpečiť komunikáciu a spoluprácu s jej členmi
- »» zaradiť do plánu kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov vzdelávacie aktivity s cieľom systematického rozvíjania finančnej a čitateľskej gramotnosti žiakov
- »» dodržiavať právne predpisy pri výkone štátnej správy v 1. stupni a v rozhodovaní v neštátnych školách

Zriaďovateľom

- »» podporovať vytváranie bezbariérového prostredia
- »» venovať pozornosť spolupráci škôl s regionálnymi komorami stavovských organizácií a zamestnávateľmi
- »» vytvárať personálne, priestorové a materiálno-technické podmienky na školskú integráciu
- »» zabezpečovať prostriedky na zlepšovanie materiálno-technického vybavenia škôl

Krajským školským úradom

- »» pri vzdelávaní pre získanie osvedčenia o spôsobilosti k výkonu funkcie predsedu predmetovej komisie venovať pozornosť oblasti opravy a hodnotenia písomnej formy internej časti maturitnej skúšky a oblasti hodnotenia ústnej formy internej časti maturitnej skúšky

Metodicko-pedagogickému centru

- »» zvýšiť ponuku odborného vzdelávania pre pedagogických zamestnancov v oblasti právnych predpisov týkajúcich sa integrácie žiakov formou kreditného vzdelávania (pre špeciálnych pedagógov, učiteľov, výchovných poradcov a riaditeľov škôl), zamerať ho na vyplňanie dokumentácie, vypracovávanie individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov, využívanie kompenzačných pomôcok a tréning stratégie učenia integrovaných žiakov
- »» rozšíriť pre koordinátorov prevencie a ostatných pedagogických zamestnancov ponuku vzdelávacích podujatí v oblasti preventívnych aktivít a riešenia problémov šikanovania
- »» zabezpečiť pre riadiacich zamestnancov a ďalšie skupiny pedagogických zamestnancov vzdelávanie obsahovo zamerané na tvorbu a realizáciu stratégie rozvoja finančnej gramotnosti a na tvorbu a realizáciu stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti
- »» kontinuálne vzdelávanie učiteľov orientovať na ich schopnosť efektívne využívať modernú didaktickú techniku a prostriedky informačno-komunikačných technológií vo vyučovacom procese

Štátnemu inštitútu odborného vzdelávania

- »» poskytovať odborné poradenstvo k tvorbe učebných osnov nových predmetov

Štátnemu pedagogickému ústavu

- »» poskytovať odborné poradenstvo k tvorbe učebných osnov nových predmetov

Školským zariadeniam výchovného poradenstva a prevencie

- » uvádzať jednoznačne druh postihnutia/narušenia a návrh na formu vzdelávania v správach z diagnostických vyšetrení
- » spolupracovať pri vypracovávaní individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov predovšetkým s tými školami, v ktorých nie je ustanovený školský špeciálny pedagóg

Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR

- » v školskom zákone jasne a zrozumiteľne definovať:
 - > žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia
 - > žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia patriaceho do kategórie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- » rozšíriť Metodický pokyn č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl o prílohu s názvom Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v strednej škole porovnateľne s prílohou, ktorá je obsahom metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy
- » v právnej norme určiť maximálny počet žiakov v skupine pri vyučovaní predmetu telesná a športová výchova
- » v právnej norme zadefinovať pre orgány miestnej štátnej správy v školstve možnosť úpravy výšky finančnej odmeny pre predsedov predmetových maturitných komisií pri zistení nedostatkov v ich práci
- » určiť v právnom predpise zodpovednosť riaditeľov stredných škôl za organizačné zabezpečenie externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky
- » odporučiť vysokým školám, ktoré pripravujú budúcich učiteľov, aby do svojich študijných programov zaradili obsah zameraný na rozvoj jednotlivých gramotností žiakov s osobitným zreteľom na rozvoj čitateľskej gramotnosti

1.4 Školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

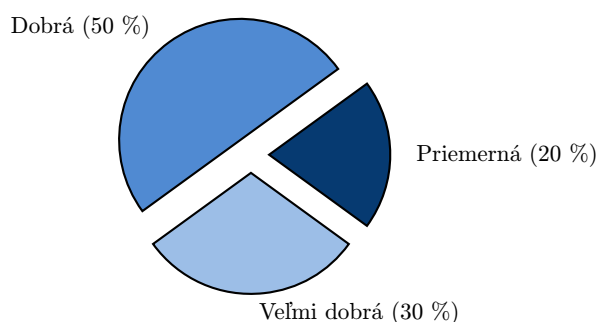
1.4.1 Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania na gymnáziu a v strednej odbornej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

Inšpekcie s cieľom zistiť stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania sa vykonali v **11** SŠ pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, a to na **1** G a v **10** SOŠ, čo predstavuje **57,89 %** z celkového počtu SŠ pre žiakov so ZZ v SR. Všetky školy boli štátne, s vyučovacím jazykom slovenským. Pre žiakov s telesným postihnutím bolo **5** škôl, pre žiakov so sluchovým postihnutím **2** školy a **4** školy pre žiakov s poruchami správania umiestnených v reedukačných centrách.

Riadenie školy

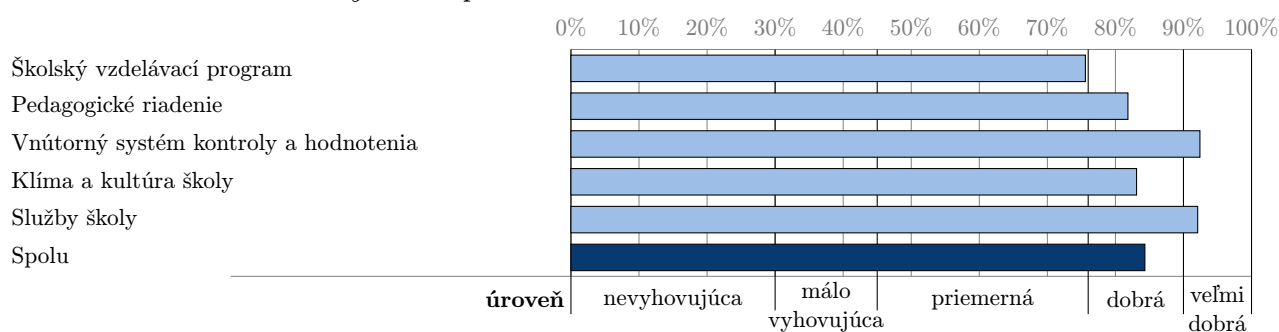
Veľmi dobré výsledky sa zistili na G v **pedagogickom riadení**, v oboch druhoch škôl v poskytovaných službách. Jednotlivé **ŠkVP** rešpektovali vzdelávací program podľa druhu ZZ, subjekty zapracovali osobitosti a podmienky výchovy a vzdelávania žiakov so ZZ. Priemernú úroveň dosiahlo vypracovanie ŠkVP v SOŠ. Pozitívom ŠkVP vo všetkých školách bolo jeho vypracovanie, zverejnenie, stanovenie vlastných cieľov, zapracovanie osobitostí výchovy a vzdelávania žiakov so ZZ, zaradenie špecifických predmetov do učebného plánu, vypracovanie organizácie prijímacieho konania a ukončovania štúdia. Negatívnym zistením v niektorých SOŠ bol nesúlad štruktúry ŠkVP s požiadavkami školského zákona, vo viacerých nedostatky v UP a UO. **Odbornosť vyučovania** na G bola zabezpečená na 100 %, v SOŠ celkovo na 85 %. Pedagogickú a ďalšiu **dokumentáciu** väčšinou viedli v súlade s právnymi normami, nedostatky sa vyskytli v rozhodovacom procese riaditeľov škôl, v nekompletnosti dokumentácie. Kritériá **prijímacieho konania** na G a v SOŠ sa prerokovali a zverejnili. V SOŠ pre žiakov s telesným postihnutím pri Inštitúte pre pracovnú a sociálnu rehabilitáciu občanov so zdravotným postihnutím v Bratislave bolo podmienkou prijatia žiakov povinné absolvovanie 5-dňovej poradne pre voľbu povolania v zariadení. Prijímanie žiakov do učebných odborov v reedukačných centrách sa konalo počas celého školského roka na základe rozhodnutia súdu o umiestnení žiaka do zariadenia. Výrazným negatívom v **3** SOŠ bolo prijatie žiakov bez preukázateľného zdravotného znevýhodnenia. Vo všetkých subjektoch sa **poradné orgány** zaoberali výchovno-vzdelávacími otázkami. **Kontrolný systém** bol prevažne funkčný. **Klímu a kultúru škôl** umocňovalo ich prostredie, v reedukačných centrách bolo prispôsobené potrebám prevýchovného procesu. Iba v 64 % škôl považovali pedagógovia za príznačnú vzájomnú dôveru a súdržnosť v kolektíve, angažovanosť a riadenie v demokratickom duchu. Prístup pedagógov k žiakom bol humánny, spolupráca s rodičmi

Graf 61 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti riadenia SOŠ pre žiakov so ZZ

bola na rozdielnej úrovni. Prínosom škôl bolo zapájanie žiakov do nemalého počtu školských a mimoškolských **aktivít**. Účasť žiakov na predmetových, športových a výtvarných olympiádach, či súťažiach priniesla neraz zjavné úspechy, a to aj v súťaži s intaktnými žiakmi. Poradenské **služby** žiakom, rodičom a pedagógom zabezpečovali výchovní poradcovia a odborní zamestnanci škôl priamo v škole (psychologické, logopedické, liečebno-pedagogické, rehabilitačné a iné), sprostredkovali im aj kontakt s poradenskými zariadeniami. Viac ako polovica všetkých žiakov bola ubytovaná v **internáte**, v **reedukačnom centre** alebo v **domove sociálnych služieb**. *Riadenie školy na G bolo na veľmi dobrej úrovni, v SOŠ na dobrej úrovni.*

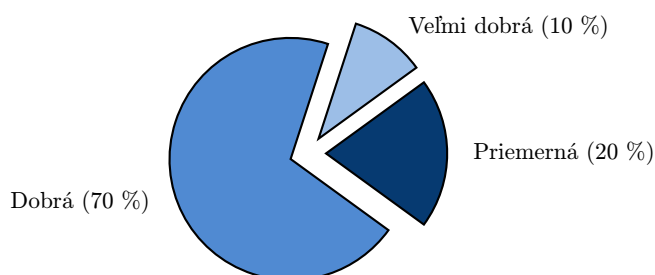
Graf 62 Riadenie školy v SOŠ pre žiakov so ZZ

Podmienky výchovy a vzdelávania

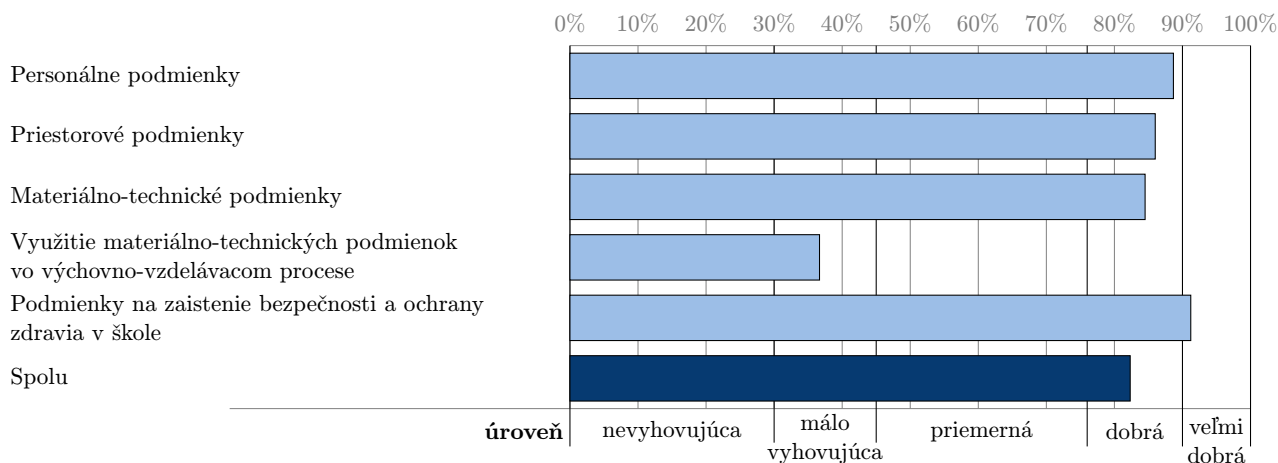
Riaditelia škôl spĺňali **kvalifikačné predpoklady** a požiadavky na výkon riadiacej funkcie, nedostatky sa prejavili v nesplnení kvalifikačných požiadaviek zástupcami riaditeľa. Vedenie škôl podporovalo externé vzdelávacie aktivity, metodické orgány väčšiny škôl sa podieľali na internom **vzdelávaní**. Školy mali prevažne primerané **priestorové podmienky**. Z piatich škôl pre žiakov s telesným postihnutím 4 vytvorili bezbariérové prostredie. Chýbali vhodné **učebné texty** na vyučovanie predmetov teoretického zamerania a odborný výcvik. Vybavenie **učebnými pomôckami** a funkčnou didaktickou a výpočtovou **technikou** bolo väčšinou vyhovujúce. Učebné pomôcky, stroje a nástroje sa využívali vo výchovno-vzdelávacom procese celkovo v 82 % škôl, didaktická technika len v 18 % škôl a pozornosť rozvíjaniu kľúčových kompetencií v oblasti digitálnej gramotnosti žiakov, napriek deklarovaniu v ŠkVP, nevenovali v žiadnej škole. **Kompenzačnými pomôckami** boli školy vybavené v primeranej miere, ale žiakom na hodinách neposkytli pomôcky, ktoré by im uľahčili prácu. **Školské poriadky** zahŕňali podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia. Školy väčšinou rešpektovali fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov, chránili ich bezpečnosť a zdravie, pričom predchádzali sociálno-patologickým javom. **Žiacka školská rada** bola ustanovená v 45 % škôl, ďalšie mali zriadenú **internátnu samosprávu**. Žiaci z G sa mohli **dopraviť do školy**

Graf 63 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti podmienok výchovy a vzdelávania v SOŠ pre žiakov so ZZ

školskými nízkopodlažnými autobusmi so špeciálnou úpravou pre invalidné vozíky. *Podmienky výchovy a vzdelávania na gymnáziu a v strednej odbornej škole boli na dobrej úrovni.*

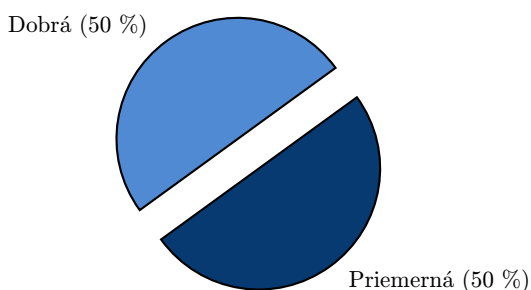
Graf 64 Podmienky školy v SOŠ pre žiakov so ZZ

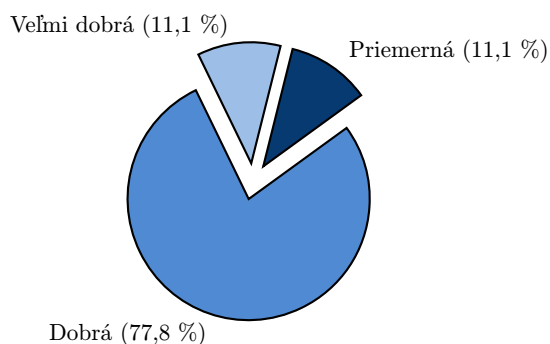
Stav a úroveň vyučovania a učenia sa

Proces sa kontroloval z hľadiska rozvíjania kľúčových kompetencií vo vyučovaní učiteľom a v učení sa žiakov na **G** na **23** vyučovacích hodinách, v **SOŠ** na **106** vyučovacích hodinách.

Graf 65 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v predmetoch teoretického vzdelávania v SOŠ pre žiakov so ZZ

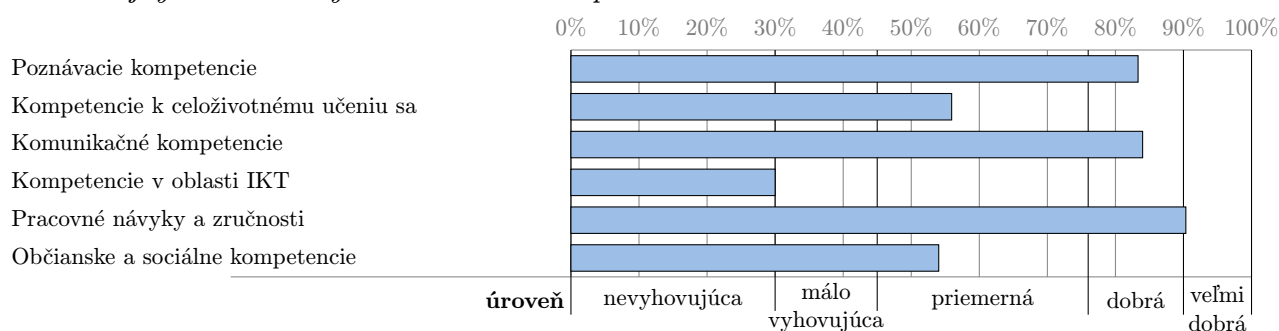
Graf 66 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v predmetoch praktickej prípravy v SOŠ pre žiakov so ZZ

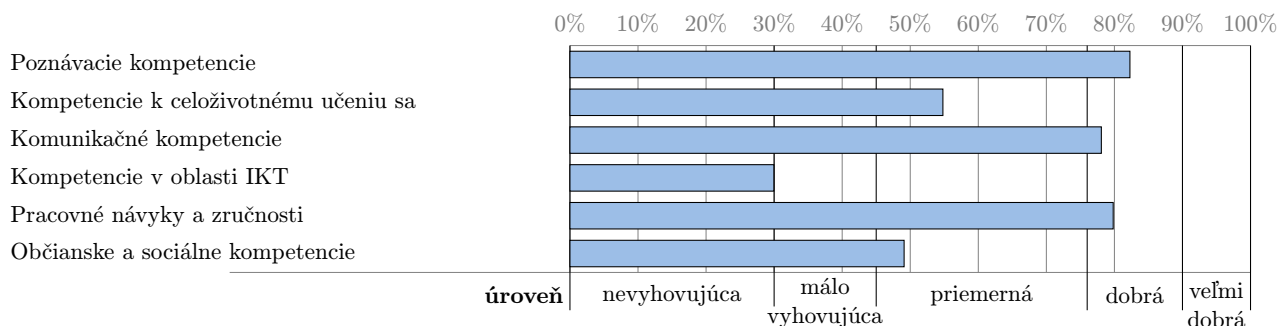
Kontrola priebehu a výsledkov výchovy a vzdelávania v študijných a učebných odboroch teoretického aj praktického vyučovania ukázala, že **najlepšie** výsledky školy dosahovali v upevňovaní a rozvíjaní pracovných návykov a zručností, a to najintenzívnejšie v predmetoch praktickej prípravy. **Dobré** výsledky dosiahlo G aj v rozvíjaní poznávacích a komunikačných kompetencií žiakov. **Priemerné** výsledky sa dosiahli v oboch druhoch škôl v rozvíjaní kompetencií žiakov k celoživotnému učeniu sa, občianskych a sociálnych kompetencií. **Najslabším** článkom, zvlášť na G, bol rozvoj kompetencií žiakov v oblasti IKT. Učitelia väčšinou oboznámili žiakov s **cieľmi** vyučovania, úroveň pochopenia a osvojenia poznatkov zisťovali prostredníctvom **spätnej väzby**, učebné témy boli v súlade s učebnými osnovami. K žiakom pristupovali **individuálne** vo väčšine škôl, nedostatočne diferencovali úlohy a činnosti, na 8 % hodín sa využila pomoc **asistenta učiteľa** (osobného asistenta). K úspešnosti vzdelávacieho

procesu prispelo zrozumiteľné **sprístupňovanie poznatkov**, zadávanie aplikačných úloh, úloh na rozvoj porozumenia a kritického myslenia. Na väčšine sledovaných hodín žiaci používali kompenzačné **pomôcky**, predovšetkým vlastné. Využívanie učebných pomôcok bolo najmenšie na G, najväčšie v praktickej príprave SOŠ. Využívanie didaktickej techniky vrátane IKT bolo nedostatočné vo všetkých školách. Chybné odpovede a činnosti žiakov sa vždy nevyužili na spoločné hľadanie správnych riešení. Zlepšenie si vyžaduje výber praktických činností, ktoré umožňujú žiakom prejsť vlastnú **tvorivosť**. Niektorí učitelia používali **klasické formy vyučovania**, frontálny výklad, samostatnú prácu, chýbala rôznorodosť, častejšia práca s textom. Žiakov prevažne **hodnotili slovne**, menej klasifikovali, ojedinele príliš benevolentne, zriedka podnecovali žiakov na sebahodnotenie a hodnotenie výkonov spolužiakov. V niektorých školách sa výrazne rozvíjali **komunikačné kompetencie** žiakov, v iných sa nemohla prejsť ich aktivita, len zriedka boli vedení k aktívnemu vyjadrovaniu sa a k práci s textom. **Pozitívom** bolo používanie posunkovej reči zo strany učiteľov aj žiakov s ťažkým sluchovým postihnutím. Na niektorých hodinách cudzieho jazyka učitelia žiakov nepodnecovali k rozprávaniu, mnoho času venovali písaniu cudzojazyčných výrazov na tabuľu a ich prekladu. **Nedostatkom** vyučovacích hodín **špecifického predmetu komunikačné zručnosti** bolo spojenie žiakov z viacerých odborov a nedostatočná diferenciacia úloh podľa stupňa postihnutia. Žiaci pracovali prevažne so záujmom, aktívne, sústredene, vyjadrovali sa kultúrovane. Veľký dôraz sa kládol na dodržiavanie **správnych postupov** pri práci a pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia. **Pracovné návyky** sa rozvíjali temer na všetkých hodinách, učitelia viedli žiakov k správnym postupom pri práci, najvýraznejšie v praktickej príprave. **Tímová práca** sa na vyučovaní uplatňovala zriedkavejšie (celkovo na 39 % hodín), častejšia bola príležitosť na prezentovanie postojov, názorov a skúseností žiakov. **Atmosféra** na vyučovaní bola priaznivá. *Stav a úroveň vyučovania a učenia sa predmetov všeobecného vzdelávania na gymnáziu boli na priemernej úrovni, v strednej odbornej škole v študijných a učebných odboroch na dobrej úrovni.*

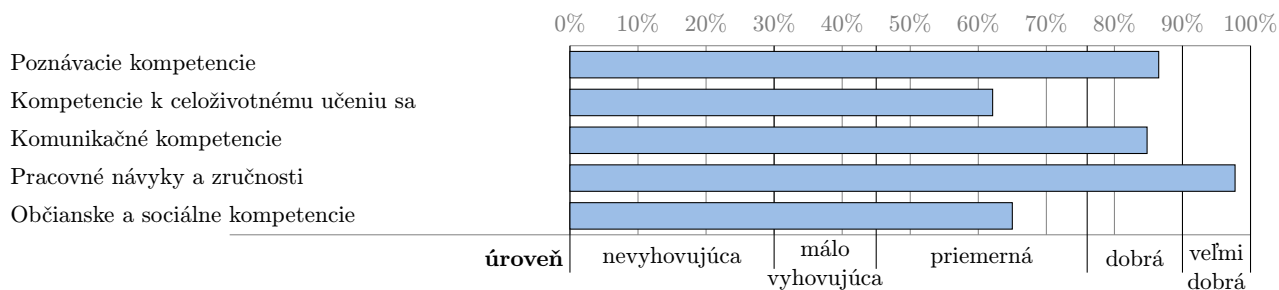
Graf 67 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v predmetoch všeobecného vzdelávania v študijných a v učebných odboroch v SOŠ pre žiakov so ZZ

Graf 68 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v predmetoch odborného teoretického vzdelávania v študijných a v učebných odboroch v SOŠ pre žiakov so ZZ

Graf 69 Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v predmetoch praktickej prípravy v študijných a v učebných odboroch v SOŠ pre žiakov so ZZ

1.4.2 Kontrola plnenia opatrení

Následné inšpekcie sa vykonali v **22** štátnych ZŠ pre žiakov so ZZ, prevažne v špeciálnych základných školách. V **21** subjektoch sa vykonali následné inšpekcie po komplexnej inšpekcii, v **1** po následnej inšpekcii. Uložilo sa **125** opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

Tabuľka 11 Akceptácia/splnenie uplatnených opatrení

Prehľad uplatnených opatrení										
Spolu	125									
z toho	odporúčania		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené ŠŠI		upozornenia		záväzný pokyn	
Počet	55		61		8		-		1	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	54	98,2	61	100	8	100	-	-	1	100

Riaditelia kontrolovaných škôl (okrem jedného) akceptovali a splnili všetky uplatnené opatrenia. Zistené nedostatky sa **najčastejšie** vyskytli v/vo:

- » výkone štátnej správy v 1. stupni (vydávanie rozhodnutí),
- » absenciou informovaného súhlasu zákonných zástupcov,
- » vypracovaní školského vzdelávacieho programu a školského poriadku, ich zverejnení,
- » prekročení maximálneho povoleného počtu žiakov v triedach a v skupinách,
- » prerokovaní školských dokumentov v pedagogickej rade a v rade školy,

- » formálnej kontrolnej činnosti vedenia škôl,
- » nekompletnosti dokumentácie žiakov, nepovolených opravách v pedagogickej dokumentácii a jej vyplňaní trvalým spôsobom,
- » využívaní názorných učebných pomôcok, didaktickej techniky, informačných a komunikačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese,
- » diferencovaní úloh a činností žiakom s ohľadom na ich rozdielne vzdelávacie schopnosti a zručnosti,
- » rozvíjanie hodnotiacich, sebahodnotiacich a sociálnych kompetencií žiakov.

Akceptácia a splnenie uplatnených **opatrení** sa pozitívne premietli do riadiacej činnosti, zlepšenia právneho vedomia zamestnancov škôl, do podmienok výchovy a vzdelávania, rešpektovania psychohygieny žiakov a ich ŠVVP, do skvalitnenia výchovno-vzdelávacieho procesu a rozvíjania kompetencií žiakov. **Neakceptovanie odporúčania**, poukazujúceho na nízku úroveň odbornosti výchovy a vzdelávania, fixovalo stav zistený pri komplexnej inšpekcii.

1.4.3 Výrazne pozitívne zistenia a oblasti vyžadujúce zlepšenie

Výrazne pozitívne zistenia

- » stanovenie vlastných cieľov vzdelávania v školskom vzdelávacom programe
- » vnútorný systém hodnotenia a klasifikácie žiakov, hodnotenia zamestnancov
- » organizácia aktivít spoločenského, kultúrneho, športového a tvorivého charakteru, účasť na olympiádach a súťažiach, záujmová činnosť v internáte
- » predchádzanie sociálno-patologickým javom, riešenie ich príznakov (najmä v reedukačných centrách), dôraz na bezpečnosť pri práci počas vyučovania, aj v mimovyučovacom čase
- » využívanie alternatívnych foriem komunikácie
- » rozvíjanie pracovných návykov a zručností žiakov s postihnutím v praktickom vyučovaní

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- » výkon štátnej správy v 1. stupni v SOŠ
- » prijímanie žiakov len na základe preukázateľného zdravotného znevýhodnenia
- » rozpracovanie učebných osnov v rozsahu stanovenom školským učebným plánom
- » vyučovanie bez spájania žiakov jednotlivých ročníkov a žiakov študijných a učebných odborov
- » podieľanie sa metodických orgánov na internom vzdelávaní pedagogických zamestnancov
- » bariérové prostredie SOŠ (aj pre žiakov s telesným postihnutím)
- » využívanie učebníc, didaktickej techniky a informačno-komunikačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese
- » zaraďovanie rozdielnych činností vzhľadom na odlišné vzdelávacie možnosti jednotlivcov
- » rozvíjanie hodnotiacich a sebahodnotiacich kompetencií žiakov
- » rozvíjanie tímovej spolupráce žiakov

1.4.4 Podnety a odporúčania

Riaditeľom základných a stredných škôl pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

- »»» dodržiavať právne predpisy pri tvorbe a revidovaní školského vzdelávacieho programu, vnútorných školských dokumentov, pri prijímaní žiakov a výkone štátnej správy v 1. stupni
- »»» zabezpečiť odbornosť vyučovania
- »»» venovať v kontrolnej činnosti väčšiu pozornosť hodnoteniu žiakov učiteľmi, rozvíjaniu hodnotiacich a sebahodnotiacich kompetencií žiakov, uplatňovaniu tímovej práce a rozvíjaniu kľúčových kompetencií v oblasti digitálnej gramotnosti
- »»» sledovať vydávanie učebníc najmä odborných predmetov, následne aktualizovať fond učebníc
- »»» spolupracovať so strednými školami podobného typu pre intaktných žiakov za účelom získavania a výmeny odborných skúseností pri vzdelávaní žiakov v rovnakom alebo príbuznom študijnom/učebnom odbore, prijímať žiakov len na základe preukázateľného zdravotného znevýhodnenia

Zriaďovateľom

- »»» zabezpečiť rokovaniaми s MŠVVaŠ SR finančné a materiálno-technické podmienky na zriaďovanie oddelení v zmysle § 122 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čo by pomohlo diferenciacii reedukačných centier v rámci Slovenska a vytvoril sa predpoklad na ich diferencované reedukačné pôsobenie (zvýšená starostlivosť, ochranný režim, otvorený režim)

1.5 Základné umelecké školy

1.5.1 Kontrola plnenia opatrení

Následné inšpekcie sa vykonali v **3** ZUŠ, z nich bola **1** súkromná. Dve následné inšpekcie sa vzťahovali na tematickú, jedna na následnú inšpekciu. V kontrolovaných školách sa celkovo uplatnilo **21** opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

Tabuľka 12 Akceptácia/splnenie uplatnených opatrení

Prehľad uplatnených opatrení								
Spolu	21							
z toho	odporúčania		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené ŠŠI		upozornenia	
Počet	6		13		2		-	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	4	66,6	8	61,5	2	100	-	-

Riaditelia kontrolovaných ZUŠ z celkového počtu uplatnených opatrení akceptovali a splnili **14** (66,6 %), neakceptovali a nespĺnili **7** opatrení (33,4 %).

Prevládajúce nedostatky zistené pri inšpekciách boli prevažne v/vo:

- » školských vzdelávacích programoch,
- » nedodržiavaní učebných plánov,
- » neplnení učebných osnov,
- » neuvádzaní časovej dotácie voliteľných predmetov,
- » školských poriadkoch,
- » ročnom pláne kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov.

Splnením opatrení bolo zabezpečené dodržiavanie UP, UO z predmetov hudobného odboru, ktoré boli vypracované v súlade so ŠVP. **Nesplnením** uplatnených **opatrení** pretrváva nepriaznivý stav v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov.

1.6 Centrá voľného času

1.6.1 Kontrola plnenia opatrení

Inšpekcie s cieľom zistiť stav a úroveň odstránenia zistených nedostatkov v CVČ sa vykonali v **39** centrách, z toho bolo **28** štátnych, **3** cirkevné a **8** súkromných. S výchovným jazykom slovenským bolo **35** CVČ a **4** boli s výchovným jazykom slovenským a maďarským. V **39** subjektoch sa vykonali následné inšpekcie po tematickej a v **2** po následnej inšpekcii. ŠŠI zamerala kontrolu na akceptovanie a splnenie **206** uplatnených opatrení.

Tabuľka 13 Akceptácia/splnenie uplatnených opatrení

Prehľad opatrení uplatnených ŠŠI											
Spolu	206										
z toho	odporúčania			opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené ŠŠI		upozornenia		záväzný pokyn	
Počet	66			96		30		14		-	
z toho	akceptované	%	neaktuálne	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	56	86	1	89	93	30	100	8	57	-	-

Opatrenia smerovali k odstráneniu nedostatkov týkajúcich sa:

- »» splňania kvalifikačných predpokladov a požiadaviek na výkon riadiacej funkcie,
- »» stanovenia základného úväzku vedúceho zamestnanca,
- »» vyhotovenia výchovného programu, výchovného plánu, výchovných osnov,
- »» vypracovania školského poriadku,
- »» ustanovenia pedagogickej rady a rady školského zariadenia,
- »» vedenia pedagogickej a ďalšej dokumentácie (triedne knihy, rozvrhy pravidelnej týždennej záujmovej činnosti),
- »» dodržania vekovej hranice prijímaných osôb do záujmových útvarov,
- »» dodržania stanovenej dĺžky trvania priamej výchovnej činnosti,
- »» dodržania zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchovno-vzdelávacej činnosti v ZÚ.

Z celkového počtu **206** uplatnených opatrení riaditelia CVČ **akceptovali** a **splnili** **175**, čo predstavuje **91 %**. Splnením prevažnej väčšiny opatrení sa posilnilo ich právne vedomie a vytvorili sa predpoklady pre skvalitnenie práce v oblasti pedagogického riadenia. Riadiaci zamestnanci, ktorí neabsolvovali prípravu vedúcich pedagogických zamestnancov, sa na vzdelávanie prihlásili. Riaditelia zabezpečili dodržanie stanovenej dĺžky trvania priamej výchovnej činnosti ZÚ, bezpečnosť a ochranu zdravia členov pri činnostiach ZÚ, dodržanie vekovej hranice prijímaných osôb v súlade s platným právnym predpisom. Prínosom pre výchovno-vzdelávaciu prácu CVČ bolo dopracovanie jednotlivých častí výchovného programu, vyhotovenie výchovného plánu i výchovných osnov. Riaditeľmi realizovaná kontrola príslušnej pedagogickej a ďalšej dokumentácie viedla k odstráneniu nedostatkov, ktoré súviseli s fiktívnym vedením triednych kníh, s nepravidelnou a s neprehľadnou evidenciou dochádzky. Zriadením pedagogických rád školských zariadení i vypracovaním ich rokovacích poriadkov

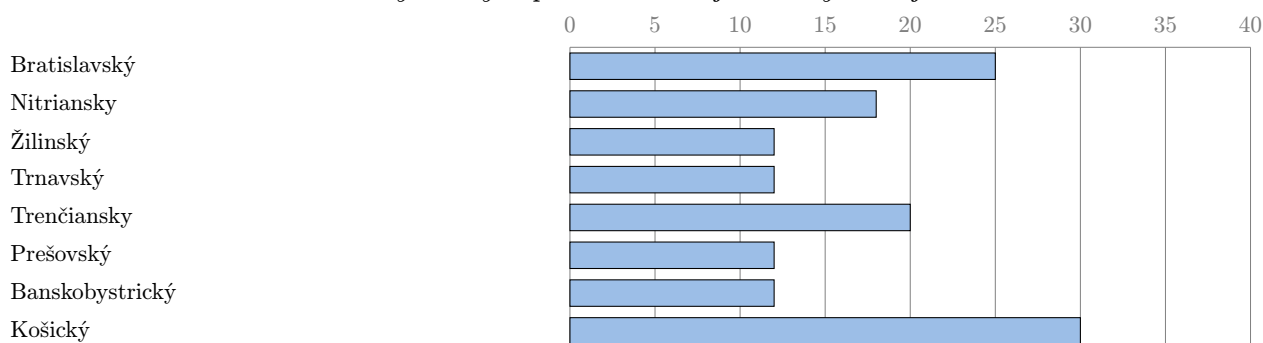
sa zlepšila spolupráca pedagogických zamestnancov pri riešení aktuálnych úloh. **Neakceptovanie 9 % opatrení** riaditeľmi CVČ malo negatívny dopad na úroveň dopracovania výchovných programov a vedenia pedagogickej dokumentácie. Takmer polovica zriaďovateľov, ktorým boli zaslané upozornenia na nedodržanie právnych predpisov, písomne Štátnu školskú inšpekciu neinformovala v určenom termíne o stave riešenia zistených nedostatkov. Z tohto dôvodu budú v týchto subjektoch vykonané opätovne následné inšpekcie.

2 Podania vybavované ŠŠI

Počet sťažností a čas potrebný na ich vybavenie

V období od **01. 09. 2011** do **31. 08. 2012** bolo do centrálnej evidencie kancelárie hlavného školského inšpektora doručených **450** podaní, z toho **418** smerovalo voči školám a školským zariadeniam. Z uvedeného počtu bolo **277** klasifikovaných ako **sťažnosť**, z nich prešetrených bolo **141**. Činnosť súvisiaca s prešetrovaním a vybavovaním všetkých sťažností si vyžiadala spolu cca **4 000** hodín.

Graf 70 Počet sťažností vybavených prešetrovaním v jednotlivých krajoch SR

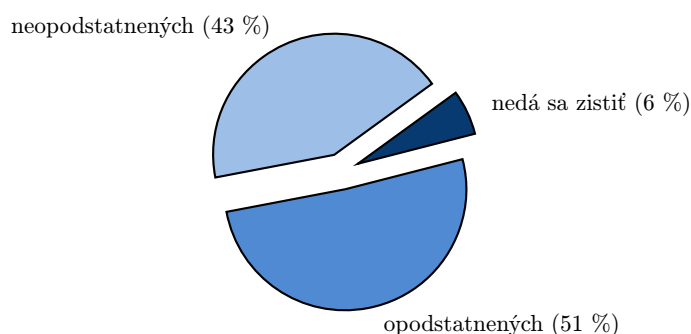
Tabuľka 14 Počet sťažností podľa jednotlivých druhov škôl

	MŠ			ZŠ			SŠ			INÉ			spolu		
Podania spolu	43			229			121			25			418		
z toho sťažnosti	23			157			82			15			277		
Sťažnosti PVP	12			74			45			10			141		
Opodstatnenosť sťažností	O	N	NZ	O	N	NZ	O	N	NZ	O	N	NZ	O	N	NZ
Počet	7	4	1	38	32	4	23	21	1	4	4	2	72	61	8

Legenda: O – opodstatnená; N – neopodstatnená; NZ – opodstatnenosť sa nedala zistiť; PVP – priamo vybavené prešetrovaním.

Opodstatnenosť sťažností

Zo **141** prešetrovaných sťažností bolo **72 opodstatnených (51 %)**, v minulom školskom roku 53 %) a **61 neopodstatnených (43 %)**, v minulom školskom roku 45 %). Pri ostatných sťažnostiach sa opodstatnenosť nedala zistiť, príp. sťažovateľ požiadal o zastavenie prešetrovania sťažnosti, takže sa jej opodstatnenosť nevykazovala. Dlhodobý priemer predstavuje cca 50-percentná opodstatnenosť prešetrovaných sťažností.

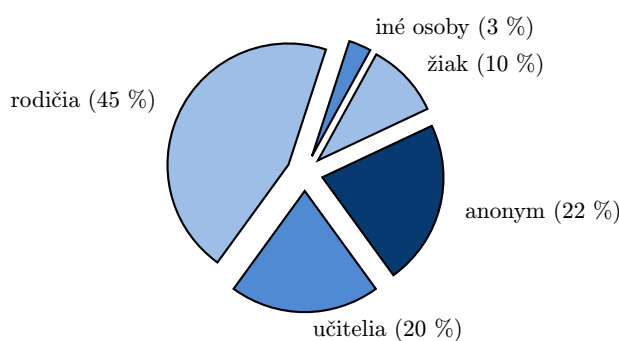
Graf 71 *Percento opodstatnených sťažností v jednotlivých druhoch škôl***Tabuľka 15** *Percento opodstatnených sťažností v jednotlivých druhoch škôl*

Druh školy	Šk. rok 2011/2012	Šk. rok 2010/2011	Šk. rok 2009/2010
Materské školy	58 %	90 %	27 %
Základné školy	51 %	49 %	50 %
Stredné školy	51 %	49 %	54 %

Anonymné sťažnosti sa v súlade so zákonom č. 9/2010 Z. z. odkladali, ak však poukazovali na závažné nedostatky, Štátna školská inšpekcia ich využívala ako podnet na vykonávanie inšpekcií.

Pisatelia podaní

Z podávateľov boli najviac zastúpení rodičia, na druhom mieste anonymní pisatelia, na treťom pedagogickí zamestnanci a na štvrtom mieste žiaci. Zvyšné podania zaslali iné osoby (inštitúcie, nepedagogickí zamestnanci, starí rodičia a pod.). Údaje o podávateľoch sa týkali všetkých podaní, ktoré boli doručené do centrálnej evidencie Štátnej školskej inšpekcie ako sťažnosti, bez ohľadu na to, ako ich Štátna školská inšpekcia dodatočne klasifikovala a akým spôsobom ich vybavovala.

Graf 72 *Percentuálny pomer podávateľov sťažností*

Osoby, proti ktorým podania smerujú

Najviac podaní smerovalo proti riaditeľom škôl, čo je spôsobené aj tým, že riaditelia priamo zodpovedajú za veci, ktoré rodičovská verejnosť vníma veľmi citlivo (prijímanie do škôl, ukladanie závažnejších výchovných opatrení, klasifikácia správania a pod.); druhou

najpočetnejšou skupinou boli učitelia. Jednou z príčin podávania sťažností na riaditeľov škôl je aj neriešenie konfliktných situácií medzi učiteľmi a rodičmi, resp. učiteľmi a žiakmi.

Tabuľka 16 *Osoby, proti ktorým podania smerujú*

Osoby	Počet	Percento
Riaditelia	304	68 %
Učitelia	131	29 %
Školskí inšpektori	37	8 %
Iné osoby	10	2 %

Poznámka:

1. Súčet osôb, proti ktorým podania smerujú, je vyšší ako celkový počet podaní, pretože niektoré z nich smerujú proti viacerým osobám (napr. proti riaditeľovi aj proti učiteľovi). Percento sa vypočítavalo zo všetkých podaní, ktoré boli podávateľom označené ako sťažnosť, bez ohľadu na to, ako ich Štátna školská inšpekcia dodatočne klasifikovala a akým spôsobom ich vybavovala.
2. Pri podaniach na školských inšpektorov išlo zväčša o nespokojnosť s prešetrovaním pôvodnej sťažnosti.
3. Inými osobami boli napr. funkcionári zriaďovateľov, predsedovia rád škôl a pod.

Podania z hľadiska odosielateľa, resp. odstupujúceho orgánu

Tabuľka 17 *Podania z hľadiska odosielateľa, resp. odstupujúceho orgánu*

Odosielateľ	Sťažovateľ	MŠVVaŠ SR	Zriaďovateľ	Iný subjekt
Počet	354 (78 %)	57 (13 %)	27 (7 %)	12 (2 %)

Poznámka:

1. V stĺpci iný subjekt sú započítané podania odstúpené napr. od inšpektorátu práce, útvarov Policajného zboru SR, Úradu vlády SR, regionálneho úradu verejného zdravotníctva a pod.

Najčastejšie príčiny podávania sťažností (oproti predchádzajúcim rokom neprišlo k podstatným zmenám)

Materské školy

Námietky smerujúce proti riaditeľkám materských škôl:

- » neprijatie dieťaťa do materskej školy, nejednoznačné kritériá na prijímanie, nedostatky vo vybavovaní sťažností rodičov, nevhodná komunikácia s učiteľkami, neriešenie nevhodného správania detí, nedostatky v organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu, nezabezpečenie dozoru.

Námietky smerujúce proti učiteľkám materských škôl:

- » nevhodná komunikácia s rodičmi, zanedbávanie dozoru, nepedagogický prístup k deťom, používanie fyzických trestov, nekvalitný výchovno-vzdelávací proces.

Základné školy

Námietky smerujúce proti riaditeľom škôl:

- »» nedostatky v školskom vzdelávacom programe, neobjektívna klasifikácia správania, ukladanie výchovných opatrení, neinformovanie zákonného zástupcu o zhoršenom prospechu alebo správaní žiaka, neodučenie hodín, nedostatky pri realizácii komisionálnych skúšok (zloženie komisie, úlohy v rozpore s učebnými osnovami, kumulácia najnáročnejších javov v úlohách), nedostatky v organizácii vyučovania, porušenie psychohygienických zásad pri tvorbe rozvrhu hodín, nedostatky v správnom konaní (vydanie rozhodnutia v rozpore so zákonom, nevydanie rozhodnutia v prípadoch, kde to zákon ustanovuje), nezabezpečenie odbornosti vyučovania ako dôsledok prijímania zamestnancov bez odbornej a pedagogickej spôsobilosti, nesprávne prešetrovanie a vybavovanie sťažností rodičov, resp. ich neprešetrovanie, neriešenie aj vážnych prípadov šikanovania a iného agresívneho správania v škole, neriešenie problémov, ktoré spôsobujú žiaci s poruchami správania – nevyužívanie možností, ktoré poskytuje nový školský zákon, nevhodná komunikácia s rodičmi, nevhodná komunikácia s pedagogickými zamestnancami.

Námietky smerujúce proti učiteľom:

- »» neobjektívna klasifikácia prospechu, nízka úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, sčasti alebo úplne neodučené hodiny, nevhodná komunikácia s rodičmi, nepedagogický prístup (psychický nátlak, fyzické tresty, nadávky, ponižovanie žiakov), neinformovanosť rodičov o podstatnom zhoršení prospechu, neriešenie šikanovania, vyberanie peňazí od žiakov.

Stredné školy

Námietky smerujúce proti riaditeľom škôl:

- »» nedostatky v školskom vzdelávacom programe, nekvalitná výučba (osobitne cudzích jazykov), klasifikácia správania, ukladanie výchovných opatrení, najmä porušovanie zákona pri vylúčení žiaka zo štúdia, neodučené hodiny, nezabezpečenie odbornej praxe, neinformovanie rodiča neplnoletého žiaka o podstatnom zhoršení prospechu alebo správania, nedostatky v správnom konaní (nevydanie rozhodnutia, vydanie chybného rozhodnutia), komisionálne skúšky (zloženie komisie, náročnosť úloh, trvanie skúšky), neakceptovanie záverov psychologického, prípadne špeciálnopedagogického vyšetrenia, neriešenie šikanovania a iných foriem agresívneho správania žiakov, vyberanie peňazí od rodičov proti ich vôli (na nákup učebných pomôcok, na údržbu a pod.), protiprávne spoplatňovanie štúdia na štátnych školách.

Námietky smerujúce proti učiteľom:

- »» nízka úroveň vyučovania, neobjektívna klasifikácia prospechu, neobjektívna klasifikácia na ústnych a písomných maturitných skúškach, neplnenie učebných osnov, sčasti alebo úplne neodučené hodiny, nepedagogický prístup k žiakom (nadávky, psychický nátlak), nezohľadňovanie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov.

Poznámka:

1. Sťažnosti proti učiteľom v niektorých prípadoch ŠŠI prešetrovala z dôvodu, že smerovali súčasne aj proti riaditeľovi školy, alebo autori podaní spochybňovali objektivitu riaditeľov pri vybavovaní, resp. uvádzali, že riaditelia v ich sťažnosti nekonali.

Nadalej sú podávané sťažnosti súvisiace s ukončovaním štúdia na stredných školách. Opodstatnené sťažnosti v niektorých prípadoch potvrdzujú neobjektívnosť klasifikácie a naznačujú minimálne pochybnosť o nezáujatosti učiteľov. Vzrastá tiež počet sťažností týkajúcich sa násilia v škole a najmä jeho neriešenia alebo nedostatočného riešenia a neprijatia adekvátnych opatrení. V posledných rokoch sa čoraz častejšie vyskytujú sťažnosti týkajúce sa zneužívania internetu a mobilných telefónov, čím dochádza k porušovaniu práv učiteľov i žiakov.

Kvantifikácia prijatých opatrení a pozitívne zmeny, ktoré nastali na základe prešetrenia sťažností

Riaditelia škôl (školských zariadení) na základe stanovenia opodstatnenosti sťažností prijali cca **300** opatrení, v rámci ktorých nastali najmä nasledujúce pozitívne zmeny:

- » odstránenie nedostatkov v školskom vzdelávacom programe,
- » zmena organizácie vyučovania,
- » výmena vyučujúceho,
- » zmena klasifikácie prospechu,
- » zrušenie výsledku komisionálnej skúšky a jej zopakovanie za prítomnosti školského inšpektora,
- » zopakovanie ústnej formy internej časti maturitnej skúšky,
- » zmena klasifikácie správania,
- » zrušenie výchovného opatrenia uloženého v rozpore so zákonom,
- » úprava školského poriadku,
- » zrušenie výkonu nesprávnych rozhodnutí riaditeľov, ktoré porušovali práva žiakov,
- » skvalitnenie práce riaditeľov škôl v oblasti kontroly dodržiavania právnych predpisov a vybavovania sťažností občanov,
- » vyriešenie problémov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu,
- » zintenzívnenie kontroly zo strany riaditeľov škôl ako prevencia voči nedostatkom,
- » zabránenie opakovaniu nedostatkov, prehĺbovanie právneho vedomia učiteľov i riaditeľov škôl.

3 Prílohy

3.1 Počet vykonaných inšpekcií z hľadiska zriaďovateľa a druhu inšpekcie

		ŠIC BA			ŠIC TT			ŠIC TN			ŠIC NR			ŠIC ZA			ŠIC BB			ŠIC PO			ŠIC KE			Spolu za SR			
		Š	S	C	Š	S	C	Š	S	C	Š	S	C	Š	S	C	Š	S	C	Š	S	C	Š	S	C	Š	S	C	Spolu
MŠ	KI	10	0	0	9	0	2	32	0	0	25	0	2	9	0	1	32	0	1	10	1	2	16	0	1	143	1	9	153
	TI	8	0	0	10	0	0	20	0	0	17	0	1	9	0	0	6	0	0	12	0	0	4	0	0	86	0	1	87
	II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1
	NI	6	7	0	19	3	2	10	1	0	33	0	0	12	1	0	34	6	0	26	3	0	31	3	1	171	24	3	198
	Spolu	24	7	0	38	3	4	62	1	0	75	0	3	30	1	1	72	6	1	48	4	2	52	3	2	401	25	13	439
ZŠ	KI	8	0	2	10	0	0	18	0	2	19	0	1	21	0	0	34	1	2	17	0	2	20	1	1	147	2	10	159
	TI	33	1	3	44	0	2	43	0	2	34	0	1	39	1	4	28	1	2	31	0	1	19	0	1	271	3	16	290
	II	10	0	0	12	0	0	10	0	0	16	0	1	11	0	0	23	1	2	7	0	0	15	1	1	104	2	4	110
	NI	17	3	3	57	0	1	54	1	0	43	0	5	34	1	2	36	4	1	49	1	5	35	2	3	325	12	20	357
	Spolu	68	4	8	123	0	3	125	1	4	112	0	8	105	2	6	121	7	7	104	1	8	89	4	6	847	19	50	916
G	KI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TI	8	3	6	5	1	1	8	1	0	12	2	2	8	1	3	9	3	5	6	2	6	10	2	4	66	15	27	108
	II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	NI	4	7	3	3	0	1	3	3	1	5	1	3	6	0	2	3	3	0	4	2	4	8	0	0	36	16	14	66
	Spolu	12	10	9	8	1	2	11	4	1	17	3	5	14	1	5	12	6	5	10	4	10	18	2	4	102	31	41	174
SOŠ	KI	5	1	0	3	0	0	5	0	0	4	1	0	6	0	0	8	0	0	4	1	0	5	2	1	40	5	1	46
	TI	21	6	1	13	5	2	15	6	3	21	6	1	23	5	0	17	3	0	18	6	2	24	4	1	152	41	10	203
	II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	2	0	3
	NI	10	9	0	13	4	0	11	6	0	5	2	0	6	5	1	7	5	0	12	1	1	7	4	1	71	36	3	110
	Spolu	36	16	1	29	9	2	31	12	3	30	9	1	35	11	1	32	8	0	35	9	3	36	10	3	264	84	14	362
Konzervatóriá	KI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TI	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	2	4
	II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	NI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2	2	0	4
Školy pre žiakov so ŠVVP	KI	4	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0	11	0	0	11
	TI	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
	II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	NI	5	0	0	5	0	0	3	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	1	0	0	3	0	0	23	0	0	23
	Spolu	10	0	0	6	0	0	3	0	0	3	0	0	4	0	0	5	0	0	2	0	0	4	0	0	37	0	0	37
ZUŠ	KI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	2
	II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	NI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	1	0	3
	Spolu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	1	0	4	1	0	5	
JŠ	KI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	2
	II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	NI	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0	0	3
	Spolu	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	4	1	0	5	
CVC	KI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	NI	3	0	0	3	1	0	3	0	2	8	0	1	6	0	0	3	3	0	2	1	1	2	2	0	30	7	4	41
	Spolu	3	0	0	3	1	0	3	0	2	8	0	1	6	0	0	3	3	0	2	1	1	2	2	0	30	7	4	41
	Spolu za SR	153	38	18	207	15	11	236	18	10	245	12	18	196	16	13	246	30	13	205	19	24	203	22	15	1691	170	122	1983

Skratky:

Š štátna škola
S súkromná škola
C cirkevná škola

ŠIC BA Školské inšpekčné centrum Bratislava
ŠIC TT Školské inšpekčné centrum Trnava
ŠIC TN Školské inšpekčné centrum Trenčín
ŠIC NR Školské inšpekčné centrum Nitra
ŠIC ZA Školské inšpekčné centrum Žilina
ŠIC BB Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica
ŠIC PO Školské inšpekčné centrum Prešov
ŠIC KE Školské inšpekčné centrum Košice

3.2 Zoznam škôl a školských zariadení, v ktorých boli vykonané komplexné a následné inšpekcie

3.2.1 Materské školy

Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v materskej škole

Základná škola s materskou školou Štefana Moyses, Nám. Štefana Moyses 23, Banská Bystrica	Materská škola s výchovným jazykom maďarským - Óvoda, Kleňany 18
Materská škola, Trieda SNP 77, Banská Bystrica	Materská škola K. Pajera, SNP 1177, Klenovec
Materská škola, Ul. 1. mája 4, Banská Štiavnica	Materská škola, Mieru 16, Komárno
Spojená škola - Materská škola pri základnej škole, SNP 112, Belá	Materská škola, Nová Stráž, Dlhá 1, Komárno
Materská škola, Pekníkova 4, Bratislava - Dúbravka	Cirkevná základná škola s materskou školou Marianum s vyučovacím jazykom maďarským, Biskupa Király 30, Komárno
Materská škola, Pifflova 10, Bratislava - Petržalka	Materská škola, Koniarovce 107
Materská škola (s elokovanými triedami na Estónskej 7 a Podzáhradnej 1), Estónska 3, Bratislava - Podunajské Biskupice	Materská škola, Kosihy nad Ipľom 1
Materská škola, Cyprichova 74, Bratislava - Rača	Materská škola, Barina 153, Kostofany pod Tribečom
Materská škola, Myjavská 22, Bratislava - Staré Mesto	Materská škola, Kostolná Ves 62
Materská škola, Kríková 20, Bratislava - Vrakuňa	Materská škola, Húskova 45, Košice
Materská škola, Muľa 69, Bušince	Materská škola, Moldavská cesta 23, Košice
Materská škola, Sídliisko 311, Bystré	Materská škola, Tatranská 23, Košice
Materská škola, Bystrička 137	Materská škola, Lackovce 37
Materská škola - Óvoda, Cestice 70	Materská škola, Ladice 324
Základná škola s materskou školou S. Gáspára s vyučovacím a výchovným jazykom maďarským, Hlavná 286/2, Čičov	Materská škola pri základnej škole, Lazy pod Makytou 148
Materská škola, Lúčna 4, Divín	Materská škola, Lesenice 96
Materská škola, Dolné Otrokovce 62	Materská škola, Dopravná 60, Levice
Materská škola, Prešovská 48, Družstevná pri Hornáde	Katolícka spojená škola sv. Vincenta de Paul, Saratovská 87, Levice
Materská škola, Hlavná 23, Gáň	Materská škola, Kpt. Nálepku 7, Lipany
Materská škola, Dukelská 62, Giraltovce	Materská škola, Gôtovany 60, Lubeľa
Materská škola, Haniska 295	Základná škola Sama Tomášika s materskou školou, Lubeník 102
Materská škola, Hankovce 32	Materská škola, Gen. Svobodu 40, Ľubica
Cirkevná materská škola Panny Márie Pomocnice, Vinohradská 9, Hlohovec	Materská škola, Štvrť M. R. Štefánika 407, Lučenec
Materská škola, Hontianske Tesáre 148	Materská škola, Lúky 72, Lúky
Materská škola, Horné Hámre 156	Cirkevná materská škola sestry Jozafáty, Lutina 131
Základná škola s materskou školou, Horné Obdokovce 393	Materská škola, Kostolná 49, Malá Trňa
Materská škola, Hostie 85	Základná škola s materskou školou, Priehradná 11, Martin 8
Základná škola s materskou školou, M. R. Štefánika 336, Hrušovany	Cirkevná materská škola sv. Terezy, Farská 1, Michalovce
Materská škola s výchovným jazykom maďarským, Kostolná 225, Chotín	Materská škola, Modrovka 75, Modrovka
Materská škola, Igram 27	Materská škola, Mokrý Háj 5, Mokrý Háj
Materská škola, Medňanská 512, Ilava	Materská škola s výchovným jazykom maďarským - Magyar Oktatási Nyelvű Óvoda, Budulov 116, Moldava nad Bodvou
Základná škola s materskou školou, Školská ulica 89/7, Imeľ	Spojená škola - Základná škola s materskou školou, Moravské Lieskové 252, Moravské Lieskové
Materská škola, Partizánska cesta 74, Jasenie	Materská škola, SNP 407/1, Myjava
Materská škola, Ješkova Ves 48	Materská škola, Hoštáky 671/12, Myjava
Základná škola s materskou školou, SNP 158/20, Kalinovo	Materská škola, Bradáčova 773/30, Myjava
Materská škola, Kaloša 182	Materská škola, Odbojárov 8, Nemšová
Základná škola s materskou školou, Kalša 128	Materská škola, Neporadza 127
	Materská škola, Hurbanova 4, Nesvady

- Materská škola, Neverice 8
 Materská škola, Hospodárska 7, Nitra
 Materská škola, Topoľová 6, Nitra
 Materská škola, Hlavná 534/66, Nitrianske Rudno
 Základná škola s materskou školou, Nová Bošáca 76
 Materská škola, Nováčany 86
 Materská škola - Óvoda, Cyrilometódska 42, Nové Zámky
 Materská škola, Očkov 176
 Základná škola s materskou školou, Polgrúň 464, Olešná
 Materská škola s výchovným jazykom maďarským - Óvoda, Olováry 132
 Materská škola, Opatovská Nová Ves 86
 Materská škola, Oreské 111
 Základná škola s materskou školou, Výhony 11, Osuské
 Materská škola, Otročok 34
 Materská škola, Panické Dravce 51
 Materská škola, Papradno 372
 Materská škola, Topoľová 71, Partizánske
 Materská škola, Pečeňany 92
 Materská škola, Za hradbami 1, Pezinok
 Materská škola, Ružová 2, Piešťany
 Materská škola, Dolná 484/1, Podbrezová - Lopej
 Materská škola, Podlužany 36
 Materská škola, Komenského 31, Polomka
 Materská škola, Železničná 74, Považská Bystrica
 Základná škola s materskou školou, Školská 418, Predajná
 Materská škola, Prestavky 191
 Súkromná materská škola - ELBA, Smetanova 2, Prešov
 Materská škola, M. Nešpora 22, Prešov
 Materská škola, Nábr. sv. Cyrila 360/28, Prievidza
 Materská škola, Prusy 177
 Materská škola, Mládežnícka 13, Púchov
 Materská škola, Školská 408, Rohožník
 Materská škola, Rudnianska Lehota 224
 Základná škola s materskou školou, Rudník 205
 Materská škola sv. Lujzy, A. Hlinku 67, Ružomberok
 Materská škola, Sečianky 175
 Materská škola, Košická 40, Senec
 Základná škola s materskou školou, Skalka nad Váhom 103
 Materská škola s výchovným jazykom maďarským, Hlavná 31, Sokolce
 Materská škola, Rybníčná 31, Spišská Nová Ves
 Materská škola, S. Tomášika 5, Spišská Nová Ves
 Materská škola, Hurbanova 142, Stará Turá
 Materská škola, Šajdíkovce Humence 206
 Základná škola s materskou školou P. Pázmány s vyučovacím a výchovným jazykom maďarským - Pázmány Péter Alapiskola, P. Pázmaňa 48, Šaľa
 Materská škola, Širákov 131
 Základná škola s materskou školou, Štiavnik 177
 Materská škola, Adyho 978/2, Štúrovo
 Materská škola, Šurianky 81
 Materská škola, Terany 262
 Materská škola, Tibava 33
 Materská škola, Gorkého 18, Trebišov
 Materská škola pri Základnej škole J. Lipského, Trenčianske Stankovce 380
 Cirkevná materská škola sv. Alžbety, Ustianska 11, Trnava
 Materská škola pri základnej škole, Dunajská 940, Trstice
 Materská škola, Šárky 463, Turzovka
 Materská škola s výchovným jazykom maďarským, Námestie sv. Štefana 5, Tvrdošovce
 Materská škola, Športová 93, Veľatý
 Materská škola pri Základnej škole s materskou školou, Veľká Hradná 149
 Materská škola, Veľká Paka 253
 Materská škola, Veľké Bierovce 160
 Materská škola, Veľké Teriakovce 31
 Materská škola, Podvinohrady 519, Veľké Zálužie
 Materská škola, Hlavná 619, Veľký Cetín
 Materská škola, A. Sládkoviča 10, Veľký Šariš
 Cirkevná spojená škola, Školská 650, Vranov nad Topľou
 Materská škola, Vyšná Voľa 88
 Materská škola, Vyšný Mirošov 44
 Materská škola, Pivničná 172, Záhorce
 Základná škola s materskou školou, Záriečie 136
 Základná škola s materskou školou, Hviezdoslavova 30, Závadka nad Hronom
 Materská škola, Zbehy 148
 Základná škola s materskou školou, Zubák 192
 Materská škola, 1. mája 161/1, Zvolen
 Materská škola, Ul. A. Sládkoviča 1130, Žarnovica
 Materská škola, Predmestská 27, Žilina
 Materská škola, Hričovská 1, Žilina - Strážov
 Základná škola s materskou školou, Župkov 18

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v materskej škole

Materská škola, Bačkovík 63	Vinohradská 9, Hlohovec
Materská škola, Nám. padlých hrdinov 2, Banská Štiavnica	Materská škola, Hokovce 77
Základná škola s materskou školou, Pod Papierňou 1, Bardejov	Materská škola s výchovným jazykom maďarským, Hlavná 180, Holiare
Materská škola, Bátka 54	Základná škola s materskou školou, Hontianske Nemce 77
Materská škola, Belá-Dulice 87	Materská škola pri základnej škole, Horná Poruba 84
Materská škola, Parková 364, Beladice	Materská škola, Horné Semerovce 71
Materská škola, Púpavová 8, Branč	Materská škola, Horné Štitáre 61
Súkromná materská škola, Stálicová 2, Bratislava	Materská škola, Horné Zelenice 3
Súkromná materská škola, Drotárska cesta 48, Bratislava	Materská škola, Horovce 183
Súkromná materská škola, Nobelovo nám. 6, Bratislava 5	Materská škola, Hostovce 224
Súkromná základná škola s materskou školou, Zlatohorská 18, Bratislava - Lamač	Materská škola, Hôrka 142
Súkromná materská škola, Vavilovova 18, Bratislava - Petržalka	Základná škola s materskou školou, Hôrky 2
Materská škola (s elokovanými triedami na Latorickej 2 a Dudvážskej 4), Linzbothova 18, Bratislava - Podunajské Biskupice	Materská škola s výchovným jazykom maďarským - Óvoda, Hrhov 365
Materská škola (s elokovanými triedami na Budovateľskej 10 a Tekovskej 7 a 9), Velehradská 24, Bratislava - Ružinov	Materská škola, Hlavná 212, Hrnčiarске Zalužany
Súkromná materská škola Lauder Gan Menachem, Partizánska 12, Bratislava - Staré Mesto	Materská škola s výchovným jazykom maďarským, Hlavná 20, Hrubý Šúr
Materská škola, Rozmarínová 125, Brehov	Súkromná materská škola, Duchnovičova 26, Humenné
Materská škola, Brestov 81	Materská škola, Chmiňany 26
Súkromná materská škola EBG, Školská 5, Brezno	Materská škola, Chrámec 112
Základná škola s materskou školou, Brusno 622	Materská škola, Ipelské Predmostie 267
Materská škola, Brvnište 417	Materská škola pri základnej škole, Ivanovce 17
Základná škola s materskou školou, Budimír 11	Materská škola, Školská 560, Jaklovce
Materská škola, Buglovce 4	Materská škola, Janov 1
Základná škola s materskou školou, Cigeľ 276	Materská škola, Kaluža 4
Materská škola, SNP 742, Čadca	Materská škola, Kecerovce 31
Materská škola, Čamovce 93	Materská škola, Kľačno 326
Materská škola, P. J. Šafárika 657, Dobšiná	Materská škola s výchovným jazykom maďarským, Pokroková 216, Klížska Nemá
Materská škola, Dojč 139	Materská škola, Kokošovce 114
Základná škola s materskou školou, Dolná Lehota 161	Materská škola, Kosihovce 194
Materská škola, Dolné Zelenice 55	Súkromná materská škola, Potočná 14, Košice
Materská škola s výchovným jazykom maďarským - Magyar Nyelvű Óvoda, Hlavná 29, Dolný Bar	Materská škola - Óvoda, Zádielska 4, Košice
Súkromná základná škola s materskou školou Jánoš, Obrancov mieru 1779, Dolný Kubín	Súkromná materská škola, Starozagorská 8, Košice
Materská škola, Drnava 2	Materská škola, Hrebendova 5, Košice
Materská škola, Dúbravy 114	Materská škola, Žiacka 18, Košice - Krásna nad Hornádom
Materská škola, Duplín 161	Základná škola s materskou školou sv. Marka Križina, Rehoľná 2, Košice - Krásna nad Hornádom
Materská škola, Figa 141	Materská škola, Bystrická 34, Košice - Pereš
Súkromná materská škola, Clementisove Sady 902/3, Galanta	Materská škola, Kovalská 12/A, Košice - Poľov
Materská škola, Slovenská 49, Gelnica	Základná škola s materskou školou, Kozárovce 927
Základná škola s materskou školou, Golianovo 60	Materská škola pri základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským - Óvoda, Salibská 6, Kráľov Brod
Základná škola s materskou školou, Helcmanovce 41	Materská škola, Hlavná 237, Kráľová nad Váhom
Materská škola, Športová 260, Hlboké	Materská škola, Kráľovce 86
Cirkevná materská škola Panny Márie Pomocnice,	Súkromná základná škola s materskou školou, Angyalova ul. 417/31, Kremnica
	Materská škola, Malinovského 874, Krupina
	Súkromná materská škola, Školská 2344, Krupina
	Materská škola, Litovelská ulica 605, Kysucké Nové Mesto

- Materská škola s výchovným jazykom maďarským - Magyar Oktatási Nyelvű Óvoda, Ladmovce 113
- Materská škola, Lehota 281
- Materská škola, Lekárovce 305
- Materská škola, Kostolná 189/28, Lendak
- Materská škola, Dopravná 60, Levice
- Materská škola, Železničný riadok 3, Levoča
- Základná škola s materskou školou, Lom nad Rimavicou 3, Lom nad Rimavicou
- Materská škola, Lopašov 39
- Materská škola, Lúčna nad Žitavou 424
- Základná škola, Hviezdoslavova 40, Ludanice
- Materská škola, Kopanická 287, Machulince
- Materská škola s výchovným jazykom maďarským, Malá nad Hronom 24
- Základná škola s materskou školou, Hlavná 175, Malčice
- Materská škola, Malé Ripňany 44
- Základná škola s materskou školou, Gorkého 33, Martin
- Materská škola, Matejovce nad Hornádom 97
- Materská škola, Mestečko 109
- Materská škola, Miklušovce 106
- II. Materská škola, Krátka 10, Moldava nad Bodvou
- Materská škola, Severná 19, Moldava nad Bodvou
- Materská škola, Moravský Svätý Ján 339, Moravský Svätý Ján
- Materská škola, Nemcovce 27
- Materská škola, Hurbanova 4, Nesvady
- Materská škola, Okružná 1, Nitra
- Materská škola, Petra Jilemnického 12/5, Nová Dubnica
- Materská škola, Nová Ves nad Žitavou 55
- Materská škola, Okružle 131
- Základná škola s materskou školou, Oravské Veselé 377
- Materská škola, Oravský Biely Potok 37
- Materská škola, Parchovany 462
- Materská škola, Pavlice 147
- Základná škola s materskou školou, Ústredie 72, Petrovice
- Materská škola, Bystrická 1, Pezinok
- Materská škola, Podkriváň 35
- Základná škola s materskou školou, Poloma 85
- Základná škola s materskou školou, Družstevná 201, Poniky
- Súkromná materská škola Centra pre rodinu, Tajovského 3015/20, Poprad
- Súkromná materská škola Mamajáčik, Škultétyho 12, Prešov
- Materská škola, Čergovská 14, Prešov
- Materská škola, Sládkovičova 3, Prešov
- Materská škola, Solivarská 51, Prešov
- Materská škola, Bratislavská 3, Prešov
- Materská škola s výchovným jazykom maďarským - Óvoda, Kvetná 39, Pribeta - Perbete
- Súkromná materská škola, Ľ. Ondrejova 28, Prievidza
- Materská škola, Rajčany 2
- Materská škola, Ražňany 235
- Materská škola, Rimavské Janovce 425
- Materská škola, Rimavské Zalužany 1
- Materská škola, Ružiná 170
- Materská škola, 9. mája 27, Sabinov
- Základná škola s materskou školou, Sebechleby 145
- Materská škola, Nová 1690/11, Sečovce
- Materská škola pri základnej škole, 9. mája 1075, Selice
- Materská škola pri základnej škole s výchovným jazykom maďarským, 9. mája 1182, Selice
- Materská škola Alberta Molnára Szencziho - Szenci Molnár Albert Óvoda, Fándlyho 20, Senec
- Súkromná materská škola, Svätý Martin 3, Senec
- Základná škola s materskou školou, Senohrad 129
- Materská škola, Garážová 157/19, Sírnik
- Základná škola s materskou školou, Skačany 539
- Súkromná materská škola LIENKA, SNP 97, Smolenice
- Materská škola, Kukučínova 2544/7, Snina
- Materská škola, Sobotište 350
- Materská škola pri základnej škole, Školská 20, Sokolovce
- Spojená škola, Štúrova 231/123, Spišská Stará Ves
- Materská škola, Stredné Plachtince 42
- Materská škola s výchovným jazykom maďarským, Jarmočné 987, Strekov
- Materská škola, Stupné 19
- Materská škola, Šajdíkové Humence 206
- Materská škola pri Základnej škole, Šalgovce 175
- Materská škola, Šambron 103
- Materská škola s výchovným jazykom maďarským - Óvoda, Školská 14, Šamorín
- Materská škola, Školská 14, Šamorín
- Materská škola, Šimonovce 167
- Materská škola s výchovným jazykom maďarským - Óvoda, Hlavná 74, Širkovce
- Materská škola, Sídliisko budúcnosť 325, Tešedíkovo
- Materská škola, Hlavná 8, Topoľnica
- Materská škola, Pri Majeri 27, Tornaľa
- Materská škola, Rožňavská 12/24, Tornaľa
- Základná škola s materskou školou, Torysa 26
- Materská škola, Trebeľovce 101
- Materská škola, Trenč 94
- Materská škola, Botanická 12, Trnava
- Súkromná materská škola Meduška, Spartakovská 10, Trnava
- Cirkevná materská škola sv. Alžbety, Ustianska 11, Trnava
- Materská škola, Tupá 78
- Materská škola, Župná cesta 567/12, Turňa nad Bodvou
- Materská škola, Valaská Belá 329
- Materská škola s výchovným jazykom maďarským - Óvoda, Valice 6
- Materská škola, Vaniškovce 49
- Materská škola s výchovným jazykom maďarským -

Óvoda, Včelince 132
Materská škola, Veľká Čalomija 65
Materská škola s výchovným jazykom maďarským -
Magyar Nyelvű Óvoda, Veľké Blahovo 98
Základná škola s materskou školou Slovenského
učného tovaríštva, Veľké Rovné 302
Materská škola, Veselé 368
Základná škola s materskou školou, Vlčany 1547
Materská škola, Vlkaš 81
Materská škola s výchovným jazykom maďarským,
Vlky 1
Materská škola ako súčasť ZŠ, Vrádište 226
Materská škola s výchovným jazykom maďarským,
Hlavná 76, Vrbová nad Váhom
Materská škola, Vyhne 100
Materská škola, Vyšný Mirošov 44
Materská škola, Záhor 70
Základná škola s materskou školou J. Vojtaššáka,
Zákamenné 672
Materská škola, Závada 202
Materská škola, Zemplín 111
Základná škola s materskou školou, Zuberec 20
Súkromná materská škola, Borovianska 19, Zvolen
Súkromná materská škola Hviezdička, Okružná 2471/131,
Zvolen
Materská škola, Petzvalova 8, Žilina - Hájik

3.2.2 Základné školy

Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

Základná škola s materskou školou, Ul. 1. mája 3, Báhon	Základná škola, Haniska 290
Základná škola Arnolda Ipolyiho s vyučovacím jazykom maďarským Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola, Hlavná 294, Balog nad Ipľom	Cirkevná základná škola Jána Pavla II., Sládkovičova 1994, Hencovce
Základná škola, J. A. Komenského 1290/1, Bánovce nad Bebravou	Základná škola, Športová 259, Hlboké
Základná škola Narnia, Okružná 2, Banská Bystrica	Základná škola, Školská 482, Hliník nad Hronom
Súkromná základná škola, Magurská 16, Banská Bystrica	Základná škola, Nábřežie Rimavy 457, Hnúšťa
Základná škola J. Horáka, P. Dobšinského 17, Banská Štiavnica	Základná škola, Hodejov 130
Spojená škola - Základná škola s materskou školou, Oslobodenia 165, Belá	Základná škola Slovenského národného povstania, Horná Ždaňa 107
Základná škola, Školská 252, Beladice	Základná škola s materskou školou, Hlavná 299, Horné Saliby
Základná škola s materskou školou, Bežovce 90	Základná škola, Horovce 79
Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Hlavná 59, Biňa	Základná škola - Alapiskola, Hrhov 46
Základná škola s materskou školou, Školská 292/7, Bojnice	Základná škola s 1. - 4. ročníkom, Hlavná 333, Hrnčiarске Zaluzany
Základná škola, Školská 690/14, Bošany	Základná škola, Partizánska cesta 407, Jasenie
Základná škola, Beňovského 1, Bratislava - Dúbravka	Základná škola, Jasov 23
Cirkevná základná škola - Narnia, Beňadická 38, Bratislava - Petržalka	Základná škola, Ul. mieru 154, Jesenské
Základná škola P. Marceľho, Drieňová 16, Bratislava - Ružinov	Základná škola s materskou školou, Kalša 128
Základná škola Dr. M. Hodžu s materskou školou, Škarniclova 1, Bratislava - Staré Mesto	Základná škola s materskou školou, Osloboditeľov 204, Kamenica nad Cirochou
Cirkevná základná škola Jána Pavla II., Osloboditeľská 27, Bratislava - Vajnory	Základná škola Gyulu Lőrincza s vyučovacím jazykom maďarským, Hlavná 102, Kameničná
Základná škola, Železničná 14, Bratislava - Vrakuňa	Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským Sándora Petőfiho, Kamenín 494
Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola, Bretka 56 - Beretke 56	Základná škola, Kapušany 367
Základná škola s 1. - 4. ročníkom, Brezová 138/21, Brezina	Základná škola s 1. - 4. ročníkom, Hlavná 117, Kazimír
Základná škola s materskou školou, Cigeľ 276	Základná škola s materskou školou, Klubina 157
Základná škola, Rázusova 2260, Čadca	Základná škola s materskou školou, Kolárovice 62
Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola, Čakanovce 28	Základná škola, Pohraničná 9, Komárno
Základná škola s materskou školou, Dedinka 142	Základná škola O. Cabana s materskou školou, Nám. O. Cabana 36, Komjatice
Základná škola, Lúčna 8, Divín	Základná škola s materskou školou, Košeca 243
Základná škola - Alapiskova, Hlavná 110, Dlhá Ves	Základná škola, Postupimská 37, Košice
Základná škola s materskou školou, Dlhé Pole 38	Súkromná základná škola, Petzvalova 4, Tr. SNP 104, Košice
Základná škola s materskou školou, Dohňany 468	Základná škola, Košická Polianka 148, Košická Polianka
Základná škola, Dolné Zelenice 109	Základná škola s materskou školou, Kozárovce 927
Základná škola s materskou školou, Drietoma 453	Základná škola s materskou školou, Králiky 98
Základná škola s materskou školou, Dubovany 177	Základná škola, Mládežnícka 1343, Krásno nad Kysucou
Základná škola, Dubovce 3	Základná škola s materskou školou, Krušetnica 83
Základná škola s materskou školou, Dvorec 63	Základná škola s materskou školou, Cyrila a Metoda 446, Krušovce
Základná škola, Školská 1, Filákov	Základná škola, Vážska 399, Ladce
Základná škola - Alapiskola, Gemerská Panica 258	Základná škola s materskou školou, Lemešany 154
Základná škola s materskou školou, Gregorovce 93	Základná škola, Lenartov 42
	Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tanítási Alapiskola, Hlavná 30, Lenartovce
	Základná škola s materskou školou, Hlinisko 320, Liptovská Teplá

- Základná škola s materskou školou, J. D. Matejovie 539, Liptovský Hrádok
- Základná škola s materskou školou, Lomné 74
- Základná škola Karola Bieleka, Lovčica-Trubín 166
- Základná škola s materskou školou, Hlavná 191, Lukáčovce
- Základná škola s materskou školou, Banická 52, Malachov
- Základná škola s materskou školou, Hurbanova 27, Martin
- Základná škola s materskou školou, Priehradná 11, Martin 8
- Základná škola, Komenského 135/6, Medzilaborce
- Základná škola, Mestisko 34
- Základná škola, Mikušovce 16
- Základná škola, Školská 1158, Močenok
- Spojená škola - Základná škola s materskou školou, Moravské Lieskové 252
- Základná škola s 1. - 4. ročníkom, Muránska Dlhá Lúka 52
- Základná škola, Štúrova 18, Myjava
- Základná škola s materskou školou, Letná 14, Nižná Slaná
- Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola AlsóLánc, Nižný Lánec 54
- Spojená škola sv. J. Bosca - Základná škola, Trenčianska 66/28, Nová Dubnica
- Základná škola s materskou školou M. Bela Funtíka, Čs. armády 109/91, Očová
- Základná škola s materskou školou, Oravská Polhora 481
- Základná škola, Papradno 312
- Základná škola, Petrová 7
- Základná škola M. R. Štefánika, Vajanského 35, Piešťany
- Základná škola s materskou školou, Plavnica 244
- Základná škola, Podhorod' 17
- Základná škola s materskou školou, Poloma 85
- Základná škola sv. Augustína, Moyzesova 1, Považská Bystrica
- Základná škola s materskou školou, Povina 323
- Základná škola s materskou školou, Školská 418, Predajná
- Základná škola s materskou školou, Prenčov 203
- Základná škola, Važecká 11, Prešov
- Základná škola, Príbelce 280
- Základná škola, Prievaly 139
- Základná škola J. A. Komenského, Komenského 50, Púchov
- Základná škola s materskou školou, Komenského 428/43, Ráztočno
- Základná škola pre 1. - 4. ročník, Hlavná 229, Reča
- Základná škola I. B. Zocha, Petra Jilemnického 94/3, Revúca
- Základná škola Reformovanej kresťanskej cirkvi s vyučovacím jazykom maďarským - Rozsnyói Református Egyházkozség Alapiskolája, Kozmonautov 2, Rožňava
- Základná škola s materskou školou, Rudník 205
- Základná škola, Školská 116, Ružiná
- Základná škola, Kľačno 4/2201, Ružomberok
- Základná škola, Seňa 507
- Základná škola J. G. Tajovského, Tajovského 1, Senec
- II. Základná škola, Komenského 959, Senica
- Základná škola, Sľažany 122
- Základná škola, Komenského 2666/16, Snina
- Základná škola, Spišský Hrušov 264
- Základná škola, Levočská 6, Stará Lubovňa
- Základná škola, Staré Hory 327
- Základná škola, Stredné Plachtince 33
- Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Blatná 876, Strekov
- Základná škola, Stulaňany 43
- Základná škola Slovenského národného povstania, Partizánska 13, Sučany
- Základná škola s materskou školou, Svätý Anton 47
- Základná škola s materskou školou P. Pázmány s vyučovacím a výchovným jazykom maďarským - Pázmány Péter Alapiskola, P. Pázmaňa 48, Šafa
- Základná škola J. C. Hronského, Krátka 2, Šafa
- Základná škola, Kráľovohoľská 413, Šumiac
- Základná škola, Telgárt 68
- Základná škola s materskou školou, Teplý Vrch 57
- Základná škola, Tesáre 129
- Cirkevná základná škola Pod ochranou Bohorodičky, Tichý Potok 71
- Základná škola, Školská 30, Tomášovce
- Cirkevná základná škola sv. Ladislava, Lipová 10, Topoľčany
- Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Školská 31, Tõň
- Základná škola J. Lipského s materskou školou, Trenčianske Stankovce 405
- Základná škola, Bezručova 66, Trenčín
- Základná škola s materskou školou, Vančurova 38, Trnava
- Základná škola s materskou školou, Školská 302, Trnovec nad Váhom
- Základná škola, Komenského 10, Turany
- Základná škola s materskou školou, Žarnovická 1078/13, Turčianske Teplice
- Základná škola s materskou školou, Ulič 137
- Základná škola, Športová 259, Veľaty
- Základná škola, Š. Majora 560, Veľké Úľany
- Základná škola, Krtíšska 87, Veľké Zlievce
- Základná škola, Bernolákova 1061, Vranov nad Topľou
- Základná škola s materskou školou, Sokolská 81, Závod
- Základná škola s materskou školou, Zborov nad Bystricou 604
- Základná škola Ferenca Móru s vyučovacím jazykom maďarským, Školská 10, Zemianska Olča
- Základná škola, Petra Jilemnického 1035/2, Zvolen
- Základná škola s materskou školou T. Vansovej, Ul. T. Vansovej 353/3, Zvolenská Slatina

Základná škola A. Kmeťa, Ul. A. Sládkoviča 823/24, Žarnovica
 Základná škola, Ždaňa 96
 Základná škola, Jilemnického 2, Žiar nad Hronom
 Základná škola, Jarná 20, Žilina

Základná škola, Limbová 30, Žilina
 Základná škola s materskou školou, Na stanicu 27, Žilina

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v základnej škole

Základná škola, Bajč 251
 Základná škola, Gorazdova 1319/6, Bánovce nad Bebravou
 Súkromná základná škola, Mládežnícka 51, Banská Bystrica
 Základná škola, Banské 239
 Základná škola s materskou školou bl. Zefyrína, Poštárka 12, Bardejov
 Základná škola, Komenského 23, Bardejov
 Základná škola, Baškovce 96
 Základná škola J. Kovátsa s vyučovacím jazykom maďarským, Hlavná 889, Bátorove Kosihy
 Základná škola, Bátovce 368
 Základná škola s materskou školou J. M. Hurbana, Beckov 410
 Základná škola, Beloveža 16
 Základná škola, Slatinská 3, Beluša
 Základná škola, Komenského 3, Bernolákovo
 Základná škola, Bobot 63
 Základná škola s materskou školou, Nová cesta 361, Bobrov
 Základná škola, Borovce 171
 Základná škola s materskou školou, Hviezdoslavova 215, Borský Svätý Jur
 Súkromná základná škola Wonderschool, Bílikova 34, Bratislava
 Základná škola, Malokarpatské námestie 1, Bratislava
 Základná škola, I. Bukovčana 3, Bratislava - Devínska Nová Ves
 Súkromná základná škola pre 1. - 4. ročník, Batkova 2, Bratislava - Dúbravka
 Základná škola, Veternicova 20, Bratislava - Karlova Ves
 Súkromná základná škola s materskou školou, Zlatohorská 18, Bratislava - Lamač
 Základná škola s materskou školou, Jeséniova 54, Bratislava - Nové Mesto
 Základná škola, Holíčska 50, Bratislava - Petržalka
 Základná škola, Bieloruská 1, Bratislava - Podunajské Biskupice
 Základná škola, Biskupická 21, Bratislava - Podunajské Biskupice
 Základná škola, Vrútocká 58, Bratislava - Ružinov
 Základná škola, Dubová 1, Bratislava - Staré Mesto
 Základná škola sv. Uršule, Nedbalova 4, Bratislava - Staré Mesto
 Evanjelická základná škola, Palisády 57, Bratislava - Staré Mesto
 Základná škola s materskou školou, J. Nižnanského 1, Brestovany
 Základná škola, Breznica 105
 Základná škola, Školská 281, Brodské
 Základná škola, Brodzany 25
 Základná škola M. Katonu s vyučovacím jazykom maďarským - Katona Mihály Alapiskola, Hlavná 503, Búč
 Základná škola s materskou školou, Bučany 155
 Základná škola A. Ostrolúckej, Školská 341, Budča
 Základná škola, Školská 355, Budkovce
 Základná škola národnej umelkyne Ľ. Podjavorinskej s materskou školou, Bzince pod Javorinou 346
 Základná škola J. Domastu, Čápor 1085, Cabaj-Čápor
 Základná škola s materskou školou, Cerovo 58
 Základná škola, SNP 5, Cífer
 Základná škola s materskou školou, Podzávoz 2739, Čadca
 Základná škola J. A. Komenského, Ulica Komenského 752, Čadca
 Základná škola, Čajkov 285
 Základná škola s materskou školou - Alapiskola és Óvoda Csáb, Na Parlagu 1, Čebovce
 Základná škola s materskou školou, Školská 7, Čeče-
 jovce
 Základná škola s materskou školou, Čeladince 125
 Základná škola s materskou školou, Vyšný Koniec 969, Čierne
 Základná škola, Hlavná 148, Čierny Brod
 Základná škola, Dechtice 514
 Základná škola, Školská 485, Diakovce
 Základná škola s materskou školou, Školská 447/3, Dobrá Niva
 Základná škola, Zimná 190, Dobšiná
 Základná škola, Dojč 137
 Cirkevná základná škola sv. Leonarda, Hlavná 128, Doľany
 Základná škola s materskou školou, Dolná Lehota 161
 Základná škola s materskou školou Rudolfa Hečku, Dolná Súča 252
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Dolné Semerovce 154
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tannyelvű Alapiskola, Hlavná 27, Dolný Bar
 Základná škola s materskou školou P. Vítazoslava Rovnianka, Školská 248, Dolný Hričov
 Cirkevná základná škola bl. Vasiľa Hopka, Drienica 97
 Základná škola, Nám. kpt. Nálepku 12, Drienov
 Základná škola 1. - 4. ročník, Drnava 186
 Základná škola s materskou školou, Sídliisko Pod

- hájom 967, Dubnica nad Váhom
 Základná škola s materskou školou, Dubník 72
 Základná škola s materskou školou, Dubové 51
 Základná škola, Jilemnického ulica 204/11, Dunajská
 Streda
 Základná škola s materskou školou, Dvorníky 149
 Základná škola - Alapiskola, Figa 11
 Základná škola, Fintice 209
 Základná škola, Štvrť SNP 1415/49, Galanta
 Základná škola, Gbeľany 375
 Základná škola s materskou školou, Pionierska 697,
 Gbely
 Základná škola s vyučovacím jazykom slovenským,
 Gemerská Hôrka 92
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským,
 Gemerská Hôrka 268
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským
 Alapiskola, Gemerské Michalovce 3, Gemerské
 Michalovce
 Súkromná základná škola, Dukelská 33, Giraltovce
 Základná škola s materskou školou, Golianovo 60
 Základná škola s materskou školou, Habura 49
 Základná škola, Školská 526/53, Handlová
 Základná škola s materskou školou, Havaj 7
 Základná škola, Školská 604/17, Heľpa
 Základná škola s materskou školou, Hladovka 238
 Základná škola, Klokočova 742, Hnúšťa
 Základná škola, Bernolákova 5, Holíč
 Základná škola, Horná Lehota 65
 Základná škola s materskou školou, Horné
 Otrokovce 137
 Základná škola s materskou školou V. Mitúcha,
 Školská 368/2, Horné Srnie
 Základná škola s 1. - 4. ročníkom, Horovce 181
 Základná škola s materskou školou, Hörky 2
 Základná škola s materskou školou, Školská 1575,
 Hriňová
 Základná škola s materskou školou, Pod Kláštrom
 158, Hronský Beňadik
 Základná škola, Hrnčiarska 13, Humenné
 Základná škola sv. Cyrila a Metoda ako o. z. Cirkevnej
 spojenej školy, Duchnovičova 24, Humenné
 Základná škola, Kudlovska 11, Humenné
 Základná škola, Hybe 140
 Základná škola, Chmeľová 136
 Základná škola s materskou školou, Chocholná-
 Velčice 313
 Základná škola, Chotča 89
 Základná škola V. Beniaka s materskou školou,
 Školská 186/13, Chynorany
 Základná škola, Medňanská 514/5, Ilava
 Základná škola 1. - 4. ročník, Iľiašovce 29
 Základná škola, Školská 399, Jelka
 Základná škola, Jelšovce 261
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským -
 Magyar Tannyelvű Alapiskola, Jurová 134
 Základná škola s materskou školou, Jurské 40
 Základná škola, Juskova Voľa 91
 Základná škola, Kapušany 367
 Základná škola, Hradné námestie 38, Kežmarok
 Základná škola s materskou školou, Kľačany 263
 Základná škola s materskou školou, Klenová 111
 Základná škola M. Korvína s vyučovacím jazykom
 maďarským - Corvin Mátyás Alapiskola, Školská 6,
 Kolárovo
 Základná škola s materskou školou, Kolbovce 8
 Spojená cirkevná škola MARIANUM s vyučovacím
 jazykom maďarským s o. z. Cirkevná základná škola
 s MŠ MARIANUM s VJM, Biskupa Királyá 30,
 Komárno
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským
 Móra Jókaiho, Mieru 2, Komárno
 Základná škola, Sasinkova 530, Kopčany
 Základná škola, Ústredie 503, Korňa
 Základná škola s materskou školou, Korytárky 52
 Základná škola s materskou školou, Košarovce 16
 Základná škola s materskou školou, Košecké
 Podhradie 301
 Cirkevná základná škola s materskou školou
 sv. Gorazda, Juhoslovanská 2, Košice
 Súkromná základná škola, Galaktická 9, Košice
 Základná škola, Drábova 3, Košice
 Základná škola, Hroncova 23, Košice
 Súkromná základná škola, Dneperská 1, Košice
 Základná škola L. Fullu, Maurerova 21, Košice
 Základná škola sv. Cyrila a Metoda, Bernolákova 18,
 Košice
 Základná škola, Mládežnícka 3, Košice - Šaca
 Základná škola s materskou školou, Koškovce 134
 Základná škola s materskou školou, Kotešová 378
 Základná škola s materskou školou, Trávniky 13,
 Kováčová
 Základná škola, Koválov 216
 Základná škola, Michalkov 613, Krásno nad Kysucou
 Základná škola s 1. - 4. ročníkom - Alapiskola 1. - 4.
 évfolyam Várhosszúrét, Krásnohorská Dlhá Lúka 2
 Súkromná základná škola s materskou školou,
 Angyalova ul. 417/31, Kremnica
 Základná škola s materskou školou, Krivany 1
 Základná škola E. Schreiberova, Schreiberova 372,
 Lednické Rovne
 Základná škola, Školská 840, Lehnice
 Základná škola s materskou školou, Lesnica 148
 Základná škola, Školská 14, Levice
 Základná škola, Nábr. A. Stodolu 1863, Liptovský
 Mikuláš
 Základná škola s materskou školou, Lokca 71
 Základná škola 1. - 4. ročník, Geromettova 99, Lovča
 Základná škola, Staničná 631, Lozorno
 Základná škola s materskou školou T. G. Masaryka,
 Ľubietová 4
 Základná škola s materskou školou S. Štúra, Lubina 1
 Základná škola, Lubiša 144
 Súkromná základná škola, Gemerská cesta 1, Lučenec

- Základná škola, Lúka 135
 Základná škola s materskou školou, Lutiše 65
 Základná škola s materskou školou, Sasinkova 1, Lužianky
 Základná škola, Lysica 122
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tannyelvű Alapiskola, Hlavná 23, Mad
 Základná škola J. Hollého s materskou školou, Železničná 102, Madunice
 Základná škola sv. Dominika Savia, Kopanická 286, Machulince
 Základná škola J. Palárika, Majcichov 536
 Základná škola s materskou školou, Banická 52, Malachov
 Základná škola s materskou školou, Hlavná 175, Malčice
 Základná škola, Málinec 86
 Základná škola s materskou školou, Malženice 203
 Základná škola, Cesta na vŕšku 1, Marcelová
 Základná škola s materskou školou, Školská 16, Markušovce
 Základná škola, P. Mudroňa 3, Martin
 Základná škola s materskou školou, Gorkého 33, Martin
 Základná škola s materskou školou, V. J. Dolinského 2, Martin
 Základná škola s 1. - 4. ročníkom, Matejovce nad Hornádom 9
 Základná škola J. Matušku, Hlavná 525, Matúškovo
 Základná škola, Komenského 135/6, Medzilaborce
 Základná škola s materskou školou, Melčice-Lieskové 377
 Základná škola s materskou školou, Michal nad Žitavou 276
 Základná škola, Školská 339/2, Michaľany
 Cirkevná základná škola sv. Michala, Volgogradská 2, Michalovce
 Základná škola Ľudovíta Štúra, Komenského 1, Modra
 Základná škola s materskou školou, Modra nad Čirochou 250
 Základná škola s materskou školou, Lipové nám. 296/28, Modrý Kameň
 Základná škola J. Kollára, Kollárovo námestie 33, Mošovce
 Základná škola, Viestova 1, Myjava
 Základná škola, Štúrova 18, Myjava
 Základná škola s materskou školou, Turá Lúka 103, Myjava
 Základná škola, Komenského 495/33, Námestovo
 Základná škola, Neporadza 132
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Komenského 21, Nesvady
 Základná škola, Dražovská 6, Nitra
 Základná škola s materskou školou, Letná 14, Nižná Slaná
 Základná škola, Hlavná 45, Nová Dedinka
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Horná 30
 Základná škola, Odborárska 1374, Nové Mesto nad Váhom
 Základná škola, Tematínska 2092, Nové Mesto nad Váhom
 Základná škola, Hradná 22, Nové Zámky
 Základná škola, Devínska 12, Nové Zámky
 Základná škola G. Czuczora s vyučovacím jazykom maďarským - Czuczor Gergely Alapiskola, G. Czuczora 10, Nové Zámky - Éjsekújvár
 Základná škola, Letná 91, Novosad
 Základná škola s materskou školou, Novof 315
 Základná škola s materskou školou M. Bela Funtíka, Čs. armády 109/91, Očová
 Základná škola, Opoj 115
 Základná škola s materskou školou, Oravské Veselé 377
 Základná škola, Hlavná 193, Orechová Potôň
 Základná škola, Školská 56/9, Oslany
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tannyelvű Alapiskola, Padáň 289
 Základná škola, Paňovce 96
 Základná škola R. Jašíka, Obuvnícka 432/23, Partizánske
 Základná škola, Malinovského 1160/31, Partizánske
 Základná škola s materskou školou, Pčoliné 113
 Základná škola s materskou školou, Školská 2, Pečovská Nová Ves
 Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola, Peder, Peder 119
 Základná škola, Fándlyho 11, Pezinok
 Základná škola, Holubyho 15, Piešťany
 Cirkevná základná škola sv. Márie Goretti, Štefánikova 119, Piešťany
 Základná škola, Plášťovce 634
 Základná škola, Plavecký Štvrtok 351
 Základná škola s materskou školou Jána Hollého, Zákostolná 433, Pobedim
 Základná škola s materskou školou, Ul. Fraňa Kráľa 2086/2, Poprad - Veľká
 Základná škola, Považské Podhradie 169, Považská Bystrica
 Základná škola, Sídl. SNP 1484, Považská Bystrica
 Základná škola, Nemocničná 987/2, Považská Bystrica
 Základná škola, Považská Teplá 181, Považská Bystrica
 Základná škola, Slovenských partizánov 1133/53, Považská Bystrica
 Základná škola, Pôtor 60
 Základná škola, Važecká 11, Prešov
 Základná škola, Matice slovenskej 13, Prešov
 Cirkevná základná škola sv. Gorazda, Solivarská 49, Prešov
 Základná škola s materskou školou, Priechod 179
 Súkromná základná škola, Ľ. Ondrejova 28, Prievidza
 Základná škola, P. J. Šafárika 3, Prievidza
 Základná škola, Mládežnícka 1434/16, Púchov
 Základná škola J. A. Komenského, Komenského 50,

Púchov	Základná škola, Sútor 51
Základná škola, Štiavnická cesta 26, Pukanec	Základná škola, 8. mája 640/39, Svidník
Základná škola s materskou školou, Kpt. Nálepku 13, Radošina	Základná škola, Komenského 2, Svit
Základná škola, Radošovce 338	Základná škola J. Hollého, Hollého 48, Šaľa
Cirkevná základná škola sv. J. Vianeyho, Nám. Andreja Škrábika 5, Rajec	Základná škola, Bernolákova 1, Šaľa
Základná škola s materskou školou, Rakovice 15	Základná škola M. Bela, Kláštorná 4, Šamorín
Základná škola, Ratková 229	Základná škola, Šarišský Štiavnik 29, Šarišský Štiavnik
Cirkevná základná škola sv. Demetera, Ražňany 235	Základná škola, Hviezdoslavova 1462, Šaštín-Stráže
Základná škola pre 1. - 4. ročník, Hlavná 229, Reca	Základná škola s materskou školou, Komenského 133, Šoporňa
Základná škola s materskou školou, Flaková 8, Rimavská Baňa	Základná škola s materskou školou, Štefanov 329
Základná škola s elokovanými triedami v obci Chrámec, Záhradná 31, Rimavská Seč	Základná škola s materskou školou M. Hella, Štiavnické Bane 128
Základná škola, Okružná 63, Rimavská Sobota	Základná škola, Školská 168/3, Štrba
Základná škola s materskou školou, Rišňovce 427	Základná škola, Adyho 6, Štúrovo
Základná škola, Rudník 2	Základná škola, SNP 5, Šurany
Súkromná základná škola, Štiavnická cesta 80, Ružomberok	Základná škola s materskou školou, Školská 3, Šúrovce
Základná škola sv. Vincenta, Námestie A. Hlinku 22, Ružomberok	Základná škola, Komenského 37, Tekovské Lužany
Základná škola, Dončova 4, Ružomberok	Základná škola s materskou školou, Školská 86, Terchová
Základná škola, Rybany 355	Základná škola Š. Moysesova, Školská 608, Tesárske Mlyňany
Základná škola s materskou školou, Školská 10, Rybník	Základná škola s materskou školou, Torysa 26
Základná škola s materskou školou, Sebechleby 145	Základná škola s materskou školou, Trakovice 10
Základná škola, Mlynská 50, Senec	Základná škola s materskou školou, Trávnica 70
III. Základná škola, Sadová 620, Senica	Základná škola, Hlavná ulica 239/87, Trebatice
Základná škola s materskou školou, Skačany 539	Základná škola, J. Braneckého 130/15, Trenčianska Teplá
Základná škola, Mallého 2, Skalica	Základná škola s materskou školou, Bánovská 30, Trenčianska Turná
Základná škola s materskou školou, Kudlov 781, Skalité	Základná škola, Kubranská 80, Trenčín
Základná škola s materskou školou, Skalka nad Váhom 103	Základná škola, Bezručova 66, Trenčín
Základná škola, Sklabína 133	Základná škola, Východná 9, Trenčín
Základná škola len s ročníkmi I. stupňa, Sklené 389	Základná škola, A. Kubinu 34, Trnava
Základná škola s 1. - 4. ročníkom, Parádna 202, Slivník	Základná škola, J. Bottu 27, Trnava
Základná škola S. Cambela, Školská 14, Slovenská Lupča	Základná škola, Trnavá Hora 233, Trnavá Hora
Základná škola s materskou školou, Komenského 3, Smolenice	Základná škola, Školská 94, Trstené pri Hornáde
Základná škola s materskou školou, Smolinské 407	Základná škola s materskou školou, Školská 647, Trstice
Základná škola, Snežnica 218	Základná škola s materskou školou, Turany nad Ondavou 90
Základná škola, Budovateľská 1992/9, Snina	Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Turnianska Nová Ves 84
Základná škola, Študentská 1446/9, Snina	Základná škola s materskou školou, Ubľa 120
Základná škola P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavova 985/20, Snina	Základná škola, Hlavná 428, Váhovce
Základná škola, Komenského 12, Sobrance	Základná škola, Hlavná 165, Valaliky
Základná škola, Sokol 165	Základná škola s materskou školou, Veľká Hradná 210
Základná škola, SNP 13, Spišské Vlachy	Základná škola, Parková 1, Veľká Ida
Základná škola, Podsadek 140, Stará Ľubovňa	Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tannyelvű Alapiskola, Veľké Blahovo 149
Základná škola, Hurbanova 128/25, Stará Turá	Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Hlavná 92, Veľké Kosihy
Základná škola, Staré 68	Základná škola 1. - 4. ročník, Veľké Revištia 24
Základná škola, Staškov 502	Základná škola, Školská 851, Veľké Zálužie
Základná škola s materskou školou 1. čs. armádneho zboru, Športovcov 342, Stráňavy	Základná škola, Školská 4, Veľký Biel
Základná škola, Mlynská 697/7, Stropkov	Základná škola s materskou školou, Veľký Folkmar 328

Základná škola, Vinohrady nad Váhom 347	Základná škola s materskou školou, Záriečie 136
Základná škola s 1. - 4. ročníkom, Vítkovce 53	Základná škola s materskou školou, Hviezdoslavova 30, Závadka nad Hronom
Základná škola s materskou školou, Vlčany 1547	Základná škola svätého Don Bosca, Ul. 1. mája 24, Zlaté Moravce
Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tannyelvű Alapiskola, Hlavná 35, Vozokany	Základná škola, Robotnícka 25, Zlaté Moravce
Základná škola s materskou školou, Sídliisko Lúky 1226, Vráble	Základná škola, Zliechov 47
Základná škola, Kukučínova 106, Vranov nad Topľou	Základná škola s materskou školou, Zuberec 20
Základná škola, Školská 4, Vrbové	Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen
Základná škola, Výčapy-Opatovce 185	Základná škola, P. Jilemnického 1813/1, Zvolen
Základná škola, Malá 231, Vydrany	Základná škola, Žalobín 36
Základná škola, Vyhne 111	Základná škola s materskou školou Š. Moyses, A. Kmeťa 1, Žiar nad Hronom
Základná škola, Horný Kelčov 658, Vysoká nad Kysucou	Základná škola, Jarná 20, Žilina
Základná škola s 1. - 4. ročníkom, Vyšná Rybnica 138	Základná škola, Žlkovce 250
Základná škola, Záhор 148	

3.2.3 Gymnaziá

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách na gymnáziu

Gymnázium A. Sládkoviča, J. A. Komenského 18, Banská Bystrica	Základná škola a gymnázium, Československej armády 15, Moldava nad Bodvou
Gymnázium A. Kmeťa, A. Gwerk. - Göllnerovej 6, Banská Štiavnica	Gymnázium, Jablonská 5, Myjava
Súkromné gymnázium, Svätoplukova 38, Bernolákovo	Spojená škola s o. z. Stredná priemyselná škola potravinárska, Hotelová akadémia, Športové gymnázium, B. Slančíkovej 2, Nitra
Súkromné gymnázium ALKANA, Batkova 2, Bratislava - Dúbravka	Súkromné gymnázium Železiarne Podbrezová, Družby 554/64, Podbrezová
Základná škola a gymnázium pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, Teplická 7, Bratislava - Nové Mesto	Súkromné gymnázium, M. R. Štefánika 148/27, Považská Bystrica
Súkromné gymnázium, Kremnická 26, Bratislava - Petržalka	Gymnázium, Školská 234/8, Považská Bystrica
Súkromné gymnázium MERCURY, Zadunajská cesta 27, Bratislava - Petržalka	Gymnázium, Konštantínova 2, Prešov
Bilingválne gymnázium C. S. Lewisa, Beňadická 38, Bratislava - Petržalka	Evanjelické kolegiálne gymnázium, Nám. legionárov 3, Prešov
Gymnázium F. Garcíu Lorcu, Hronská 3, Bratislava - Podunajské Biskupice	Gymnázium sv. Moniky, Tarasa Ševčenka 1, Prešov
Súkromné gymnázium Galileo School, Dudvážska 6, Bratislava - Podunajské Biskupice	Súkromné športové gymnázium - ELBA, Smetanova 2, Prešov
Súkromné športové gymnázium Gaudeamus, Dudvážska 6, Bratislava - Podunajské Biskupice	Piaristická spojená škola Františka Hanáka, A. Hlinku 44, Prievidza
Spojená škola sv. Vincenta de Paul s o. z. Gymnázium a základná škola, Bachova 4, Bratislava - Ružinov	Gymnázium A. Škrábika, Nám. Andreja Škrábika 5, Rajec
Spojená škola s o. z. Gymnázium J. Hronca a Základná škola, Novohradská 3, Bratislava - Ružinov	Gymnázium, Rastislavova 332, Nováky
Gymnázium P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavovo nám. 18, Dolný Kubín	Gymnázium P. J. Šafárika - P. J. Šafárik Gymnázium, Akademička Hronca 1, Rožňava
Gymnázium Z. Kodálya s vyučovacím jazykom maďarským - Kodály Zoltán Gimnázium, Štvrť SNP 1004/34, Galanta	Gymnázium A. Prídavka, Komenského 40, Sabinov
Gymnázium, SNP 1, Gelnica	Súkromné gymnázium, Budovateľská 1992/9, Snina
Gymnázium, Komenského 13, Hlohovec	Gymnázium, Kpt. Nálepku 6, Sobrance
Gymnázium P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavova 20, Kežmarok	Gymnázium blahoslavenej Matky Terezy, Sovietskych hrdinov 80, Svidník
Gymnázium Ľ. Jaroslava Šuleka, Pohraničná 10, Komárno	Gymnázium J. Bosca, Kláštorné nám. 1295, Šaštín-Stráže
Gymnázium H. Selyeho s vyučovacím jazykom maďarským - Selye János Gimnázium, Biskupa Király 5, Komárno	Gymnázium, Bernolákova 37, Šurany
Športové gymnázium, Trieda SNP 104, Košice	Gymnázium sv. Vincenta de Paul, 17. novembra 1056, Topoľčany
Gymnázium, Alejová 1, Košice	Súkromné športové gymnázium, Sídlisko SNP 6, Trenčianske Teplice
Gymnázium, Opatovská 7, Košice	Gymnázium J. Hollého, Hollého 9, Trnava
Gymnázium - Gimnázium, Horešská 18, Kráľovský Chlmec	Gymnázium M. Hattalu, Železničiarov 278, Trstená
Cirkevné gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tanítási Nyelvű Egyházi Gimnázium, Sv. Michala 38, Levice	Gymnázium, Školská 837, Tvrdošín
Katolícka spojená škola sv. Vincenta de Paul, Saratovská 87, Levice	Gymnázium, Dr. C. Daxnera 88, Vranov nad Topľou
Súkromné gymnázium, Gemerská cesta 1, Lučenec	Cirkevná spojená škola, Školská 650, Vranov nad Topľou
Gymnázium sv. F. Assiského, Kláštorné nám. 3, Malacky	Gymnázium, Čachovský rad 36, Vrútky
Gymnázium K. Štúra, Nám. slobody 5, Modra	Súkromné gymnázium, Bernolákova 37, Zlaté Moravce
	Gymnázium Ľ. Štúra, Hronská 1467/3, Zvolen
	Gymnázium J. A. Komenského s vyučovacím jazykom maďarským - Comenius Gimnázium, Komenského 1, Želiezovce - Zselíz
	Spojená škola - Stredná odborná škola, Rosinská cesta 4, Žilina
	Spojená škola Kráľovnej pokoja - Gymnázium Kráľovnej pokoja, Na Závaží 2, Žilina
	Gymnázium, Varšavská cesta 1, Žilina - Vlčince

3.2.4 Stredné odborné školy

Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v strednej odbornej škole

Stredná odborná škola J. Ribaya, Partizánska 76, Bánovce nad Bebravou	Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Nám. SNP 8, Piešťany
Súkromná stredná odborná škola, Budatínska 61, Bratislava	Stredná odborná škola, Železničná 5, Poltár
Stredná odborná škola chemická, Vlčie hrdlo 50, Bratislava	Obchodná akadémia, Murgašova 94, Poprad
Škola úžitkového výtvarníctva J. Vydru, Dúbravská cesta 11, Bratislava - Karlova Ves	Stredná priemyselná škola, Slov. partizánov 1132/52, Považská Bystrica
Obchodná akadémia, Račianska 107, Bratislava - Nové Mesto	Súkromná hotelová akadémia, Volgogradská 8, Prešov
Stredná odborná škola, Ul. 17. novembra 2579, Čadca	Stredná odborná škola, Košická 20, Prešov
Spojená stredná škola s o. z. SOŠ a OA, Štúrova 848, Detva	Stredná odborná škola, Terézie Vansovej 1054/45, Púchov
Stredná odborná škola, Pelhřimovská 10, Dolný Kubín	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Športová 1, Rimavská Sobota
Stredná odborná škola, J. Kalinčiaka 1584/8, Filakovo	Stredná odborná škola, Hviezdoslavova 5, Rožňava
Stredná odborná škola technická, F. Lipku 5, Hlohovec	Obchodná akadémia, Akademia Hronca 8, Rožňava
Stredná odborná škola, Hlavná 425, Hnúšťa	Obchodná akadémia, Kukučínova 1, Sabinov
Stredná priemyselná škola stavebná - Építőipari Szakközépiskola, Konkolyho 8, Hurbanovo	Súkromná stredná odborná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tannyelvű Középfokú Szakmunkásképző Magániskola, Mlynská 1116, Svodín
Súkromná stredná odborná škola, Bukovecká 17, Košice	Stredná odborná škola odevná, Šafárikova 56, Tornaľa
Súkromná stredná odborná škola PAMIKO, Kukučínova 23, Košice	Stredná odborná škola, Komenského 12, Trebišov
Katolícka stredná pedagogická škola svätého Cyrila a Metoda, Charkovská 1, Košice	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Lomonosovova 6, Trnava
Stredná odborná škola, Školská 8, Liptovský Mikuláš	Stredná odborná škola - Szakközépiskola, Janka Kráľa 25, Veľké Kapušany
Stredná odborná škola stavebná, Dukelských hrdinov 2, Lučenec	Stredná odborná škola, Poľná 10, Veľký Krtíš
Stredná odborná škola, Partizánska 1, Michalovce	Stredná odborná škola, Ul. 1. mája 500, Vráble
Stredná priemyselná škola, SNP 413/8, Myjava	Stredná odborná škola, Horný Smokovec 26, Vysoké Tatry
Stredná odborná škola potravinárska I., Cabajská 6, Nitra	Stredná odborná škola strojárka a elektrotechnická, Ul. 1. mája 22, Zlaté Moravce
Spojená škola s o. z. SOŠ, Stredná priemyselná škola, Obchodná akadémia, Nám. SNP 5, Partizánske	Spojená škola - Stredná odborná škola stavebná, Tulipánová 2, Žilina
Stredná odborná škola, Komenského 27, Pezinok	Stredná odborná škola, Sasinkova 45, Žilina
Obchodná akadémia, Myslenická 1, Pezinok	Stredná priemyselná škola stavebná, Veľká okružná 25, Žilina

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v strednej odbornej škole

Spojená škola s o. z. SPŠ stavebná a SOŠ, Kremnička 10, Banská Bystrica	Súkromná stredná odborná škola, Budatínska 61, Bratislava
Stredná odborná škola pôšt a telekomunikácií, J. G. Tajovského 30, Banská Bystrica	Súkromná stredná odborná veterinárna škola, Bullova 2, Bratislava - Dúbravka
Stredná odborná lesnícka škola, Akademická 16, Banská Štiavnica	Súkromná stredná odborná škola HOST, Riazanská 75, Bratislava - Nové Mesto
Súkromná hotelová akadémia, Drieňová 12, Banská Štiavnica	Hotelová akadémia, Mikovíniho 1, Bratislava - Nové Mesto
Stredná odborná škola obchodu a služieb, Štefánikova 64, Bardejov	Stredná odborná škola potravinárska, Farského 9, Bratislava - Petržalka
Stredná priemyselná škola, Komenského 5, Bardejov	Stredná odborná škola strojárka, Vranovská 4, Bratislava - Petržalka
Stredná odborná škola, Bijacovce 1	

- Súkromná stredná umelecká škola animovanej tvorby, Vlastenecké námestie 1, Bratislava - Petržalka
- Súkromná obchodná akadémia, Kremnická 26, Bratislava - Petržalka
- Súkromná stredná odborná škola gastronómie a služieb, Bieloruská 9, Bratislava - Podunajské Biskupice
- Súkromná hotelová akadémia HaGMa, Biskupická 21, Bratislava - Podunajské Biskupice
- Stredná odborná škola obchodná, Na pántoch 9, Bratislava - Rača
- Stredná priemyselná škola dopravná, Kvačalova 20, Bratislava - Ružinov
- Stredná odborná škola dopravná, Sklenárova 9, Bratislava - Ružinov
- Stredná odborná škola, Ivanská cesta 21, Bratislava - Ružinov
- Stredná priemyselná škola strojnica, Fajnorovo nábrežie 5, Bratislava - Staré Mesto
- Stredná odborná škola elektrotechnická, Rybníčná 59, Bratislava - Vajnory
- Stredná odborná škola M. R. Štefánika, Cesta SNP 1, Brezová pod Bradlom
- Stredná odborná škola, Zimná 96, Dobšiná
- Súkromná stredná odborná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Dolné Obdokovce 71
- Obchodná akadémia, Radlinského 1725/55, Dolný Kubín
- Súkromná stredná odborná škola, SNP 1202/14, Dolný Kubín
- Súkromná stredná odborná škola, Nemocničná 2, Dolný Kubín
- Stredná odborná škola stavebná s vyučovacím jazykom maďarským - Építészeti Szakközépiskola, Gyulu Szabó 1, Dunajská Streda
- Stredná odborná škola technická - Múszaki Szakközépiskola, Kračanská cesta 1240/36, Dunajská Streda
- Súkromná stredná odborná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Neratovické nám. 1916/16, Dunajská Streda
- Súkromná stredná odborná škola, Poštová 58, Handlová
- Súkromná stredná odborná škola, Kopaničná 238, Hliník nad Hronom
- Stredná odborná škola technická, F. Lipku 5, Hlohovec
- Stredná odborná škola, Družstevná 1737, Humenné
- Obchodná akadémia, Hviezdoslavova 330/17, Ilava
- Súkromná stredná odborná škola, Biela voda 2, Kežmarok
- Stredná odborná škola, Bocatiova 1, Košice
- Súkromná pedagogická a sociálna akadémia, Jegorovo nám. 5, Košice
- Súkromná stredná odborná škola Tercium, Lermontovova 1, Košice
- Stredná odborná škola, Palackého 14, Košice
- Stredná odborná škola - Szakközépiskola, Grešákova 1, Košice
- Stredná odborná škola Majstra Pavla, Kukučínova 9, Levoča
- Stredná pedagogická škola, Bottova 15A, Levoča
- Stredná odborná škola, Komenského 16, Lipany
- Stredná odborná škola, Pod lipami 77, Liptovský Hrádok
- Stredná odborná škola, Celiny 536, Liptovský Hrádok
- Stredná priemyselná škola, L. Novomeského 5/24, Martin
- Cirkevná stredná odborná škola sv. Cyrila a Metoda, Tehliarska 2, Michalovce
- Súkromná hotelová akadémia ESO Euroškola Slovensko, J. A. Komenského 1, Michalovce
- Súkromná hotelová akadémia, Komenského 1, Michalovce
- Stredná odborná škola, Hlavná 54, Moldava nad Bodvou
- Súkromná stredná odborná škola EDUCO, Slanická Osada 2178, Námestovo
- Obchodná akadémia, Bolečkova 2, Nitra
- Súkromná stredná odborná škola ANIMUS, Vajanského 1, Nitra
- Spojená škola - Stredná odborná škola, Hattalova 471, Nižná
- Spojená škola - Stredná priemyselná škola elektronická S. A. Jedlika - Jedlik Ányos Elektrotechnikai Szakközépiskola, B. Němcovej 1, Nové Zámky
- Hotelová akadémia Ludovíta Wintera, Stromová 34, Piešťany
- Stredná odborná škola sv. Klementa Hofbauera, Kláštorňá 2, Podolínec
- Stredná odborná škola, Okružná 761/25, Poprad
- Súkromná hotelová akadémia, M. R. Štefánika 148/27, Považská Bystrica
- Obchodná akadémia, Jesenského 259/6, Považská Bystrica
- Stredná odborná škola, Bardejovská 24, Prešov
- Stredná odborná škola, Konštantínova 2, Prešov
- Stredná odborná škola, Volgogradská 1, Prešov
- Obchodná akadémia, F. Madvu 2, Prievidza
- Stredná odborná škola, Pruské 294
- Stredná odborná škola, Ul. 1. mája 1264, Púchov
- Súkromná stredná odborná škola, Železničná 2, Revúca
- Spojená škola, Okružná 61, Rimavská Sobota
- Obchodná akadémia, Kukučínova 1, Šabinov
- Stredná odborná škola, Kysucká 14, Senec
- Súkromná stredná odborná škola podnikania, Hollého 1380, Senica
- Stredná odborná škola, V. P. Tótha 31, Senica
- Stredná odborná škola strojnica, Ul. pplk. Pľušťa 29, Skalica
- Súkromná stredná odborná škola - Magán Szakközépiskola, Fučíkova 426, Sládkovičovo
- Stredná priemyselná škola, Markušovská cesta 2, Spišská Nová Ves
- Súkromná hotelová akadémia M. R. Štefánika, Gen.

M. R. Štefánika 375, Stará Turá
 Hotelová akadémia, Vinohradská 48, Šamorín
 Obchodná akadémia, Nám. hrdinov 7, Šurany
 Obchodná akadémia, Inovecká 2041, Topoľčany
 Obchodná akadémia M. Hodžu, M. Rázusa 1, Trenčín
 Stredná odborná škola, Jilemnického 24, Trenčín
 Stredná odborná škola letecko-technická, Legionárska 160, Trenčín
 Spojená škola s o. z. SOŠ, Stredná odborná škola podnikania, Veľkomoravská 14, Trenčín
 Stredná odborná škola elektrotechnická, Sibírska 1, Trnava
 Stredná odborná škola automobilová, Coburgova 39, Trnava
 Stredná priemyselná škola dopravná, Študentská 23, Trnava

Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Zavarská 9, Trnava
 Stredná odborná škola - Szakközépiskola, Janka Kráľa 25, Veľké Kapušany
 Obchodná akadémia, Bernolákova 26, Zlaté Moravce
 Stredná priemyselná škola dopravná, Sokolská 911/94, Zvolen
 Súkromná stredná odborná škola podnikania, Námestie mládeže 587/17, Zvolen
 Stredná odborná škola služieb, Jabloňová 1351, Zvolen
 Súkromná stredná odborná škola, Saleziánska 18, Žilina
 Obchodná akadémia sv. T. Akvinského, Vysokoškolských 13, Žilina
 Dopravná akadémia, Rosinská cesta 2, Žilina

3.2.5 Školy pre žiakov so ŠVVP

Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v škole pre žiakov so ŠVVP

Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska cesta 1, Bratislava
 Materská škola, Základná škola, Gymnázium, Obchodná akadémia a Obchodná škola pre deti a žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska cesta 3, Bratislava - Karlova Ves
 Stredná odborná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím, Koceľova 26, Bratislava - Ružinov
 Reedukačné centrum, Zámocká 1, Hlohovec
 Spojená škola s o. z. Obchodná akadémia pre žiakov s telesným postihnutím, SOŠ pre TP, ZŠ s MŠ pre TP, SZŠ pre TP, Opatovská cesta 97, Košice
 Stredná odborná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím, Kutnohorská 675/20, Kremnica
 Spojená škola s o. z. OA pre TPMI a SOŠ pre TPMI, Příboj, Slovenská Lupča
 Reedukačné centrum, Sološnica 3
 Reedukačné centrum, Mierová 137, Tornaľa
 Reedukačné centrum, Prílepská 6, Zlaté Moravce
 Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Fatranská 3321/22, Žilina

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v škole pre žiakov so ŠVVP

Materská škola, Základná škola, Gymnázium, Obchodná akadémia a Obchodná škola pre deti a žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska cesta 3, Bratislava - Karlova Ves
 Základná škola internátna pre žiakov so zrakovým postihnutím, Svrčia 6, Bratislava - Karlova Ves
 Základná škola internátna pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, Vlastenecké námestie 1, Bratislava - Petržalka
 Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, Nevädzová 3, Bratislava - Ružinov
 Špeciálna základná škola, Karpatská 1, Bratislava - Staré Mesto
 Špeciálna základná škola s materskou školou, M. R. Štefánika 38, Hlohovec
 Špeciálna základná škola, Partizánska 909, Klenovec
 Špeciálna základná škola, Vojenská 13, Košice
 Špeciálna základná škola, Slovenského raja 16, Letanovce
 Spojená škola, Tehelná 23, Lipany
 Špeciálna základná škola, J. Kollára 3, Nové Mesto nad Váhom
 Spojená škola s o. z. Špeciálna základná škola, Praktická škola, Základná škola pri zdravotníckom zariadení Zelený Strom, Valova 40, Piešťany
 Špeciálna základná škola internátna, Úzka 2, Prievidza
 Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tannyelvű Speciális Alapiskola, Hviezdoslavova 24, Rimavská Sobota
 Spojená škola - Špeciálna základná škola, Malé Tatry 3, Ružomberok
 Spojená škola s o. z. Špeciálna základná škola a Základná škola pri zdravotníckom zariadení, Jatočná 4, Skalica
 Špeciálna základná škola s materskou školou internátna - Speciális Bentlakásos Óvoda és Alapiskola, F. Rákocziho 1, Šahy - Ipolyság

Špeciálna základná škola internátna s vyučovacím jazykom maďarským - Bennlakásos Speciális Alapiskola, Kaštieľ 3, Tomášikovo

Špeciálna základná škola internátna, M. R. Štefánika 1, Trenčianska Teplá

Špeciálna základná škola M. Beňovského, Nám. sv.

Cyrila a Metoda 9, Vrbové

Špeciálna základná škola, Úzka 4, Želiezovce

Spojená škola - Špeciálna základná škola, J. M. Hurbana 36, Žilina

3.2.6 Jazykové školy

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v jazykovej škole

Jazyková škola, Dominika Tatarku 14, Poprad

Jazyková škola, 1. mája 2, Trenčín

Jazyková škola, Veľká okružná 24, Žilina

3.2.7 Centrá voľného času

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v centre voľného času

Cirkevné centrum voľného času, Farská 1158, Beluša

Centrum voľného času, Kuliškova 6, Bratislava

Centrum voľného času detí a mládeže - KLOKAN, Pekníkova 2, Bratislava - Dúbravka

Základná škola s materskou školou, Brusno 622

Súkromné centrum voľného času, Lhenická 33, Budča

Centrum voľného času, Kukučínová 2851, Čadca

Súkromné centrum voľného času, Čerín 57

Centrum voľného času - Szabadidőközpont, Alžbetínske nám. 1203/7, Dunajská Streda

Centrum voľného času IUVENES - IUVENES

Szabadidőközpont, Farská lúka 64/A, Filakovo

Centrum voľného času Giraltovce, Fučíkova 5, Giraltovce

Centrum voľného času, Farská 84/5, Ilava

Centrum voľného času - Szabadidőközpont, Mostová 2, Kolárovo

Súkromné centrum voľného času Pauzička, Baue-rova 1, Košice

Centrum voľného času, Komenského ulica 1163, Kysucké Nové Mesto

Centrum voľného času, A. Sládkoviča 2, Levice

Súkromné centrum voľného času, Školská 18, Nemšová

Centrum voľného času Domino, Štefánikova trieda 63, Nitra

Cirkevné centrum voľného času, Hviezdoslavova tr. 7, Nitra

Centrum voľného času, Štúrova 590, Nové Mesto nad Váhom

Centrum voľného času Pyramída, Jánošíkova 1, Nové Zámky

Centrum voľného času - ABC, Októbrová 30, Prešov

Centrum voľného času Jána Pavla II., Námestie Krista Kráľa 3, Prešov

Centrum voľného času SPEKTRUM, K. Novackého 14, Prievidza

Centrum voľného času, Raková 140

Centrum voľného času Elán, Dončova 1, Ružomberok

Centrum voľného času, Sadová 1, Senica

Základná škola, Komenského 6, Spišské Vlachy

Centrum voľného času, M. R. Štefánika 12, Šaľa

Súkromné centrum voľného času, Trakovice 10

Centrum voľného času, Ul. T. G. Masaryka 2229, Trebišov

Centrum voľného času Kalokagatia, Strelecká 1, Trnava

Centrum voľného času Junior, Trstená 539/19

Súkromné centrum voľného času, Hlavná 165, Valaliky

Súkromné centrum voľného času, Vyšný Hrušov 63

Centrum voľného času SPEKTRUM, Rovňanova 7, Zlaté Moravce

Súkromné centrum voľného času Quo vadis, Sokolská 109, Zvolen

Centrum voľného času, Nám. SNP 24, Žarnovica

Centrum voľného času, Ľ. Štúra 15, Želiezovce

Centrum voľného času, Horný Val 24, Žilina